

HONVÉD HUSZÁR ÉS ALTISZTEK

SZÁMÁRA

KIVONAT A SZABÁLYZATOKBÓL.

Utasítás a honvédségi csapatiskolák számára
E-11. jelzetű könyv alapján.

II.

A tiszta jóvődelem fele a m. kir. honvéd-altisztek öregeivel és árváival alapja
javára lesz átadva.

MINDEN JOG FENNTARTVA.

Ára 1 forint.

PÁPA 1899.

A FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDA BETŪIVEL, NY. KIS TIVADAR.

TARTALOM.

	lap.
1. Előjárók nevei s a tisztelgés	1
2. A honvédhuszár magatartása általában	7
3. Az alárendelt, előjáró magatartása	12
4. Szolgálat	11
5. Különös szolgálat	29
6. Tiszteletadás	35
7. Őrszolgálat	40
8. A személyi szabályok	56
9. Laktanya szabályok, Helyőrségi szolgálat	60
10. Fogyvartan	78
11. Lovásztan	93
12. Gyalog tüzérség	107
13. Illesztékek	115
14. Hadsereg szervezet	119
15. Terepán és térképolvásás	131
16. Hadi cikkek	138

1. Előjárók nevei s a tisztelgés.

1. *Hogy hívják a pajzsdandói parancsnok úrat?*
2. *Hogy hívják a szakasszesszeli úrat?*
3. *Hogy hívják a szolj. vezető őrmester úrat?*
4. *Hogy hívják a szabász parancsnok úrat?*
5. *Hogy hívják a szedő parancsnok úrat?*
6. *Hogy hívják az osztály parancsnok úrat?*
7. *Hogy hívják az ezred parancsnok úrat?*
8. *Hogy hívják a dandár parancsnok úrat?*
9. *Hogy hívják a lovasdéli felügyelő úrat?*
10. *Hogy hívják a kerületi parancsnok úrat?*
11. *Hogy hívják a honvédség főparancsnok Adlatus úrát?*
12. *Hogy hívják a honvédségi főparancsnok úrát?*
13. *Hogy hívják a honvédelmi miniszter úrat?*
14. *Ki a legfelsőbb a hadár?*
15. *Mi azóta, hogy katonaruhába öltözött? (Sz. I. 115. L.)
Honvéd huszár!*
16. *Mik a honvédhuszárok egymásnak? (Sz. I. 19. 25.)
Bajtársak.*
17. *Kik azok, a kik nem bajtársak? (Sz. I. 9. §.)
Följebbvalók vagy előjárók, azaz parancsnok úrak.*
18. *Hány részre oszlanak az előjárók?
Tiszt úrak, altiszt és övezető úrakra.*
19. *Hány részre oszlanak a tiszt úrak?
Tábornok, törzstiszt és főtiszt úrakra.*
20. *Hogy ömeri meg a tábornok urat?
Világoskék kabátja van, gallérján arany sujtás,
madrágján vörös paszomány, kardjukon arany kardbojt.*

21. *Hogy ösmeri meg a törzstiszt úrákat?*
Gallérjukon arany paszomány, kardjukon arany kardbojt.
22. *Hogy ösmeri meg a főbírt úrákat?* (Öt. szab.)
Kardjukon arany kardbojt és a zubbony és atilla-galléron aranycsillag van.
23. *Hogy ösmeri meg az altiszt úrákat?* (Öt. szab.)
Azon, hogy kardjukon sárga pamut kardbojt van s a galléron fehér posztócsillag.
24. *Hogy ismeri az örevezett úrat?*
A galléron egy fehér posztócsillaga van.
25. *Hogy kell jelenteni az örevezett úrnak?*
26. *Hogy ösmeri meg a tizedes úrat?*
27. *Hogy kell jelenteni a tizedes úrnak?*
28. *Nyolcz, tíz bajtárs, kik egy tizedes úr parancsa alá vannak rendelve, mit képeznek?* (Sz. III. 25.)
Egy pajtásásgot.
29. *Melyik pajtásásgban van?*
30. *Hogy híadják a pajtásági parancsnok úrat?* (Sz. III. 2.)
..... tizedes úr.
31. *A pajtásásgnak lóháton mi jelét meg?*
Egy járőr.
32. *Hogy hienak három járőrt vagy pajtásásgot együtt?* (Gy. I. 425.)
33. *Hogy ismeri meg a szakaszvezető úrat?*
34. *Hogy híadják a szakaszvezető úrat?* (Sz. III. 2.)
35. *Hogy kell jelenteni a szakaszvezető úrnak?*
36. *Hogy ismeri meg az őrmester úrat?* (Sz. III. 2.)
37. *Hogy kell jelenteni az őrmester úrnak?*
38. *Hányféle őrmester van?*
Szolgálatvezető, számvívó és gyógykovács, ezred trombitás.
39. *Hogy híadják a szolgálatvezető őrmester úrat?* (Sz. III. 2.)
40. *Hogy híadják a számvívó őrmester úrat s hol dolgozik?*
41. *Hogy híadják a gyógykovács úrat?*
42. *Hogy ismeri meg a tiszthelyettes úrat?*

43. *Hogy híadják a tiszthelyettes úrat?*
44. *Hogy kell jelenteni?*
45. *Hol lakik a tiszthelyettes úr?*
46. *Hogy ösmeri meg a hadnagy úrat?*
47. *Hogy híadják a hadnagy úrat?*
48. *Hogy kell jelenteni?*
49. *Hol lakik a hadnagy úr?*
50. *Hogy ismeri meg a főhadnagy úrat?*
51. *Hogy híadják a főhadnagy úrat?*
52. *Hogy kell jelenteni?*
53. *Hol lakik?*
54. *Kik egy szakaszban a parancsnok úrai?*
Szakaszvezető úr, őrmester úr, tiszthelyettes úr, hadnagy úr, főhadnagy úr.
55. *Hogy hienak négy szakaszt együtt?* (Gy. II. I. §.)
Századnak.
56. *Hogy híadják a századparancsnok úrat?* (Sz. III. 2.)
57. *Hogy ismeri meg a százados úrat?*
58. *Hogy kell jelenteni?*
59. *Hol lakik?*
60. *Melyik században szolgál?*
61. *Hol van a század állomása?*
62. *A századnál hány tizedes úr van?*
63. *Hogy híadják ezeket a tizedes úrákat?*
64. *Hogy híadják a többi tizedes úrákat?*
65. *Hogy ismeri meg a századtrombitás úrat?*
66. *Hogy híadják a századtrombitás úrat?*
67. *Hogy kell jelenteni?*
68. *Hogy ismeri meg a századzijszűrtés úrat?*
69. *Hogy híadják a századzijszűrtés úrat?*
70. *Hogy kell jelenteni?*
71. *Hogy hienak három századot együtt?* (Gy. II. 75.)
Oszdtálynak.
72. *Hogy híadják az osztályparancsnok úrat?* (Sz. III. 2.)
73. *Hol lakik az osztályparancsnok úr?*

74. *Hogy kell jelenteni?*
75. *Hogy híadják az osztálytrombitás úrat?*
76. *Melyik osztálynál szolgál?*
77. *Hogy ismeri meg az osztálytrombitás úrat?*
78. *Hogy kell jelenteni?*
79. *Hogy híadják az osztálytrombitás úrat?*
80. *Mi egyúttal az osztályparancsnok úr?*
Laktanyaparancsnok úr.
81. *Hol van a másik osztály állomása?*
82. *Hogy ismeri meg az őrnagy úrat?*
83. *Hogy kell jelenteni?*
84. *Hogy ismeri meg az alezredest úrat?*
85. *Hogy kell jelenteni?*
86. *Hogy híadják a többi századparancsnok úrákat?*
87. *Hogy híadják a többi századostól a főhadnagy úrákat?*
88. *Hogy híadják a többi századostól a hadnagy úrákat?*
89. *Hogy híadják a többi századostól a tiszthelyettes úrákat?*
90. *Hogy híadják a többi századostól a szolgálatvezető őrmester úrákat?*
91. *Hogy híadják a többi századostól a számvívó őrmester úrákat?*
92. *Hogy ismeri meg az orvos úrat?*
93. *Hogy híadják az orvos úrat?*
94. *Hogy kell jelenteni?*
95. *Hol lakik?*
96. *Hogy ismeri meg a gyógyszerzőt?*
97. *Hogy ismeri meg az állatorvos úrat?*
98. *Hogy híadják az állatorvos úrat?*
99. *Hogy kell jelenteni?*
100. *Hol lakik?*
101. *Hogy hienak két osztályt együtt?* (Gy. II. 75.)
Ezrednek.
102. *Melyik ezredben szolgál?*
103. *Hogy híadják az ezredparancsnok úrat?*
104. *Hogy ismeri meg az ezredest úrat?*
105. *Hogy kell jelenteni?*
106. *Hol lakik az ezredparancsnok úr?* (Sz. III. 2.)

107. *Hol van az ezred állomása?*
108. *Hogy híadják az ezredsegédtest úrat?*
109. *Hogy híadják az ezredsegédtest úrat?*
110. *Hogy híadják az ezred keszletbiztját?*
111. *Hány honvéd huszár ezred van?*
112. *Hány honvéd gyalog ezred van?*
113. *Hogy hienak két v. három huszár ezredet együtt?* (Gy. II. 174.)
Lovas dandárnak.
114. *Melyik lovas dandárban szolgál?*
115. *Ki a lovas dandár parancsnok úr?* (Sz. I. 138. Sz. III. 2.)
116. *Hogy kell jelenteni?*
117. *Hogy ismeri meg a tábornok úrat?*
118. *Hol van a lovas dandár állomáshelye?*
119. *Hány lovas dandár van?*
120. *Ki a lovas dandárnak a parancsnok úra?* (Sz. 2.)
A lovassági felügyelő úr.
121. *Hol van az állomáshelye?*
122. *Hogy híadják a lovassági felügyelő úrat?* (Sz. I. 130. Sz. II. 2.)
123. *Hogy ismeri meg az altábornagy úrat?*
124. *Hogy jelent az altábornagy úrnak?* (Sz. I. 93.)
Nagyméltóságod, N. N. huszár alázatosan jelentem.
125. *Hogy híadják a kerületi parancsnok úrat?* (Sz. I. 138. Sz. II. 2.)
126. *Hol a kerületi parancsnokszék székhelye?*
127. *Hogy híadják a honvédség főparancsnok adóttus úrát?* (Sz. I. 138. Sz. III. 2.)
128. *Hogy híadják a honvédség főparancsnok úrát?* (Sz. I. 138.)
129. *Hogy jelent Ó cs. és kir. Fenségnék?*
Ó cs. és kir. Fenség, N. N. huszár alázatosan jelentem.
130. *Hol van a főparancsnokszék székhelye?*
131. *Hogy ismeri meg a táborsernagy úrat, vagy a lovassági tábornok úrat?*
132. *Hogy híadják a honvédelmi miniszter úrat?* (Sz. I. 138.)
133. *Ki a legfelsőbb hadúr vagy az uralkodó?* (Sz. I. 130. Sz. I. 1.)
Ó cs. és apostoli királyi Felsége I. Ferenc József.

134. *Hogy jelent Ő cs. és apostoli királyi Felségének?*

Ő cs. és apostoli királyi Felség, N. N. huszár alá-
zatosan jelentem.

135. *Kik értnek „tiszt” kifejezés alatt? (Sz. I.)*

A katonasállomány tisztjei beleértve a csendőrséget,
hadbírák, orvosok, kezelőtisztek és csapatzámvisvők.

136. *Hogy öméri meg a tiszteket, csendőrséget, hadbírákat, orvos-
okat és kezelőtiszteket, azaz milyen egyenruhájuk van?*137. *Kik a tiszteiselők?*

Hadbiztosok, állatorvosok, gyógyszerészek, élelmezési
és más hivatalok tisztviselői.

138. *Hogy öméri meg a hadbiztosokat, állatorvosokat, gyógyszer-
észeket, az élelmezési és más hivatalok tisztviselőit, azaz milyen
egyenruhájuk van?*

2. A honvédhuzár magartatása általában.

1. *Mi a honvéd rendeltetése? (Sz. I. 2.)*

Hazáját az ellenség ellen megvédelmezni, a rendet
és biztonságot az ország belsejében fenntartani.

2. *Hol foglaltatnak a honvéd kötelezettségei? (3.)*

A szolgálati szabályokban.

3. *Mire van kötelezve a honvéd a szolgálati szabályok szerint? (3.)*

Azok megtartását esküvel fogadni.

4. *Mi az eskü?*

Istenre és becsületre tett fogadás.

5. *Kinek esküszik a honvéd?*

Úrának, királyának, kinek Isten után a legnagyobb
hódolattal tartozik és hazájának, melynek szentesített
törvényeit védeni köteles.

6. *Mikor esküszik?*

A sorozásakor és bevonuláskor.

7. *Mit tesz az, ki esküjét megszegi?*

Megszegi adott szavát, melylyel magát az Istent
tanúul hívta, eljártaza becsületét, megosalja Úrának, kirá-
lyának és hazájának benne helyezett bizalmát.

8. *Mit képvisel a zászló?*

A zászló azon egyesülési jel, mely Ő Felsége a
királynak névjelvényét és hazánk czimerét viseli; köte-
lességünk tehát a zászlót mint Ő Felségének saját
személyt tisztelni a életünkkel és vérünkkel megvédeni.

9. *Hogyan iparkodik hivatászerű kiképzésnek megfelelni? (8.)*

Komolysággal, buzgalommal és odaadással iparkodik.

10. *Mikor jelöl meg hivatalosnak? (Gy. I. B.)*

Ha valódi lovasszellemmel bír.

11. *Ki bír valódi lovasszellemmel? (Gy. I. B.)*

Az, kinek hű kedélye mellett bátor szíve van, ki
erős karjában és lovasban bizik és utóbbit önmagánál
jobban szereti és ápolja, ki minden körülmény között
merész elhatározásra képes és ezt nyomban gyors tettel
követi, az ily huszár nem öméri nehézséget, a tamadás
az ő eleme és még a hátrálásban is csak eszkört lát
arra, hogy kedvezőbb viszonyok közt újból támadhasson.

12. *Milyen legyen a magartatása? (Sz. I. 18.)*

Férfias és feztelen.

13. *Milyen legyen a magaviselete?*

Erdélyes, mérsékelt és szerény.

14. *Milyen legyen beszéde és gondolkodás módja?*

Öszinte.

15. *Mily cselekedetekkel miníten körülmény közt? (6.)*

Kötelességérzet, becsületesség és becsvágy.

16. *Mire kell mindig a huszárnak kézen lenni? (5.)*

Életét és vérét a királyért és hazáért feláldozni.

17. *Hogy viseli a nélkülözéseket és a fáradságokat? (9-10.)*

Férfias állhatatossággal és ha kell az egészséget is
feláldozza.

18. *Mely erényeket kell gyakorolni? (4.)*

Szeretetet az úrnakodó és a haza iránt, engedelmessé-
get, hűséget és állhatatosságot a kötelmek teljesítésében,
önmegtartózkodást és vitéliséget.

19. *Hogy köteles élni a katonai bajtársával és az ország lakosai-
val? (12.)*

Jó egyetértésben és békességben, de a saját tekinté-
lyét mindig fenn kell tartani.

20. *Minek tekintse azt, hogy oldal/fejéről szolgálton kívül is
viselheti?*

Kitüntetések, a mi kötelezi, hogy kihágásokat és
az erzenakoskodásokat kerülni kell.

21. *Mivel tartozik a köreend fenntartásával megbízott hadtestnek
rendelkezéseinek? (11.)*

Készséggel engedelmeskedni tartozik.

22. *Mivel tartozik a vallásfelekezettel szemben? (12.)*

Minden vallásfelekezetet tisztelni a a magáét kö-
vetni kell.

23. *Mit követel az erkölcsiség? (16.)*

Törekedést becsületre, elismerésre, kitüntetére és
dicsőségre.

24. *Mivel örvendezik? (16.)*

Iszakkosságtól, szerencsejátéktól, könnyelmű adósság-
csinálástól és a rossz társaságtól.

25. *Mit okoznak ezen hibák? (16.)*

Megfosztja a becsülettel, egészségtől és büntetkekre
csábítja.

26. *szabad-e kizsárgonyban kárt tenni? (17.)*

Nem szabad és ha lehet, meg kell akadályozni.

27. *Mit követel a fejezés hatalom? (21.)*

Közszellemet és egyetértést.

28. *Mi a közszellem? (22.)*

A személyi érdekek az összesség javának való alá-
rendelése.

29. *Mi az egyetértés?*

Azon törekvés, hogy az egésznek dicsőségét és a leg-
felsőbb szolgálat javát egyesült erővel előmozdítsuk.

30. *Mikor támasztanak a legnagyobb követelmények? (28.)*

Háboruban.

31. *Mit parancsol az eskü a háboruban? (28.)*

Veszélyt és áldozatot nem tekintve a király és haza
dicsőségét, úgy becsületét megóvni és az ellenfél leküz-
désére minden testi és szellemi erőt felhasználni.

32. *Mi biztosítást eredményel? (29.)*

Valamennyinek összhangzó, terszerült működése.

33. *Mit tartalmaz a genfi egyezmény? (39.)*

Féher mezőben vörös keresztet viselő embereket vagy

intézeteket ily zászlóval — bántani, rájuk lödözni nem szabad.

34. *Mi a kötelezés, ha hadi fogadóra jutott? (41.)*

Az esküjére emlékezik, megtartja hűségét királyra és hazájára, különösen, hogy semmit sem árul el seregéről.

35. *Élezt szabad-e venni politikai egyletekben és gyűlésekben? (43.)*
Nem szabad semmiféle minőségben.

36. *Mivel tartozik ütközésekben előljárónak? (30.)*

Teljes bizalommal engedi magát vezetni és nekil feltétlenül engedelmeskedik.

37. *Mire fordítja figyelmét? (31.)*

Az ellenfélre és előjárói vezényszavait, jeleit folyton szemmel kíséri, hogy azokat gyorsan és elszántan teljesíthesse.

38. *Hogyan küzd? (31.)*

Mint vitéz harcos félelem nélkül állhatatosan, elhamarkodás nélkül és a legveszedelmesebb helyzetben sem csügged.

39. *Mi történik azokkal, a kik vitézek?*

Vitézségi érdemmel kitüntettnek, melylyel napi pótdíj jár.

40. *Micsoda kötelességei vannak tisztek, előljárók és följebbvalók iránt? (32.)*

Kötelessége azokat oltalmazni és védelmezni, különösen veszély pillanataiban.

41. *Mi történik azzal, ki csüggedet szavakat ejt ki, fegyvert vagy lövést elhanyagol, az engedelmeséget megtagadja, ütközéstől kivanja magát vagy szökmenyöl? (33.)*

A csapat szemelátára felkoncoltatik, főbelövik.

42. *Mi történik, kik legelső ellenállás nélkül foglyokul esnek? (34.)*
Legszigorubbán büntetettek.

43. *Mi a kötelezés a rendtelenségbe hozott vagy visszavetett csapatoknak? (35.)*

A gyülekező jelle gyorsan gyülekezni, hogy újra harcra vezethetők lehessenek.

44. *Mi történik azzal, ki a gyülekező helyen túl tovább és az első*

híradóra vissza nem jár? (35.)

A harcvonal mögött levő tisztek felkoncolják.

45. *Ki veszi át a parancsnokságot a gyülekező helyen? (36.)*

A jelenlevő legföljebb való, esetleg a legrégebben szolgáló honvéd.

46. *Hol jelentkezik, ha csapatját nem találja? (38.)*

A legközelebbi csapatnál annak a parancsnokánál.

3. Az alárendelt, előjáró magatartása.

1. *Mit értünk azon kijelzés alatt: szolgálat? (Sz. I. 49.)*

Mindazon teendőket értjük, melyeket az állás kötelem parancsolnak.

2. *Mit ért föl és alárendeltségi viszony alatt? (Sz. I. 50.)*

A fegyveres hatalom és csendőrség egyénei nemcsak a szolgálati kötelekben mint alárendelték az előjáróknak, hanem az állomány csoportokban is mint alattasok feljebbvalóknak alá vannak rendelve.

3. *Ki a feljebbvaló? (51.)*

Minden katona egyén ki nálam magasabb rendfokozatban (rangosztályban) áll.

4. *Ki az előjáró? (53.)*

A kit a parancs adás joga megillet és mi parancsaihoz utálva vagyunk és ez által neki alárendelték.

5. *Mikor lesz a feljebbvaló is előjáró? (54.)*

A mikor a parancsnokságot saját felelősségre átvette.

6. *Mikor köteles átvenni? (54.)*

Katona egyéneket kihágás vagy csendzavaráson ér és ennek véget kell vetni, viszont ha egységes vezénylet szükséges.

7. *Mi a szolgálati rend? (58.)*

Ez minden parancsadás határát szabja meg.

8. *Mi a szolgálati ut? (59.)*

Minden fokozatosan vitetik aldról fölfelé azon egyénnig, kit a parancsadás megillet és onnét hasonló módon jut ahhoz, a kinek azt végre kellhajtani.

9. *Mi a független? (62.)*

Föltétlen engedelmeség.

10. *Mit követel a független, azaz hogy kell a parancsokat teljesíteni? (64.)*

Minden parancsot föltétlenül, készséggel, kellő időben, a mint erőmből kitellik és a mint csak lehetséges jól kell teljesíteni.

11. *Mit kell minden parancs vételénél után tenni? (112.)*

Úgy az elmenet, mint a visszajövetelkor ismételni.

12. *Mit kell fontos parancsoknak tenni? (114.)*

Írásban kell kérni.

13. *Mi történik, ha parancs teljesítés közben egy más előjáró parancsot ad? (67.)*

Az utóbbi előljárónak meg kell jelenteni az előbb kapott parancsot és ha az előjáró követeli parancsa teljesítését, azt kell teljesíteni.

14. *Mit tesz, ha a parancs teljesítése közben oly akadályokra talál, mit az előjáró a parancs kiadaskor nem tudott és a parancs követése által hátrány keletkezne? (68.)*

Ha idő uj parancs kikérésére nincs, akkor saját belátás szerint a körülménynek megfelelőleg és lehetőleg a parancs szelleme szerint cselekedik.

15. *Parancsok gyors kézbesítése végett mit kell minden alárendeltnek tudni? (115.)*

A parancsnokok lakását.

16. *Mire köteles minden fogadó letelte után? (73.)*

48 óra alatt szolgálati uton a kihágatásnál jelentkezni.

17. *Mikor van megengedve a fenytés enyhítését kérni? (72.)*

Ha oly körülmények merülnek fel, mit a parancsnok a fenytés elrendelésekor nem tudott.

18. *Milyen az eljárás? (72.)*

48 óra leforgása alatt két bajtára által szolgálati uton elterjesztetni.

19. *Mit kell a kérésnek elintézni? (75.)*

Azt jól meg kell fontolni.

20. Hol adja elő a legénységi állomány a kérelmet? (76.)
Közvetlen előjárónál és ha az nem teljesítheti akkor szolgálati uton a kihallgatásnál a század parancsnokságánál.
21. Mikor adhatja közvetlen elő a kérelmet? (77.)
A dandárnok előtt csapatvezetőkénél.
22. Hogy adatik elő többek kérelme? (79.)
Két legfeljebbvaló vagy a honvédek közt két választott bajtárs által.
23. Mikor emelhet valaki panaszt? (82.)
A szenvedett igazságtalansággért a fenytetés letelte után, de ha az alaptalan, szigorúan büntetik.
24. Mi a kötelessége előjárókkal szemben a szóbeli érintkezéskor? (92.)
A katonai tisztelgést teljesíteni a megkezdés előtt és befejezés után.
25. Hogyan kell az előjártat megköszönni? (93.)
Rendfokozatának megemlése mellett ír szóval.
26. Hogy szólítja meg az előjártat altdörnyeggyel süllyel. (93.)
Nagyméltósággal.
27. Hogy szólítja a hercegeket? (93.)
Fenség, Hercezségnek.
28. Hogy szólítja az örökösökét tagjait? (93.)
Császári és királyi Fenségnek.
29. Hogy szólítja a legelőbbs hadiart, a királyt? (93.)
Császári és királyi Fenségnek vagy Felségnek.
30. Miért szanak használandó az érintkezéskor? (94.)
Alázatosan jelentek, alázatosan kérek, stb.
31. Mi a kötelessége még, ha személyesen nem ismeri?
Megszólítása után neve és rendfokozata előre becsátása mellett kell alázatosan jelenteni és kérni.
32. Mi a kötelessége a jelentéskor? (95.)
Szolgálati nyelven tenni és távozás előtt, mint visszavérés után ismétetni.
33. Mi legyen feljegyezve az írásbeli jelentéskor? (96.)
Az elküldés ideje, óra, perc és napszak.

34. Milyen legyen minden jelentés és állítás? (97.)
Igaz, világos és tömör, mert súlyos felelősséget von maga után mennél nagyobb a kár, mely ez által előidéződik.
35. Mi a fejelem? (98.)
A csapatban létező függelem, kötelességérzet és rend összefoglalma.
36. Mit követel a fejelem? (99.)
Mindenki megbüntetését, ki a parancsokat és rendelkezéseket pontosan nem teljesíti.
37. Milyen legyen az alrendeltéssel a bánásmód? (101.)
Igazságos, jóakáró, következetes az egyének sajátosságaihoz mérten.
38. Mire kell minden előjárónak törekedni? (101.)
Alrendeltjeinek jellemtulajdonságait, szellemi tehetőségeit és hajlamát megismerni.
39. Mi várják a honvéd szokásokról? (103.)
Lelkismeretes kötelességteljesítés, rend és pontosság.
40. Hogyan kell a honvéddel bántani? (103.)
Erélyesen és ideje korán szigorral fellépni.
41. Mire tartoznak a katonák? (106.)
Kicsinyes gyámokodástól, önállóságukba való indokolatlan beavatkozástól és a jogkör áthágástól.
42. Mit tesz, ha figyelemzetes és intés nem hat? (107.)
Ott fenytetést kell alkalmazni.
43. Hogy kell az alrendeltet megköszönni? (109.)
Őn szóval.
44. Milyen legyen minden parancs? (112.)
Világos, lehető rövid és határozott.
45. Mi történik fontosabb szóbeli parancsoknál?
A ki azokat veszi és követi, ismételni kell.
46. Mi legyen még megjegyezve az írásbeli parancsoknál? (113.)
Az időpont és esetleg két példányban különböző utakon küldendő.

47. Mit kell minden parancsnoknak tudni? (115.)
A szakasz parancsnoknak tudni kell a legénység házáit hol vannak azok elszállásolva, a többi parancsnokoknak pedig a parancsnokok és közegek szállásait.
48. Ki em hirtelen a parancsnokot helyettesíteni? (116.)
Alrendeltjei közül az, ki rendfokozat és rangban utána legközelebb következik.

Általános alapelvek.

A század legénységi iskola célja:

a katonát az újonc-kiképzés alkalmával nyert első oktatás alapján állás és hivatászerű kötelességeiben alaposan kiképezni.

A század altisztí iskola célja:

az altisztek szolgálati kötelességeit ismeretében megállapítani, elméletileg tovább képezni, valamint gyakorlati és önálló cselekvésre nevelni.

Minden gyakorlatnál és oktatásnál a gyakorlati hadicél legyen egyedül mérvadó: ezt kell minden kiképzésre hivatottnak ilylyton szem előtt tartani. Az előirt tananyag a tanoncoknak népszerű beszédmóddal minden tételnek gyakorlati példákra való alkalmazása által teendő értetővé. Az emlékező tehetség fejlesztésére minden alkalom felhasználandó.

A gondolkodás nélküli betanulás és szívszerinti felmondás azonban feltétlenül mellőzendő, s ha szükséges, határozottan beszűntetendő.

A előadás, a midőn csak lehetséges, képletilag (rajz) legyen magyarázva, mert a képpel a gondolat is könnyebben véződik az emlékező tehetségbe.

Igy pl. a harcstéri feladatok től idején, ha azok tartósan rossz időjárás folytán magán a terepen megoldhatók nem volnaak, plasztikus terepminták, vagy a táblán kétával való rajzolás által szemléltetővé teendők,

és ezen kis katonák által egyes lovasok és járóruk kötelesege gyakorolándó.

A tananyag olyképp adandó elő és oly módon osztandó fel egyes időszakokra, hogy az oktatás menetét a kevésbé tehetséges tanonc is követhesse.

A századiskolákban nyújtandó oktatás alkalmazkojon a legénység egyéni voltához, műveltségi fokához s az oktatók egyéniségéhez is, mi okból a századparancsnokok belátására kell bízni.

Nagyobb számú tanonc és előlétes számú oktató mellett ajánlatos lesz a tanoncokat előképzettségük és tehetségük szerint több csoportra osztani és minden csoportot külön kiképezni.

Az oktató jeles, ha parancsolni tud. Parancsait jóakarattal megmagyarázza, parancsai teljesítését mindaddig ellenőrzi, míg alárendeltjeinél a kötelesegteljesítést, rend és pontosság szokássá nem válik. Sz. I. 102. 103.

A kérdések előtti vastagbék számok a *huszárokra* vonatkoznak.

A kérdések után zárjelben levő számok az egyes szabályzatok, utasítások illető paragrafusait, pontjait v. lapjait jelzik, honnét a kérdés ki lett írva.

4. Szolgálat.

1. Mit adnak ki a rendes szolgálatot és teendők szabályozására? (Sz. I. 168.) Napirendet.
2. Mit tartalmaz a napirend? (Sz. I. 169.) A foglalkozás kezdetét, tartalmát, kihallgatás, közétkezés, loábrakolás, tisztogatás, őrsélgosztás és parancskihirdetés idejét.
3. Mi az ébresztő? (Sz. I. 170.) A legénység számára jel a felkelésre és a napi foglalkozás előkészítésére.
4. Mi a takaródó? (Sz. I. 171.) A laktanyába, vagy a szállásokba való visszatérésre adott jel, rendszerint este 9 órakor fuvandó.
5. Mikor lehet a takaródó jelt meghátrózott álló előtt is adni? (Sz. I. 173.) Ha a csapat együttartás szükségessé válik.
6. Kik tartoznak a takaródó jelre hazatérni? (Sz. I. 174.) Tizedesek és ennél alantasabb legénység.
7. Mivel látandók el azok, kik kint maradhatnak? (Sz. I. 174.) Engedély-jeggyel.
8. Kik maradhatnak kint engedélyjegy nélkül is takarodón túl két óra hosszat? (Sz. I. 174.) Szakasvezetőtől felfelé.
9. Mit tartozik tenni, ha a takarodójel szózatlan időben, vagy imdeltlen adatik? (Sz. I. 175.) Azonnal hazatérni, még ha engedélyje is van.

2

31. Miért felelnek éjjel és nappal? (188.)

Felölle a század körülében a rendre, különösen pedig a tisztaságra és a laktanyi szabályok betartására.

32. Mit tesz a foglyokkal? (109.)

Azokat felügyeli.

33. Mit tesz a vésrészbe menőkkel? (190.)

Felügyel, hogy szabályszerűen legyenek felöltözve és távozásuk előtt nála jelentkezni tartoznak.

34. Mi a kötelesege takarodó után? (191.)

Megvizsgálja a század szobáit, utána néz, hogy nem-e hiányzik valaki engedély nélkül, nem fordult-e valami különös elő, a kályhákban és konyhákban a tűz ki van-e oltva. Mindezekről jelentést tesz az ügyeleti őrmesternél. A szolgálatvezető, vagy számvévo őrmesternél, ha jelen van azonnal, vagy pedig másnap, a reggeli kihallgatásnál jelentést tesz.

35. Mi a kötelesege rendkívüli esetekben? (192.)

A századától jelenlevő legfeljebbvaló tiszt úrnak vagy altisztnak, ha pedig nincs, az ügyeletének megjelenti. Sürgős esetben a saját belátása szerint intézkedik, és azután jelent.

36. Mit tesz riadó esetén? (193.)

Átveszi a század parancsnokságát, valamely följjebbvaló érkezéséig és gondoskodik, hogy a tiszt úrak értesítessenek, esetleg fedezet alatt eljöhessenek.

37. Minő jellel híveik a század ügyeleteket és mi a kötelesegiük? (194.)

Felhívó és egy kettős fuvat, mire egynék a századtól a napos tizedes gyülekező helyére kell sietni.

38. Mi a kötelesege, ha egy tiszt úr a század körletébe lép? (195.)

Jelentkezik nála mint napos.

39. Mi a kötelesege, ha laktanyában tűz támadna, vagy riadó futnak? (197.)

A legénységet leggyorsabban felkeltetni és az esetről a tiszt úrakat értesíteni.

40. Hogy végzik az ügyeletek a szolgálatot? (198.)

Rendszerint a tizedes személyesen, de az ő. huszár által is végezhető, azonban a fontosabbakat mindig ő maga teljesíti.

41. Hogy végzik éjjel a szolgálatot az ügyeletek? (199.)

Váltakozva végzik, még pedig a tizedes éjjel után 1 óráig, ettől kezdve pedig az ő. huszár ébresztőig.

42. Mi az ügyeletes huszár kötelesege? (199.)

A napos tizedest támogatni, őt helyettesíteni és a külső szolgálati járatokat végezni.

43. Mi az istálló ügyeletek kötelesegei? (200.)

Kizárólag a lovakra felügyelni, az istállórend és udvarok tisztaságáról gondoskodni.

44. Mire ügyelnek különösen? (200.)

A lovak ápolása, etetése és tisztogatása fölött és felügyelnek az istállóórokra is.

45. Mi a kötelesege, ha egy ló megbetegszik? (200.)

Azonnal értesíti a ló ápolóját és jelentést tesz a gyógykovács vagy állatorvosnak, úgy a szakaszvezetőnek és lehetőleg a századparancsnok úrnak.

46. Mi a kötelesege ébresztő után? (200.)

A szükségességeket a napos közelelni.

47. Mi az ügyeleti huszár kötelesege? (200.)

A gyengékedők lovak könyvét a gyógykovács vagy az állatorvoshoz viszi és bejegyzés után pedig az őrmesterhez.

48. Hogy végzik az éjjeli szolgálatot? (200.)

Váltakozva, úgy, mint a napos és ügyeletes huszár.

49. Mi az ügyeletes őrmester kötelesegei?

Az osztály körletében és a laktanyában a katonai rend, belső szolgálat és tisztaság kezelésére felügyelni. Sürgős esetekben, az előjárók távollétében, saját belátása szerint intézkedni.

50. Mi a kötelesege reggel, este és éjjel?

Reggel és este az őrség elvonulását és felvonulását

ellenőrzi, ezután a naposoktól átveszi a jelentést, éjjel pedig a körletet ismétellen megvizsgálja.

51. *Mit szerkeszt az ügyeleti őrmester?* (209.)
Reggeli jelentést, melybe az engedélyen túl kint maradtakat, továbbá hogy a körletet mikor vizsgálta meg és egyéb különös eseményeket beírja és azt az ügyeletes tiszttel aláírta.

52. *Mi a kötelessége, ha a napos tizedes számdra jelt adnak?* (205.)
Azok gyülekező helyére siet.

53. *Mily ügyek végeztesnek a kihallgatásnál?* (225.)
A jelentések, szolgálati bemutatások, kérelmek, panaszok, dícséret, dorgálás, fenytések és a szolgálat ügyvitelére a parancsok.

54. *Künnél kell jelen lenni a század kihallgatásnál?* (236.)
A század ügyeleti szolgálatban állóknak, a számvívó és szolgálatvezető őrmestereknek, valamint felváltva egy tisztnek.

55. *Hogy lesz rendezve a kihallgatás?* (226.)
Az őrmester a kihallgatási könyvbe jegyzett sorrend szerint rendezi.

56. *Hogy történik a magasabb parancsnoksági kihallgatás?* (227.)
A szolgálatba lépők kivételével a századparancsnok által elővezetettnek.

57. *Kik veszik a köztisztet?* (234.)
A köztisztet bizottság, mely több tisztből, a szükséges számú altiszt, őrzető és körhóvédéből áll.

58. *Ki jelöli ki a bizottság tagjait?* (234.)
Tiszteket a csapat-parancsnok, a legénységi tagokat pedig a bajtársak választják.

59. *Mi a bizottság kötelessége?* (234.)
Az élelmi szerek kezelése, czélszerű megőrzése, a készletek kiadása és elszámolása.

60. *Kik végzik a beadást?* (234.)
A napos tizedes felügyelete alatt a szakácsok.

61. *Mi tilos a beadástól?* (230.)
Ajándékokat tilos elfogadni.

62. *Kik vesznek részt a szakácsoknál?* (236.)
Közhaszárók akként, hogy sokan nyervek kiképzését.

63. *Kinek kell jelen lenni az ételkiosztásnál?*
Mindon osztályt egy altisztnek, kik a rend fenntartására, és hogy az ételkiosztás részrehajlás nélkül történjék, felügyelnek.

64. *Kik tartoznak részt venni a köztisztelésben?* (240.)
Valamennyi közhaszár, kivéve a nős altisztek, önkéntesek, hadapródok és az altiszteket.

65. *Hogy történik a napi parancs kihirdetése?* (152.)
Őrmester és az ennél alantosabb legénység, rendben sorakozva az elrendelt öltözetben, de okvetlenül oldal-fegyverrel összedáll, és egy tiszt, vagy legrangiósb altiszt által a napi parancs kihirdetetik.

66. *Mit tesz a parancsnok?* (242.)
A legénység anyanyelvén megmagyarázza a parancsot, és rendelkezéseket, de a melyek csak az altiszter vonatkoznak, azt külön közli.

67. *Hová viseli el a napi parancsot?*
Idejekorán a tiszt úrnak és a tiszthelyettesekhez, kik annak átvetelét aláírásukkal bizonyítják.

68. *Mikor használhatnak az ismertető jelek?* (245.)
Háboruban, különösen éjjel és ködben, a hol másféle biztosítás nem elegendő.

69. *Melyek az ismertető jelek?* (245.)
Jéhang: egy könnyen emlékeztetben tartható és minden huszár előtt ismeretes szó.

Jelző: egy város neve.
Jelző: egy kereszt név, melynek a jelszóval egyenlő kezdőbetűje van.

70. *Kikkel közzétetik a jéhang és jelző?* (245.)
Azokkal, kiknek azt szolgálatuknál fogva ismerni kell.

71. *Kikkel közzétetik a jelző?* (245.)
Csak a tisztekkel.

72. *Meddig érvényesek az ismertető jelek?* (246.)
Délről-délig.

73. *Mely élelmi szerek a bizottságé?* (248.)
Szigorú felelősség terhe alatt szolgálati titkot képeznek.

74. *Mi történik, ha gyanú áll be, hogy az ellenség tudomásra jutott az ismertető jelek?* (249.)
A legnagyobb elővigyázatot kell gyakorolni, a parancsnokot és szomszéd őrköt értesíteni kell.

75. *Mikor van a lakatnyábjól megengedés a kijáráshoz?* (250.)
A napi parancs kihirdetése után.

76. *Hogyan legyen a huszár öltözéke?* (250.)
A szabályzat és a parancsnok rendelkezése szerint, oldal fegyverrel.

77. *Mi a kötelessége kimenet előtt?* (250.)
Tizedestől lefelé a szoba parancsnok és szakaszvezetőnél, a huszárók és őrzetők még a napos tizedesnél is jelentkezni tartoznak.

78. *Mi van a szakaszvezetőnek megengedése?* (251.)
Megbízható embereket a nála való jelentkezéstől felmenthet.

79. *Rendkívüli viszonyoknál hogy történik a kimenet?* (252.)
Csapatonként az emberek együtt maradjanak és kölcsönösen támogassák egymást.

80. *Mi történik az újonczok és kezdők megbízható huszárakkal?* (253.)
Idősebb és megbízható huszárók felügyeletére bízzák.

81. *Mi a kötelessége a lakatnyábjába visszatérőknél?*
Ugyanazoknál jelentkezni, kiknél a kimenetelkor jelentkezett, ha azonban a szakaszvezető és a szoba-parancsnok már lefeküdt, akkor ezeknél nem kell.

82. *Mi a kötelessége a lakatnyábjába visszatérőknél táborolási után?* (254.)
Az osztály ügyeletesnél és a napos tizedesnél jelentkezni.

83. *Mikor tartoznak tetteles honvédek jelentkezni?* (256.)
Mindon fontos szolgálati viszony megkezdését, előléptetést, áthelyezést és tartózkodási helyváltozást jelenteni tartoznak.

84. *A legénységi állományhelyük meddig jelentkeznek?* (257.)
Szolgálati úton a századparancsnokságnál.

85. *Kikkel kell megjelentkezni?* (260.)
Mindon előjárónál vagy feljebbvalónál, kiknek ezen szolgálatról tudomással kell birniuk vagy pedig a kikhez a szolgálat teljesítésében utalva vannak.

86. *Hol jelentkeznek valamely állomásra való érkezéskor?* (262. 265.)
A honvédelőmés vagy téparancsnokságnál.

A kiegészítő tisztnél vagy pótcapatparancsnokságnál.
A katonai állomás vagy téparancsnokságnál.

A Landwehr vagy csendőrpáncsnokságnál.

87. *Mi a kötelessége a közhaszárnak és őrzetőknek, ha megbetegszenek?* (269.)
A szobapáncsnok és napos tizedesnél jelenteni.

88. *Mi a kötelessége az altiszteknél?* (269.)
Közvetlen előjárójának jelenteni.

89. *Mi a kötelessége, ha gyors segítség van szükséges?* (269.)
Az ügyeleti tiszteknek gondoskodni kell a honvéd vagy polgári orvos elhívásáról.

90. *Mi történik a kórházi betegekkel?* (269.)
A napos tizedes által az orvos elé vezetettnek a gyengédkedő könyvvel.

91. *Mi történik a súlyos betegekkel?* (269. 270.)
Az ágyban marad míg az orvos meg nem látogatja.

92. *Mi a kötelessége, ha jelgyógyult?* (271.)
Közvetlen az előjárónál és a század kihallgatáson jelentkezni.

93. *Mikor tartatnak időszaki orvosi vizsgálatok?* (270.)
Havonként kétszer az összes legénység felett, s az eredmény a vizsgálati névjelnyomban lesz bevezetve.

94. *Hogyan legyen a huszár ültékötve? (278.)*
Tisztán és csinosan.
95. *Mit kell egy csapat parancsnokának viselnie? (278.)*
Minden alkalommal oldalfejvett.
96. *Mikor lehetnek oldalfejveer nélkül a legénységi állomány-beliék? (278.)*
Az átvételezéseknél és oly foglalkozásoknál, amelyek oldalfejveer nélkül végezhetők.
97. *Hogy jelennek meg a tetteles állományu egyének szolgálóban és szolgálóban kívül? (278.)*
Mindég oldalfejvett kell viselniük.
98. *Szabad-e a nem tetteles állományu legénységnek egyenruhát viselni? (282.)*
Nem szabad.
99. *Mire köteles minden szakaszparancsnok a kiowulds élt? (283.)*
A csapatát ültékötés, felszerelés, fegyverzet, nyergelés, málházás és kantározásra nézve megvizsgálni.
100. *Hogy kell megvizsgálni a huszár kiowulds élt? (283.)*
A ló tiszta és fényes szőrű legyen. A ló köcsfőke a kantár alatt legyen, a csikó-zabla a szája szélét érje és fel ne húzza, a feszítő zabla 2 ujjnyira alatta legyen, az álladó lánc simán legyen beakasztva, a kamok ne legyenek ferdek, a torokszíjak alá még a kezököl bedugható legyen, a pokrócz hátul a csipőhajlásig, a szőr rajzáig érjen, a nyergo a pokrócz közepén fektüdjön és két vége a kápa alá legyen emelve, a heveder a lapátos porozon kissé hátrafelé részatos vonalban érjen a ló körül, úgy hogy a lapos kézfej nehezen legyen alá dugható, az alsó heveder csattjai a könyökök egy vonalban legyen, a szíj vége pedig a felső heveder csatutalban legyen eldugva, a hasló oly szorosan legyen, hogy a szügyéni öklömet még alá dughassam, a málházáska a kápa belül fektüdjön és elől a kötszijaal egész szoro-

san össze legyen kötve, a baloldalon a cözvek, a karika alatt benne megkötve, a nyög szorosan a karikán áthuzva laposan két oldalt fektüdjön, a kötszfékészde rugója beakasztva a cözvek karikájába, a sátor balta belül és fönt lekötve, az itató veder föleim keresztbe áthuzva a málházási szíjak, csattjai a közepén, a takarmánykötél hátul nézzen ki a málházásból és a kápra legyen csatolva, a zab erősen megkötve, nyitott ránczaival befelé, köppeny hajtsó oldalával hátrafelé nyitlt egye a baloldalon és a köppeny két derékszalaga egymáson fektüdjön, hossza körülbelül 45—50 cm., a főzőedényiszija a hátsó jobb kápa, azután a nyergo fonott karikáján, a toló csokron végül a főzőedény föleim áthuzva szorosan a zabhoz simuljon, nyele kifelé legyen, a csatt a külső oldalon peczekkel lefelé, patkós lácsa a nyergotalpot érje, a szíja vízszinten a köpeny oldulán fektüdjön, a hátsó málházási csattok a közepén egy magasságra legyenek a zabszíj csattjaival, a ló vasalása rendbe legyen, kimosva nem bekenve, a huszár cözök csattja a bal fülcimpa alsó szélével egy vonalban, a gullér a nyakaravál fölött bekapcsolva, a gombok begombolva és a derékszíj csattja a bal csipő mögött és a szíj vége ne érjen a karabély alá, a mente rendszeren a bal vállon pályónk és a jobb váll szabad legyen, a nadrág gombok begombolva, a kard karika a zsinór mögött, a kard szírlapja a zubbony alsó szélével egy vonalban mindkét szíj tartan a kardot, a csizma fényes, a sarkantyú tiszta legyen. Az ellenőrzés, igazolások, sebkötés csomag meg legyen, a málházáska rendszeren csomagolva. A csomagolás és kenyel bospárgázás helyes legyen.

101. *Mire jelölés minden parancsnok? (285.)*

Arra, hogy csapata a felállítás helyére pontosan beérkezék, és hogy igazolatlanul senki se hiányozzék.

102. *Mit jelentenek és kimutatások szerkesztendők? (285.)*
Reggeli jelentés, létszám kimutatás és napi előjegyzés.

103. *Kik rendelkeznek ki a legénység felügyeletére, ha az összes tisztak és altisztak nem szükségesek? (287.)*
Egy parancsnok és a szükség szerinti tisztetek.
104. *Mit tesznek a parancsnokok, ha a legénység oldalfejveer nélkül vonul ki. (288.)*
A kardot rejtve tartják.
105. *Mi van tilos fegyverben álló csapatoknál? (298.)*
Az üdvkiáltozás.
106. *Mikor lehet áttelezni? (291.)*
Legfeljebb a délutáni időszakban, hogy a foglalkozás rövidítést ne szenvedjen.
107. *Hogy történik az áttelezés? (292.)*
Teljes katonai rendben, melyen a beosztott altiszt oldalfejveerrel van jelen.
108. *Ki részéről teendő a tiszteladás? (298.)*
Csak a parancsnok részéről.
109. *Miről kell a jelenlévő altisztek meggyőződnie? (293.)*
Az átveendő áruknak előírt minőségéről, valamint a helyes súlyról és mértékről.
110. *Mit kell tenni ha kifogás van? (294. 296.)*
Előjáró parancsnokadga által az állomásparancsnok-ságnak bejelenteni és a helyszínen kell elintézni.
111. *Mikor vezetendő a legénység járdóere? (294.)*
Kedvező időjárásakor hetenkint egyszer.
112. *Mit kell a járdóhelyen kijelenteni? (298.)*
Az uszni nem tudók számára a hástárt megjelölni és annak az átépése tilos.

5. Különös szolgálat.

1. *Miben áll a különös szolgálat? (302.)*

Meghagyások és jelentések átadásában, mely tisztetek vagy közhuszárook által végezhetnek.

2. *Mikor veszi kezdetét? (305.)*

Örög elosztáskor naponkénti fölvaltással.

3. *Mikor vannak ellátva? (306.)*
Oldalfejveerrel és szolgálati jelvényvel esetleg teljesen felszerelve, az altisztek börtérkézával.

4. *Kiért tartoznak jelentkezni? (307.)*

A kikhez utalva vannak és ugyanazok rendelkezési szerint teljesítik szolgálatukat.

5. *Hogyan jelölti a szóbeli parancsnokot? (305. 307.)*

Azt ismétli és jól emlékezetben tartja, esetleg feljegyzi és minden módosítás és halogatás nélkül teljesíti.

6. *Mikor szabad az alárendeltet elfogni? (324.)*

Saját felelősségére, ha a törvények és a katonai fegyelem megóvása az követeli.

7. *Mikor éltik ezen jog kötelezettséget? (324.)*

Ha az alárendeltet valamely büntetett vagy súlyos kihágáson rajta kapja.

8. *Hogy kíséri a fogságha a legénységi állománybeli egyéneket a szokaszetettől lefelé? (325.)*

Rendszerint valamely előjáró, vagy egyenrangú egyén által kíséri be.

9. *Ügyeltesek, örögök, járdók és őrök mikor kötelesek honvédelmi fogságha helyezni? (356.)*

Akkor, ha garázda magyivelet által botrányt idéz-

nek elő, vagy pedig ha büntetlen vagy súlyos vétésén érik.

10. Miel tartozik a huszár az állam és a város közbiztonsági kötelességének? (326.)
Felzáróításainak engedelmességre tartozik.

11. Szabad-e az elfogatásnak allanszolgálati? (327.)
Nem szabad, hanem engedelmességre kell.

12. Mit tesz ha allanszolgálat? (327.)

Az őrség vagy a közbiztonsági őrség segélyt igénybe veszi, legvégső esetben pedig erőszakot alkalmaz.

13. Mi kötelessége az elfogatás után? (328.)

A legénységi állománybeliektől azonnal elveszi a fegyvert.

14. Mit tesz a fogolyfogó? (329.)

Az illető csapatot fogdájába kíséri, vagy a legközelebi őrségnek átadja.

15. Mi a kötelessége a fogoly átállításánál? (331.)

Mindent elvesz tőle mivel a szökést elősegíthetné és figyelmezteti, hogy ellenszolgálat esetén megkötözi és szökési kísérlet esetén pedig lőni fog.

16. Hogyan megy az őrséget? (332.)

Gyalog kézbevett és megtöltött karabélyval, lőháton pedig kivont karddal, a huszárok elől és oldalait a parancsnok pedig hátul marad.

17. Mit tesz akkor, ha szalakt kocsin, vasúton, vagy hajón kider? (332.)

A kijárat vagy ablak mellett foglal helyet, vagy pedig melléje ül.

18. Mikor töltenek meg a karabélyokat? (331.)

A foglyok jelenlétében.

19. Mi a kötelessége az őrséget? (332.)

A foglyokkal nem szabad beszélni, sem másokat velük beszélni engedni és vigyázni rájuk, hogy sem irromány, sem pénz, sem fegyver a kezökbe ne jusson.

20. Mit tesz a rakoncátlanokkal? (333.)

Kézi gúzsával, vagy szíjjal megkötözi.

21. Mit tesz akkor, ha szalakt megkötözi? (333.)

Ha egyszeri rákidalásra a szökévény meg nem áll rá lő, lehetőleg úgy, hogy az által mások élete veszélynek kitéve ne legyen.

22. Mik a különbségek? (335.)

Oly csapatrészek, melyek ideiglenesen a csapattektől elvannak különítve.

23. Mik a szállítványok? (335.)

Helyváltozás céljából ideiglenesen egyesített személyek, állatok stb.

24. Hogy történik az ellátás? (337.)

Ruházatot, felszerelést, mállhadat, egészségügyi állapotot és állatok külső minőségét szabályszerűen megvizsgálja.

25. Miel látatit el a parancsnok? (337.)

Menetlevéllel, létszámkimutatással, felvételi nappalóval és elszámolás kötelezettség mellett pénzzel és egyéb utasításokkal kötelezettségeire nézve.

26. Mi a kötelessége lődtől? (337.)

Annak számát, nevét, színét, nemét is felírni és gondoskodni a lőtájról.

27. Miel joggal bír a parancsnok? (339.)

Fegyelmi fenytő hatalommal.

28. Mi a kötelessége fontos esetekben?

Azonnal jelentést küld a parancsnokának.

29. Mi a kötelessége menet állomásra való érkezékor?

A gyülekezési helyre felvonul és innen fogantositja az elszállásolást.

30. Mi a kötelessége ha egy ember megbetegszik? (342.)

Katonai vagy polgári orvossal megvizsgáltatja és bizonyítvány alapján a kórházba vagy a kózségnek átadja.

31. Mi a kötelessége, ha egy ember meghalt?

Halotti bizonyítványt kér az anyakönyvvezetőtől és jegyzőkönyvet vesz fel.

32. Mi történik a megbetegedett lovakkal? (343.)

Kézen vezetendők.

33. Mi történik, ha ragályos betegségbe esik valamelyik ló? (333.)
Azonnal elkülöníti a többitől és két gyógykovácsal jegyzőkönyvet vesz fel.

34. Mit tesz, ha egy ember megsebzik? (344.)

A szökésről jelentést ír parancsnokának és a polgárhatalomnak is beadja.

35. Miel fegyelmi fenytések vannak a legénységre — szakaszvezetőtől lefelé? (657.)

Megfédés a kihallgatásnál.

Rendi fenytések.

Fogság fenytések és

Altisztek lefokozása a megintési jegyzőkönyv alapján.

36. Miel állanak a rendi fenytések?

A laktanyába takarodó előtt való visszatérésekből szakaszvezetőnek a takarodón túl való kiharadás kedvezményének megvonásából, illethez fölötti szabad rendelkezésének megvonásából és 6 órai guszabkötésből.

37. Miel állanak még a fenytések a rendfokozat nélküli legénység számára?

Minden nap megjelenéséből a kihallgatásnál — meghatározott öltözékekben esetleg lőháton is — továbbá nehezebb, terheesebb vagy alacsonyabb szolgálati munkának soron kívüli kiszabása s 2 órai megkötésből.

38. Miel áll a guszabkötés? (681.)

Abban, hogy a jobb kéz és bal lábának szabad használatát és mozgathatását akadályozza legyen, továbbá a dohányzás is tilos, ezek 6 óráig tartanak.

39. Miel áll a megkötés?

Abban, hogy a fennálló teshelyzetben háttal a falhoz — hátra összetett kezekkel — odakötetik, hogy az által az illető fél se le ne ülhesen, se le ne fekkhesen, ez 2 óráig tart.

40. Miel állanak a fogság fenytések?

Laktanyai vagy szállási fogság.

Szigorított fogság, magán fogság és szigorú fogság.

41. Miel áll a laktanya vagy szállási fogság? (682.)

Abból, hogy alosztályi helyiségeit, illetve szállását elhagyni és vendéglő helyiségeit látogatni nem szabad.

Továbbá napi parancs után — kijáró öltözetben — az ügyeleti-tisztesnél jelentkezni tartozik.

42. Miel áll a szigorított fogság?

Közös foghelyiségbe záratik, foglyok illethezre szorítatik, a dohányzás tilos és szalmazsák helyett csak takarót használhat. Elhár jár még minden nap 6 órai guszabkötés — minden harmadik napot kivéve — ezenen kívül még hetenként 3-szor böjt és ekkor csak nyak és vizet kap.

43. Miel áll a magán fogság?

Elkülönített egyes foghelyiségből; egyébként ugyanazzal jár mint a szigorított fogság.

44. Miel áll a szigorú fogság?

Magánfogság végrehajtásában, csak hogy a foghely sötét legyen, de ez minden 3-ik nap elmarad.

45. Miel áll az egyszerű fogság? (684.)

Közösen, elzárt helyiségben, mely katonai őrszet alatt tartatik, foglyillették és dohányzás tilalmával.

46. Miel áll a szaba fogság? (685.)

Szálláshelyét elhagyni és látogatásokat fogadni nem szabad.

47. Kik vannak külön foghelyiségben?

Az altisztek és őrsvezetők.

48. Mikor vizsgálatot meg oroszlát?

Minden fogságbüntetés megkezdése előtt.

49. Mit kell elvinni minden fenytéstől? (612.)

Oldalfegyvert, kitüntéseit, érmeit és minden veszélyes eszközt, továbbá a pénzt és irrományt, melyeket át kell adni; kivéve a laktanya és szállásfogságbelieket. Zsoldját közekezőre kell felhasználni.

50. Mi van megengedve az 5 napon túl fejejtésk? (686.)

Egy órai üdülés a szabad levegőn.

51. Milyen állások a fejejtések az őrmesterek számára? (687.)

Egyszerű megfellelés a kihallgatásnál, szigorú megfellelés az egybegyűlt tisztak és altisztek előtt, a takarodón túl való kimaradási kedvezmény megvonása, vagy bizonyos órára a takarodó előtt való visszatérés; szabafogság, egyszerű fogság és lefokozás.

52. Minek alapján történik a lefokozás? (688.)

A megintési jegyzőkönyv másodszori felvétele alapján.

53. Mikor esendő fel a megintési jegyzőkönyv? (688.)

Iszákosság és szolgálati hanyagság miatt, ha ismételt figyelmeztetések és fenyegetések sikertelenek. A jegyzőkönyv több tiszt jelenlétében felvételik és ezt az illető is aláírja és ismét figyelmeztetik arra, hogy ha félév alatt sem javul és 2-odszor lesz felvéve a jegyzőkönyv, rögtön lefokoztatik.

6. A tiszteletadás.

1. Mivel tartozik, ha katona egyénnel találkozik — szóbeli érintkezés előtt és után? (Sz. I. 348.)
Tiszteletadással.

2. Mivel tartozik a zászlók és övek iránt? (Sz. I. 348.)
Sintén szabályszerű tiszteletadással.

3. Mivel tartozik ha oltári szentséggel találkozik? (Sz. I. 348.)
A katolikus vallásu egyén szertartása szerint; a más vallásuak saját vallásuk szokása szerint viselkednek.

4. Hogy teljesíti a tiszteletadást? (Uj Gy. I. 105—107.)
Szabályszerű állásban az illető arczába kell nézni, 3^o távolságra jobb kezével az imához való állást fölvenni és 3^o távolság után bevégzeni, ha az illető 30^o belül van.

5. Mikor tiszteleg balkezessel? (107.)
Ha a jobb kezében valamit visz, ilyenkor a kardot elereszti.

6. Mikor tiszteleg csak fejtessel? (109.)

Ha kézbevett fegyvert tart, ha mindkét kezében valamit visz, ha főveg nélkül van, vagy ha lovat vezet és hajít, ilyenkor ulve is marad.

7. Hogy tiszteleg Ő Felségének vagy az uralkodóháza tagjainak? (108.)
Feljűk arcot fordít megáll és úgy teljesíti a tiszteletadást.

8. Hogy tiszteleg ha jelentenés kell? (109.)

Előtte 3^o-re megáll és tiszteleg, 3^o menet ütemben állásban marad, visszakozik és jelent; jelentés után újra tiszteleg, a ha elbocsátatik, hátra arcot fordít és elmén.

9. Mikor tart kivont kardot az altiszt? (110.)

Csak akkor, ha önálló osztályt vezet és a gyalogtűzharcnál.

10. Hogy van a parancsnok ha a csapat fegyver nélkül vagy lovasdában van? (110.)

A kardot ekkor rejtve tartja.

11. Hogy tiszteleg a trombitás? (113.)

Mint a többi katonáknak, csak megragadott trombitával szabályszerű állásba helyezi magát és a tiszteletét így teljesíti.

12. Hogy tisztelegnek a betegok és sebesültek? (352.)

Sintén úgy, mint a többi katonáknak, csak akkor nem, ha ezen kötelességben állapotuk gátolja őket.

13. Mikor tisztelegnek a csapatok? (353.)

Az oltári szentségnek, Ő felségének, az uralkodóháza tagjainak, a zászlóknak és a parancsnokok tiszti előjáróinak.

14. Mikor tisztelegnek a csapatok hadbírók, orvosok, kezelő tiszték és csapat vagy csendőrségi szűrvőök előtt? (353.)

Csak akkor, ha a parancsnokok a legénységű állományhoz tartoznak.

15. Hogy tisztelegnek a csapatok minden más esetben? (353.)

Csak a parancsnok teljesíti a tiszteletét saját személyére.

16. Hogy tisztelegnek a csapatok egymásnak? (353.)

Kölesönösen tisztelegnek, előbb az alárendelt viszonyban álló parancsnok rendeli el.

17. Szakasz nagysága vagy ennél kisebb csapatok, hogy tisztelegnek az őrségnek és töröknek? (353.)

A csapat tiszteletét vezényelnek.

18. Nagyobb csapatok, hogy tisztelegnek? (353.)

Csak tiszti őrségeken az ázadonkint, különben pedig csak az oszlopparancsnok.

19. Mily őrkiszétek nem tisztelegnek? (354.)

Csak fogoly és hadi fogoly őrkiszétek nem.

20. Mikor tiszteleg csak a parancsnok? (354.)

Járőröknél, munkás átvételező különítményeknél.

21. Mikor nem tisztelegnek a csapatok? (354.)

Menetek és pihenők alatt.

22. Hogy tisztelegnek ilyenkor Ő Felségének, Uralkodóháza tagjainak és tőbornokoknak? (354.)

Előírt figyelmeztető jel adandó és az oszlopparancsnok menet közben kivont karddal, pihenő közben rejtett karddal jelentést tesz.

23. Hogy tisztelegnek más előjáróknak? (351.)

Csak az oszlop parancsnok jelentkezik.

24. Mikor marad el a tiszteletadás? (354.)

Harez közben, biztosító és hírszerző szolgálatban; csak Ő Felségé és az uralkodóház előtt tesza a parancsnok kivont karddal jelentést.

25. Hogy tisztelegnek a gyokorlótereken? (354.)

Előírt jelt kell fuvatni és a jelenlévő közös előjárók közül a legfeljebb való, esetleg a parancsnok maga, jelentést tesz.

26. Hogy tisztelegnek a diszkivonásoknál? (354.)

Addig, míg azon előjáró megérkezik, ki előtt a kivonulás történik, figyelmeztető jelek nem adának, a csapatok csakis előjáróik előtt a jelentés beadása alkalmával tisztelegnek.

27. Mivel tartoznak azok, a kik előtt tiszteletadás teljesített? (358.)
A szabályszerű tiszteletét viszonzni tartoznak.

28. Katonai állományu temetőnél, hogy diszítettik fel a koporsó? (401.)

Ugy, hogy az elhalt szolgálati öve, csákója, rend- és kinttettési jelei, kivont oldalfegyverő hüvelyével keresztbe téve és gyászfátyallal bevonva, a feketére bevont koporsóra helyezendők. A soral kivont karddal megy.

29. Más állományu temetőnél, hogy diszítettik fel a koporsó? (401, 394.)

Ugyan úgy, csak hogy az oldalfegyverő hüvelyben marad és a soral is rejtett karddal menetel.

30. *Hogy áll fell a gyászkiáltáshoz rendelt csapat?* (402.)

A ház előtt, a hol a halott fekszik, csendben akként vonul fel, hogy az elvonuláskor a gyászkiáltáshoz csatlakozhasson. A sorfal a kaputól jobbra és balra áll fel, a parancsnok jobbra áll az élen.

31. *Teljesít-e a csapat ügvekor tiszteletadást?* (403.)

A felállítási helyére érkezve a szüntetőig csak a temetői ünnepélyhez előírt tiszteletadást teljesíti.

32. *Mit veszélyel, ha a koporsót kizsákkák?* (404.)

Tiszteletgést, illetve kardrántást.

33. *Mi történik a halott beszentelésekor?* (408.)

Tiszteletkedés vezénylendő, utána pedig a szüntető fuvandó.

34. *Mikor kell díszítkezni adni?* (409.)

Minden katona állományú tiszt és minden háboruban részt vett katona temetésénél.

35. *Mi történik a díszítés után?* (490.)

Tiszteletkedés vezénylendő, ha a parancsnok tiszt a díszjel is fuvandó. Az előjárótól a parancs kikérendő.

36. *Meddig kísérik a csapatok a halottat?* (407. 410.)

A lóháton kivonult lovasság és a sorfalak ki a temetőig.

37. *Hogy vonul ki a gyászkiáltó?* (411.)

Diszben, tábori jelvény nélkül.

38. *Hogy vonul ki a sorfal?* (411.)

Gyalog, kivont, vagy rejtett karddall.

39. *Hogy vonulnak ki a koporsóvivők?* (411.)

Fegyver nélkül.

40. *Ki a gyászkiáltó parancsnoka?* (411.)

Az elhalt rendfokozatával egyenlő, tizedestől lefelé tizedes vezényli.

41. *Milyen a fő, udeari és országos gyász első időszaka?* (413.)

A zászlókon és laktanyákon gyászfátyolok lengjenek.

42. *Mikor kell a templomba menni?* (435.)

Legalább havonként egyszer, a legénység oldal-fegyverrel. Bemenetnél 'csáskót le'.

43. *A templom előtt felállított csapat, hogy viselkedik?* (436.)

A trombitás a jeleket fujja, mire evangéliumkor Vigyázz; úrfelmutatás és áldás jelzések, vagy ha áldást mond Imához vezénylendő.

44. *Mikor adatik a díszítés?* (436.)

Glóriánál, valamint az első és utolsó evangéliumkor.

45. *Hogy tiszteletnek gyalog kivonult kísérel különítmények és sorfalak?* (418.)

Úrfelmutatáskor és áldáskor imához letérdelnek.

46. *Mi van rendelő Ő Példéje születés napján?* (419. 421.)

Az egész helyőrség lsten tiszteletré kivonul, 3-szor díszítés adandó, a laktanyákon lobogók lengjenek, s az őrségek díszben öltözködve vannak.

47. *Hogy történik a beszentelés?* (926. 432.)

A csapat díszben kivonul és a beszenteléskor a csapat tiszteletkedésre vezényeltetik, s a templomban levő tisztek is kardot rántnak jelölül annak, hogy a zászló védelmére ők is kötelezve vannak, és utána eskükhöz vezényeltetik, mire díszítés, utána tiszteletgés és a néphymnusz lesz játszva.

48. *Mi szent kötelessége a zászlóval?* (423.)

Védelmenni és ennek megtartása a csapat dicsősége.

49. *Minek tekintse a zászlót?* (423.)

Szentesség; dicső záloga azon bizalomnak, melyet a király és a haza-harcosának vitézségébe helyez és a legválaságosabb pillanatokban az egyesülésnek jelvénye, mely alatt győzni vagy halni kell.

50. *Scabale részt venni politikai ünnepélyeken?* (416.)

Még tinte néző sem szabad.

nélkül; gyalog kivonuló lovasság csak fegyverzetet és löszert viáz magával.

11. *Mikor lesznek a karabélyok megtöltve?* (531.)

A háboruban mindég, békében pedig csak a foghelyiségek belsejében felállított őrsnek, de a tőlénytáka mindég nyitva legyen.

12. *Mi legyen minden őrs helyiségben kitégyeztetve?* (533.)

Az űrutasítások a szolgálati nyelven és a huszárok anyanyelvén is.

13. *Mi használandó minden vezényelő előtt?* (535.)

Őrség, akár az őrségre, űrre, vagy körjáratra vonatkozik, v. Közszállítás.

14. *Hogy történik az őrség elosztása?* (536.)

A kitézőtől űrban, vagy osztályonként, vagy helyőrségekben egyesítve.

15. *Kik tartoznak jelen lenni?*

Minden űr, késztetés, küldöncz, napos tizedesek és ügyeleti őrmesterek, vagy ügyeleti szolgálatba lépők.

16. *Hogy lesznek ezek a kijelölt térségek?* (538.)

Szakadonként, a legfeljebb való tisztes által, az előbb tartott megvizsgálás után.

17. *Hogy történik ott a felállítás?* (539.)

A szakadok szolgálati számai sorrendjében, lovasított legénység a jobb, a nem lovasított pedig 10° térköz után a balészarnyat képezi.

18. *Hol állanak a trombitások, napos tizedesek és ügyeleti őrmesterek?* (539.)

A trombitások 3x-re, a napos tizedesek 6x-re, az osztagok mögött és az ügyeleti őrmesterek 6x-re a jobb szárny mögött.

19. *Mi a kötelessége a jelenlét legfőbb való tisztelet?* (540.)

Az átveszi a parancsnokok jelentését s megvizsgálja a csapat űltözötét és harczerkészését.

20. *Hogy történik az elosztás?* (541.)

A segédiszt egyenkint felolvassa a díszőrségek, többi

7. Az őrszolgálat.

1. *Miert kell a hovádnak az őrséget mint szentséget tekinteni?*

Mert egy űrtől, kivált az ellenség előtt az egész sereg java és biztonsága függ.

2. *Hányféle őrség van?* (521.)

Disz és biztonsági őrségek.

3. *Miert állítanak fel biztonsági őrségeket?* (522.)

Az állam vagyon oltalmára, katonai fontos pontok biztosítására, foglyok őrzésére stb.

4. *Hogyan hivatalnak azon biztonsági őrségek, melyek különösen katonai rendőrszolgálat kezelésére vannak hivatva?* (522.)

Állomás őrségeknek oly állomásokon, hol legalább egy tábori század helyőrség van.

5. *Hogy hívják ha több helyőrségi őrség hozzá van utalva?* (522.)

Fő őrségeknek.

6. *Hogy végzi a lovasság az őrszolgálatot?* (525.)

Gyalog, ha a körülmények másképp nem követelik.

7. *Mikor történik az őrségek felállítás?* (526.)

Rendszerint naponként történik.

8. *Hogy számítatik ki az őrség erője?*

Akként, hogy az éjjel és nappal kiállítandó minden űrre három, a csak éjjel kiállítandó minden űrre két ember vezényeltessék. E számban az űrparancsnok, felvezető, trombitás és küldönczök benn nem foglalatsanak.

9. *Kiknek vannak az őrségek alárendelve?* (530.)

Az ügyeleti tiszteseknek.

10. *Hogy vannak az őrségek felszerelve?* (531.)

Teljes felszereléssel, éles löszerral, tábori szerelék

őrsegek, készütségek, küldönczök és ügyeletesek neveit a kik két sorban gyülekeznek, a parancsnok osztagait jobbszárnyára állanak, ügyeleti őrmesterek és naposok arcvonal közepe mögé állanak, ezután a segédtsiast az elosztás befejezését jelenti.

21. *Hogy tessék az ismertető jelek kioska? (549.)*

Őrparancsnok és készütségesparancsnokok «Indulj» mire ezek körben a parancsnok körül felállanak, a ki lesz adva a jelszó és jelhang, mit ezek tárczájukba felírnak, ezután «Belépni» és mindgyék a helyére men.

22. *Hogy történik az elvonulás? (544.)*

Őrségek jobbra vagy balra elvonulni: mire minden őrparancsnok osztaga elé lép? a megindulást, esetleg a díszmenetet vezénylik.

23. *Hogy történik az őrség feloldása? (547.)*

Az őrség 30*-re közeledett, a régi őrség fegyverbe lép, lovasok a karabélyt vállra akasztják, lovas őrségek pedig lóra ülnek.

24. *Hogy áll fel az új őrség? (547.)*

Akként fejlődik, hogy a jobb szárny a régi őrség balzárnyára átellenbe jusson, ha pedig tér nincs, akkor a régi őrség mellett 3*-re balra oldalt.

25. *Hogy történik a tisztelgetés? (548.)*

Mindkét parancsnok jobb szárnyra elé 4* (lőhatót 2*) áll és főtvetést vezényel (lőhatót kardot rántás) és maga tisztelget. (Őrséget átadom — Őrséget átveszem.)

26. *Mikor jussandó a díszjel?*

Tisztelgetés közben, ha a zászló átvétetik, de csak tisztai őrségeken.

27. *Mi történik a tisztelgetés után? (549.)*

Vigyázz! (kardot rejt) vezényeltek, parancsnokok is kardot rejtnek és a régi tudat adja a kiállítandó őrség számát.

28. *Mit jelöl ki ezután az őrparancsnok?*

A felváltásra szükséges őrséket beosztja és kijelöli.

29. *Mire kell az őrség kiegészítésénél tek nttel lenni? (549.)*

Kevébbé megbízható és járatlan fiatal embereket oly őrhelyre rendel ki, hol könnyebben felügyelet alatt tarthatók és kettőse őrségek lehetnek egyenlő nagyságu emberek választandók ki.

30. *Mi történik lovas őrségkénél a a szolgálat gyalog van? (550.)*

Az őrség és fölvezetők lova előbb beszállásoltatnak.

31. *Mi adatik tudtal az altisztek és felvezetőknek? (550.)*

A jelhang.

32. *Mi azoknak kik az eligazítást is végzik? (550.)*

A jelszó is.

33. *Ha minden rendben van, hogy vezényeltek az elindulás a feloldásra? (551.)*

Első szám (v. Felvezető és első szám) «Indulj», mire a sorompótól balra 2* akként állanak sorba, hogy a sorompó a jobb szárnyra, a többi pedig azon sorrendben, a mint fel fognak vezetett.

34. *Hol állanak a felvezetők? (551.)*

Szemközött az embereket (a lovasok kivont karddal) a régi az újtal balra.

35. *Hogy történik az elmenetelés? (551.)*

Felvezetők hátra arca «Indulj!» mire azok, kik a sorompót fölvezetik, balra fordulnak, a legénység jobbra fordul és a régi sorompóhoz zárkóznak; így tovább, az illető őrhelyekre, mig bevonulnak.

36. *Hogy történik a feloldás, ha az két embernél több? (551.)*

Tagokba sorakozva.

37. *Mit tesz az őrség a feloldás közben? (549.)*

Kétsorba sorakozik, a lovas őrségek csak a leszállás után.

38. *Hogy történik az őrség átadása? (553.)*

A legnagyobb pontosággal adatnak át, az összes berendezési tárgyak, őrtasítások, valamint különös utasítások, ezenkívül a felváltó elődjétől felvilágosításokat kér.

39. *Mit tesz, ha az őrség nem tartott kellő tisztaságot? (556.)*

A tisztaság gyors helyre állítását követeli.

40. *Mi a kötelessége ha valami megrongyolt állapotban van, vagy hiányozik? (553.)*

A felváltó jelentésben felelmiti azt.

41. *Kinek teljesít feloldás közben tisztelgetést? (554.)*

Az oltári szentségnek, Ó Felségének és az uralkodóház tagjainak.

Mindkét őrség a saját őrparancsnokának vezényszavára, ha szemközti állanak, az új őrség előbb arcot fordít.

42. *Kik tartoznak mindegy tisztelni? (554.)*

A sorompórok.

43. *Mi történik az őrség feloldás után? (555.)*

A régi őrség elvonulásához két sorba sorakozik, mihelyt az őrhely átadott, illetve átvétetett.

44. *Mit tessék az őrparancsnokok az elvonulás előtt? (555.)*

Ha a vizsgáló előjáró jelen van, annak az őrség helyes átadását és átvételét jelenti.

45. *Hogy történik az elvonulás? (555.)*

A régi őrség az elvonulást vezényli, az új őrség tisztelkedik, s viszkazik és a régi őrhelyére vonul. A karabélyokat a soromphoz támasztja.

46. *Mi történik a lovas őrségkénél? (555.)*

A lóról leszállanak s a lovakat az istállóba vezetik, vagy a kijelölt helyeken békóval megkötöztetnek, azután lekantározatnak és a hevedereket megereztetnek, az istálló-őrök és lóapolók kirendelteknek, a kik az őrség harmadrészét tehetik csak és ezek fegyverbe nem lépnek.

47. *Hogy vonul be a régi őrség? (556.)*

A parancsnok vezetése alatt a lektanyába vagy szállásba, s az ügyeleti tisztelen jelentezik, és ha az engedélyt a szétosztásra megkapta, azt elrendeli.

48. *Hogy osztja be az új őrség legénységét? (557.)*

A felváltásról számok szerint kijelöli, valamint azon

tiszteseket és küznaszárt, kik a járó szolgálót vagy az eligazítást végrik, egy az őrség küldönczöt, mire azután «Oszlop-t» vezényel.

49. *Mit tesz a küldönc? (557.)*

A küldöncz karabélyát a soromptól fölré teszi, levezi tiltónyitkáját és kardját, vállvörszerűleg viselt koponyét. Őrszolgálatot nem teljesít.

50. *Mi történik ha nincs küldönc? (557.)*

Annak szolgálatát az őrlégénység végzi.

51. *Hogy történik az a legénységi állománybeli őrparancsnokból? (558.)*

Ugy mint előbb, csak trombitálni nem szabad és minden az őrparancsnok maga végez, így felállítását, felváltást, eligazítást.

52. *Mit tesz az új őrség feloldás közeledtén? (559.)*

Felállítási helyére men és állásba helyezkedik.

53. *Hogy vonul fel a feloldás? (559.)*

A felvezető embereivel egy vonul fel, hogy az új őrség a régi őrség mellé balra, 6 pedig velök szembe 1*-re.

54. *Mit tesz az új őrség ha karabélyt kell állnia?*

Kardját kirántja.

55. *Hogy történik a feloldás kettőse őrséknél? (559.)*

A felváltó emberek a régi őrség közé állanak, a felváltó a középre lép, ha nincs hely akkor szembe.

56. *Miről győztetik meg a felvezető? (560.)*

Arról, hogy az őrhely körülében minden rendben van-e.

57. *Hogy történik az őrhely átadása? (560.)*

A régi őrsé pontosan és érthetően átadja feladatát, mit az új őrsé ismételi.

58. *Mi kötelessége még a felvezetőnek? (560.)*

A mi kiegészítésül még szükséges, azt megmondja és kijelöli a tért, a melyen mozognia szabad az őrsék és a jelhangot megmondja.

59. *Mely hangon történik az átadás? (260.)*

Halk hangon, hallgatódzás előjárók kivételével nincs megengedve.

60. Kinek tartozik felelős körben tiszteládásai? (500)

Az oltári szentség, Ő Felsége és az uralkodóház tagjainak.

61. Mi történik a karabélyokkal? (561.)

Az előírt vezényszavak szerint megtöltetnek, illetve kiürítetnek.

62. Hogy történik az elmentel? (562.)

A régi űr »Hátra arca« »Lépést indulj«, mire az új űrök háta mögött a további felváltásra elindulnak.

63. Mit tesz a régi sorompó űr? (562.)

A régi sorompó űr a karabélyát oda-támasztja.

64. Mit tesznek az űrök kik kivont karddal állottak? (562.)

A fordulat után hüvelybe rejtik a kardjukat.

65. Mi a kötelesség ha valameny űr felváltott? (563.)

Az őrséghez bevonul, a legénységet oszlatja és az őrpáncsnoknak jelentést tesz.

66. Hogy történik ez a lovas őrségben? (364.)

Általában úgy, csak a »Lépést Indulj« vezényszóra fordítanak a lovak a fölvezető után.

67. Mily jelentéssel szerkesztetik az őrpáncsnokokat? (565.)

A megszűlés után megszűlő, vagy felváltó jelentést; ébresztő után pedig reggeli jelentést és azon parancsnokhoz küldik azt, a kibeh utalva vannak.

68. Honn kiki jelentéseit a lovaságlatásban teszik? (565.)

A csapat parancsnoksághoz küldik az előjáró ügyeleti tisztessék utján.

69. Mit tartoznak azonnal jelenteni? (565.)

Minden fontosabb eseményt az előírt uton; így megbetegedéseket, elfogásokat stb.

70. Mi az őrpáncsnok kötelessége? (566.)

Az őrszolgálatokat legr pontosabban elolvasni és az őrségénységet általános körteleire emlékeztetni.

71. Mire oktatja a felvezetőket? (566.)

Figyelmeztesse az egyedül álló űröket mindenre néve a mit szem előtt kell tartaniuk.

72. Mire oktatja az őrségénységet? (566.)

Hogy kit megoszlatni éjjel, vagy veszedély viszonyok közt nappal is, és miként kell előforduló nehézségek esetén viselkednie.

73. Mikor szabad az őrpáncsnoknak az őrségtől távozni? (567.)

Csak akkor, ha körjáratra indul vagy járórt vezet, de ilyenkor helyettesít kell kijelölnie.

74. Mi történik, ha megbetegszik, vagy más okból kell át felváltani? (567.)

Azonnal jelentenie kell és az őrséget a parancsnok-ságra kijelölt helyettesnek átadja.

75. Szabad-e az őrségénységnek távozni az őrségről? (567.)

Nem szabad, csak engedélyvel.

76. Mit tesz, ha egy ember megbetegszik? (567.)

Annak pódlását kéri és a beteget haza, vagy a kórházba viteli.

77. Mi a kötelességük azon embereknek a kik természeti szükség végett időnkint távozni akarnak? (567.)

Előbb a parancsnoknál jelentkeznek és az ideig karabélyaikat a sorompótól félre állítják.

78. Mily készültségekben van nappal az őrség? (568.)

Hogy minden pillanatban fegyverbe lépheessen.

79. Mily készültségekben van éjjel az őrség? (569.)

Az őrségénység 1/3-ada lefekethetik, rendszerint azok, kik legutoljára őrt állottak, a többieket pedig ébren kell tartani.

80. Mire felelős az őrpáncsnok? (569.)

Éjjel és nappal az őrség szabályszerű állapotáért és a szolgálat pontos kezeléséért.

81. Mikor szabad lengunyia? (569.)

Csak akkor és annyiban, hogy kötelesség teljesítése csorbát ne szenvedjen.

82. Mikor történik az űrök felváltása? (570.)

Elvileg 2 óránként, nagy meleg, vagy hidegben pedig óránként v. félóránként.

83. Mily könyvtárségek vannak megengedve? (570.)

Könyveg, botos és sapka használata.

84. Hogy történik az elinduló a felváltásra? (571.)

Előb sorakoznak; az ismertető jel kiadatik; a lovas űrök az istállóból indulnak.

85. Mi kötelesség az őrpáncsnoknak? (572.)

A szolgálatot szigorúan kezelje, a kívüli felállított űröket gyakran, tisztessék, a fölvezető és járőrök által megvizsgáltassa.

86. Mi a kötelesség ha mulasztást talál? (572.)

Feltűnés nélkül oktatja, megfédett csak a felváltás után adhat, esetleg fogdába helyezheti.

87. Mily kötelességek vannak megváltó? (573.)

A dőszülés, szerencsésjéték: a nők és idegenek látogatása.

88. Hogyan van felváltókódex? (573.)

A karabélyokat letehetik, különben teljesen felváltóve és felszerelve.

89. Mily rend legyen? (573.)

Az őrszoba és környezetében teljes rend és tisztaság űralkodjék, éjjel pedig kilegyen világítsa.

90. Mi a kötelesség elfogott vagy átadott emberekkel? (574.)

Azokat őrizet alatt tartani, jelentést küldeni és csak rendeltetve szabad szabadlábra helyezni.

91. Mi történik a sorompó űr fegyverbe kiállításra? (575.)

Az őrség gyorsan sorakozik, a legénység kézbevev karabélyllyal, a parancsnok 4x a jobb szárny előtt a sorompon kívül áll fel.

92. Mikor lép az őrség fegyverbe? (576.)

Ébresztő és takaródó közti időben, így tiszteládás végett, déli és esti imához, ébresztő és takaródókor, a fuvás alatt az őrség fegyverben marad; továbbá vizsgálótiszt vagy körjárat érkezések, felváltás közeledésekor, és éjjel is ha közelben tűz támad, riasdónál, csődületknél, vagy ha az őrség biztonsága megkívánja.

93. Mikor sorakozik az őrség? (576.)

Az őrpáncsnok szavára; fegyver nélkül, ha az őrség mellett bucsujárás, temetés vagy nagy néptömeg vonul el.

94. Mikor lehet az őrségnek fegyverét használni, ha elfogni nem lehet? (577.)

Ha erőszakosan megérinti vagy fenyegeti, s ha figyelmeztetés dacára is sértetet, ha rákiáltás dacára elszökik.

Ellenséges viszonyoknál ha gyanus.

95. Mikor szabad löni? (577.)

Ha a lövés által ártatlanok élete nincs veszélyben, és ha a kard használata nem elégséges.

96. Mikor tűnik a lovas őrség lóra? (580.)

Riasdókor, és ha az őrség közelében tűz támad, vagy közbelépés csúljából előnyöknek mutatkozik.

97. Mi a kötelesség mint űrnek? (581.)

A meghagyásokra mindig gondolni, a reá bízott szolgálatot lelkiismeretesen teljesíteni.

98. Mi a kötelesség különösen ellenség előtt? (571.)

Az ellenség előtt a feladatot komolysággal és fontosságát szem előtt kell tartani, valamint azon veszedelmes következményeket, melyek a kötelesség elmulasztásából eredhetnek.

99. Szabad-e távozni a felváltási helyről? (582.)

A legszigorubb büntetés terhe alatt sem szabad.

100. Mily körletben mozoghat mint űr? (582.)

Csak a felvezető által kijelölt körletben szabad mozogni.

101. Mi tilos az űrnek? (583.)

Tilos magának könyvetlen engedni, enni, inni, dohányozni, leülni, elaludni vagy leittasodni és az őrhelyet elhagyni, vagy mással, mint a fölvezető v. őrpáncsnok által magát fölvaltani.

102. Hogy áll a lovas űr? (584.)

Lovas űrök gyalog a karabélyt kézben, lóháton pedig kivont karddal állanak.

103. Szabad-e az örnök fegyverét kezéből kiadni? (584.)
Fegyverét a kezéből kiadni sohasem szabad, még előjárójának sem.
104. Mire vigyás az ör közelebb közelében? (585.)
Arra, hogy közelében semmiféle rondítást, csoportosulást és hogy valaki hozzá tulközöl lépjen, nem szabad tűrni.
105. Szabad-e az örnök beszélgetni? (585.)
Beszélgetni nem szabad, ha valaki hozzá kérdéssel fordul, az őrséghez utasítja; fejlebbvalóinak a kívánt felvilágosítást meg kell adni.
106. Ktől szabad csak parancsokat fogadni? (586.)
Parancsokat csak őrpáncsnokától, vagy pedig az által küldött tiszt, altiszt vagy fölvezetőtől szabad elfogadni.
107. Mit tesz ha valami különöset észre vesz, mit jelentenie kell? (587.)
A fölvezetőt, esetleg a szomszéd őrt szólítja meg, vagy egy arra menő embert kér meg, ki ezt az őrség közvetíti. (pl. ha megbetegszik, vagy ha a felváltás a kellő időben nem érkezik meg.)
108. Mit tesz nagyon fontos esetekben, vagy ha rögtöni segítség szükséges? (587.)
Ha más uton-módon hírt nem adhat, akkor föl-fel tartott fegyverrel egy vagy több riasztó lövést tesz.
109. Havó léphet, ha erős hó, vagy erős szél van?
Az óvó földel alá léphet, de ez esetben figyelmét fokozni kell.
110. Mikor kell előlépnie? (588.)
Valahányszor kötelmei vagy biztonsága azt megköveteli, továbbá csapatok, körjáratok vagy vizsgáló előjáró közeledésekor és végre, ha tisztelegni kell.
111. Mi a kötelessége mindazokkal, kik utasításait nem követik? (589.)
Azokat mind le kell tartóztatni.
112. Mikor kell fegyverét használni? (577.)
Akkor, ha valaki megsérti vagy támadás által

veszélyezteteti és figyelmeztetés dacára tovább is sértegeti. Ellenéges viszonyoknak a rákiáltásra kielégítő választ nem kap, vagy ha elszökik.

113. Hogy használja fegyverét? (577.)

Mindenek előtt kardját használja; löni csak akkor szabad, ha a lövés által ártatlanok élete nincs veszélyben.

114. Mily szabályok érvényesek a kettős örkönd? (590.)

Ugyanazok, mint az egyes örnél, beszélgetni egymással nem szabad és egyszerre mozognak, lépjenek ki és álljanak meg.

115. Mi a kötelessége a telyomban felállított örnök? (590.)

A felállítási helyen állva maradnak és valahányszor a szertartás követeli, letérdel.

116. Mi különös kötelessége van a sorompórnök? (591.)

Senkit a fegyverekhez közeledni és az őrszobába belépni nem enged, ha pedig havazni vagy esni kezd, az őrpáncsnoknak jelenti, hogy a fegyverek földel alá vitessenek.

117. Mikor kiált fegyverbe? (591. 575.)

Ebresztő és takarodó közti időben tiszteletadás végett: a déli és esti imához, ebresztő és takarodó fuvásakor, a vizsgálotást, v. körjárat érkezésekor, felváltás közeledésekor és éjjel is, ha az őrség közelében csöndület vagy tűz támad és végre, riadókor.

118. Mi a célja az eligazításnak? (592.)

Magukat biztosítani, mikor a látás nem elégséges, így éjjel, ködös időben és nappal veszélyes viszonyok között.

119. Mire kell figyelni az eligazításnál? (592.)

Az eligazításnál személyére, ruhájára és kiejtésére. Az ismertető jeleket halkan kell jelezni.

120. Mikor történik közbizonyos viszonyok közt az eligazítás? (592.)

Takarodó után.

121. Hogy történik az eligazítás egyes emberrel jelhang nélkül? (593.)
Mint ör, megfelelő távolból: Allj! ki vagy! szóval megállítja az illetőt, miközben fegyverét Kéz! helyzetbe hozza; ha gyanút kizáró feleletet kap Mehet! szóval utját folytatni engedi.
122. Mit tesz, ha ki nem elégtős vagy semmiféle választ kap, de különben ez illető nem gyanús? (592.)
Akkor azon fenyegetéssel, hogy ellene fegyverét használni fogja, vissza fordulása utasítja.
123. Mit tesz, ha a viszonyok veszedelmesek, vagy ha gyanús? (592.)
Az illetőt letartóztatja és őrizet alatt tartja addig, míg egy járőr, vagy felváltás nem közeledik.
124. Mi a kötelessége ha ez ilyenkor állászegűl? (592.)
Előzetes figyelmeztetés után ellene fegyverét használja.
125. Hogy történik az eligazítás járőr, körjárat vagy vizsgáló előjárónál jelhang nélkül?
Allj! ki vagy! szóval megállítja és ha minőségükben megismertetik magukat azt kiáltja, hogy: Mehet!
126. Hogy történik a jelhanggal? (592.)
A megállítást után Parancsnok előre! vagy Előre! szóval a közeledésre felszólítja és tőlük a jelhangot kéri, s ha ezt helyesen mondják, azt kiáltja hogy: Mehet!
127. Mit tesz ha a jelhang helytelen, vagy azt nem adják meg? (592.)
Az őrséget felriasztja, esetleg ellenük fegyverét használja.
128. Hogy történik egy járőr eligazítása a sorompórnök? (594.)
A megállítást után az kiáltja: Altiszt v. fölvezető kifelé! mire ez még egy emberrel az eligazítóhoz előlép.
129. Hogy állanak föl az eligazítóhoz? (594.)
A sorompór mellé áll az ember és mindkettő kéz helyzetben van, lóháton kivont karddal, az altiszt vagy fölvezető kivont karddal 6°-re az őrtől előre és oldalvást áll föl.

130. Hogy történik az eligazítás? (594.)

Az eligazító kiáltja: Parancsnok előre! és tőle a jelzést kéri; ha ez helyesen adatott, a jelhanggal válaszul és ha semmi gyanú sincs, azt kiáltja az örnök: Mehet! mire az ör ismétli, 30°-ig még szemmel kíséri, azután visszakozik és az őrpáncsnoknak jelentést tesz.

131. Mi történik ha az ismertető jel helytelen, vagy gyanú merül föl? (594.)

Az eligazító az őrséget fegyverbe szólítja, mire az őrpáncsnok az őrségnél a fegyvereket kéz helyzetbe veteti vagy kardot rántat, és ha az ismertető jel 2-odszori felhívásra is helytelen, a járőr elfogja.

132. Mit tesz ha az ellenséges magatartást tanúsít? (594.)

Az őrség ellenük fegyverét használja.

133. Hogy történik körjárat vagy vizsgáló tiszt eligazítása? (594.)

Az őrség fegyverbe lép, az őrpáncsnok föláll 6°-re előre és oldalt az őrtől és kiáltja: Parancsnok előre! és tőle a jelzést kéri, s ha az helyes jelhanggal felel, azt kiáltja az örnök: Mehet! ez ismételi. Az őrpáncsnok az őrségnél jelentést tesz. Ha pedig helytelen jelzést ad, elfogja, illetve ellene fegyverét használja.

134. Mi a járőr kötelessége? (595.)

Megállítást után a parancsnok a járőrrel a fegyvereket kéz helyzetbe veteti, illetve kardot rántat.

135. Hogy történik az eligazítás két járőr találkozásánál? (595.)

A ki előbb észre veszi Allj! kiált, mire mindkét járőr fegyverét Kéz helyzetbe veteti, illetve Kardot rántat, erre a megszólított jelentkezik, a másik parancsnok 15°-re a járőr elé lép és kiáltja: Parancsnok előre! s tőle a jelzést kéri és ha az helyes jelhanggal felel és Mehet! kiált, mindkettő utját folytatja, ha pedig helytelen, elfogja, illetve fegyverét használja.

136. Hogy igazít el egyes embereket a járőr? (596.)

Ugyan egy a parancsnok által.

137. Mikor kell az őrségnek tisztetadás előtt fegyverbe lépnie? (598.)
Ébresztő és takaródó közti időben, az oltári szent-ség, Ő Felsége és az Uralkodóház tagjai, idegen uralkodók és tagjai, bibornokok, idegen követek, honv. minis-ter, tábornokok, törzstisztek diszben, ugy hadbírák és orvosok (tisztí őrség kivételével), a zászlók, csapatok — ha a tisztek kivont karddal vezetik — és politikai főnő-kök előtt.
138. Mily távoztalagra kell kiáltani? (599.)
Hogy az őrségnek ideje legyen fegyverbe lépni és az előírt tiszteletadását teljesíteni.
139. Ő Felsége és az uralkodóház tagjainál hányszor kiált? (599.)
Háromszor.
140. Idegen uralkodók és tagjainál hányszor kiált? (599.)
Kétszer.
141. Hogy történik a tiszteletadás? (600.)
Fővetés vezényeltetik, tisztí őrségeken még a disz-jei is lesz fuja.
142. Kiknek lép fegyverbe takarodó és ébresztő közti időben? (602.)
Az oltári szentseg,
Ő Felsége és uralkodóház tagjai, s
Idegen uralkodók és ház tagjai előtt.
143. Kik nem teljesítenek semmiféle tiszteletadást? (602.)
A fogoly őrségek.
144. Mily tiszteletadást teljesít idegen állam zászlói és katonai egynek előtt? (605.)
Ugyan olyat, mint a saját fegyveres hatalom előtt.
145. Hol teljesíti mint őr a tiszteletadást? (606.)
A hol föl lett állítva, ha meglepetik, ott, a hol van.
146. Hogy teljesíti a tiszteletadást? (606.)
Ha 6°-re közeledett, arccal a földalitätskör kijelölt irányban, vagy ott a hol van, előírt állásba helyezkedik és fővetéssel kíséri, 6° után megint mozoghat.
147. Hogy tiszteleg csapatok előtt? (606.)
A csapat parancsnokának tiszteleg.

8. A személyi szabályok.

1. Hogyan kell a parancsokat teljesíteni? (Sz. III. 1.)
Feltétlen engedelmességgel, szabatosan, pontosan és a mennyire csak képessége engedi, jól kell teljesíteni.
2. Hogyan cselekszik akkor, ha oly helyzetbe jut, hogy önállóan kell cselekszeni? (1.)
Mindenkor a szolgálati szabályokat kell szem előtt tartani és kétes esetekben mindig azt kell tenni a mit eskü szerinti kötelessége, becsulata és észéhez képest cselekszeni helyesnek tart.
3. Mire kell mindig törekedni? (2.)
Törekedni kell arra, hogy a hivatás betöltéséhez szükséges tulajdonságokat, ismereteket és ügyességeket bírja.
4. Mit követel ez az előjárattól? (2.)
Azt, hogy alárendeljei kötelmeit ismerje, azokat ok-tassa, ellenőrizze és vezethesse.
5. Mit követel a háborúban való alkalmazhatóság, illetve a lovas-ság sikeres hadi tevékenység? (4.)
Rendíthetlen fegyelem mellett kitartó lovaglást, harczeri szolgálatban és a támadásban alapos oktatást.
6. Mit követel a honvéd hivatás? (5.)
Egészséget, erőt és kitartást.
7. Mi által tartja fenn az egyezséget és mi által jokoza a kitar-tást? (5.)
Testi tisztaság és mértékletesség által. Rendszeres edzés által ellentálló képességet és kitartást nyer.
8. Hogy van felszerelve? (8.)
Szabályszerű öltözék és felszereléssel, s azt mint a

148. Hogy tiszteleg ha őrségben áll? (606.)
Tiszteletadásra előlép.
149. Hogy tisztelegnek a kettős őrsék? (606.)
Egyszerre tisztelegnek.
150. Hogy tisztelegnek takarodó és ébresztő között? (607.)
Ugyan ugy, mint nappal.
151. Mikor nem teljesít tisztelet adást? (608.)
Ha fogoly őr.
152. Mikor tiszteleg ha templom előtt van felállítva? (608.)
Csak akkor, ha a kivonult csapat imához áll vagy tiszteleg.
153. Hogy tiszteleg idegen hatalmak zászlói vagy katonai egyénei előtt? (609.)
Ugyan ugy, mint a saját fegyveres hatalma előtt.
154. Mi a fogoly őrségek kötelessége? (610, 611, 612, 611, 618.)
Minden figyelmet arra kell fordítani, hogy a foglyok meg ne szökhessenek, a kulcsokat a parancsnok magá-nál tartassa és minden elszed tőlük, a foglyot kiereszteni csak parancsra szabad, az őrüket arccal az ajtó és ab-lak felé állítja föl és hozzájuk be senkit sem ereszt.
155. Mi a fogolyőrnek a kötelessége? (615, 531.)
A fegyverre mindig meg legyen töltve, a fogollyal beszélgetni nem szabad, viszont a foglyoknak autgnoi sem szabad, valamint szeszese italokat sem szabad átnyuj-tani engedni.
156. Mily őrségek vannak még? (621.)
Vannak telep és raktár mellett álló őrségek, őrsé-gek és őrk erődített helyeken, háborúban oltalmi őrsé-gek és végre betegek, sebesültek és kőzvagony őrsésére, valamint körjáratok, járőrök, löveg, lópor és telep ügye-letek őrei.

lőszerelvényt is kellő állapotban kell tartani és megszá-mozni.

9. Hogyan tartas mindenét kézen? (9.)
Akként, hogy bármely órában éjjel, vagy nappal gyorsan és teljesen felszerelve lőháton kivonulhasson.
10. Mi a kötelessége riadókor? (9.)
Haladéktalanul szállására sietni és teljes felszerelé-sel leggyorsabban és lárna nélkül az alakulólhelyre menni.
11. Mi van megengedve ha nagyon kell sietni? (9.)
Fegyvert és löszert vesz magához, lovát felnyergeli, s felkantározza és ugy siet beosztásába.
12. Hogyan kell illetkezel élni? (10.)
Rendezetten és akként, hogy sem adósságot ne ca-náljon és pénzt kölcsön ne adjon.
13. Hogyan kell az élni cselekszettel élni? (11.)
Akként, hogy a megszabott időre be kell vele élni.
14. Mikor szabad a tartalék élni káreltet elköltetni? (11.)
Csak a parancsnok engedelmével.
15. Mi kötelessége az ólmányokkal? (12.)
Azokat mind gondosan meg kell őrizni. (Igazolási jegy és könyv, menet levél és szabadságolási igazolvány.)
16. Mit követel tudni előjárattól? (13.)
Azoknak nevit és a helybelieknek lakását is.
17. Mi a kötelessége a nem ténylegeseknek? (16.)
A tényleges egyén kötelességeit emlékezetben tartani és a felhívásra a bevonulásra mindenkor vonakodás nélkül engedelmeskedni.
18. Hogyan tartja fenn testi tisztaságát? (17.)
Naponként reggel megmosa arcát, szemét, száját és füleit, valamint többször napjában kezeit. Fogait tisztán tartja, haját, szakállát és bajuszát fésüli, körmeit levágja és haját lenyirtja. Egyszer egy héten fehérhajat vált s valahányszor lehet lábait és ilőközökben egész testét is tisztára megmosa.

19. *Hogy tartja fenn egészségét? (18.)*

Akként, hogy fejét lehetőleg sapka nélkül, a nap hevének soha ki nem teszi, nagy főróságban testét hirtelen le nem hűti és nagy hidegben hirtelen föl nem melegíti, ha pedig friss vizet ivott, mielőtt tüdije eléggé kihűlt volna, akkor élénk mozgással a káros következmények elejét veszi.

20. *Mit tesz, ha nagy hidegben a test egyes részein érzéketlenség és a bőr természetes színének megváltozása által a megmerevedés előjelei mutatkoznak? (18.)*

Azokat hóval vagy hideg vízzel addig dörzsöli, míg a tagokban az érzés, az élet melege és a bőr pirossága újra be áll.

21. *Mire fordít különös gondot a meneteken? (18, 19.)*

Arra, hogy a lovaglásnál a lóva nyeregnyomást ne kapjon és magát föl ne dörzsölje.

22. *Mi a kötelessége ha megbetegszik? (18.)*

Azt haladéktalanul jelenteni, mivel idejekorán való segítségnyújtás által a baj gyakran megszüntethető.

23. *Mi van megengedve a kórházakban? (18.)*

Az orvos vagy előjárói látogatása alkalmával kérelmét közvetlenül előadni.

24. *Hogyan bánik a huszár a lovalal? (19.)*

A lovat szereti, kiméli és jól ápolja, mert az a hű társa a legfontosabb pillanatokban.

25. *Mi a kötelessége ha lován valamin évrre esz? (19.)*

Minden sérülést és a ló rendes állapotában bekövetkező legkisebb változást is azonnal jelenteni tartozik.

26. *Hogyan javítja ruházatát és szerelését? (20.)*

Az apróbb sérüléseket maga javítja, minden egyebet pedig azonnal jelent.

27. *Mit tartozik illetékeiből beszerezni? (21.)*

Mindent beszerezni a mi a ruházat és felszerelés tisztántartására, valamint a ló tisztaságához szükséges.

28. *Mi a kötelessége az apróbban kész szerelék? (22.)*

Azokat szolgálati kötelességéig használható állapotban tartani és ha tönkiesze szolgálata bevonul azokkal ellátva legyen.

29. *Szabad-e előadni a mértékelt áron kapott dohánnyt? (23.)*

Nem szabad.

30. *Mire törekedjék a lovaglásban? (24.)*

Arra, hogy jó lovas legyen.

31. *Mire ügyeljenek a kiképzésben? (24.)*

Arra, hogy a hadi alkalmazásra magát tökéletesen kiképezze és fegyverei használatában különös ügyességet és jártasságot elérjen.

32. *Hogyan bánják a lovalal? (26.)*

Természete és véralkatta szerint, durrán nem szabad, hanem türelemmel és jó bánásmóddal kell rossz tulajdonságairól leszoaktatni.

33. *Hogy tartja fenn lova egészségét? (26.)*

Rendes etetés, itatás és tisztogatás által és csak a lovak teljes ellátása után szabad saját kielégítésére gondolni.

34. *Mit kösítson el a lova egészsége fenntartásáért? (26.)*

A lóvasárlásra és a legegyszerűbb gyógykezelésre vonatkozó ismereteket, hogy akkor, ha önmagára van utalva, annak haladéktalanul segínyt nyújthasson.

35. *Mit tudjon a lováról? (26.)*

Annak nevé, avatási számát, a korát és hogy mikor lett utoljára megvasalva.

36. *Mi a kötelessége menetel és más lovaglások alkalmával? (27.)*

A nyereg nyomások kikérülése végett a lovon nyugodtan kell ülni és figyelemmel lovalgolni, hosszabb pihenőknl a hevedereket leszállás után azonnal megcseszíteni, a nyeret pokróczokkal együtt egy bajtára segítségével szellőztetni és a ló hátának azon részeit, hol a pokrócz rajta fekszik, kezével megdörzsölni és megsimítani.

37. *Mire ügyeljen a hevederek megszorítás előtt? (27.)*

Arra, hogy a pokrócz ránczot ne vessen.

38. *Mi a kötelessége minden leszállás után? (27.)*

Megvizsgálni a ló patát, vajjon rendben van-e.

39. *Mi a kötelessége akkor, ha lóva nyeregnyomást kapott? (27.)*

Pontosan követni az utasításokat.

40. *Mily ügyeleti szolgálatot végezhet a huszár?*

Ügyeleti huszár, istállóügyeleti huszár és megbízható értelmű huszár a tizedes szolgálatát is végezhetik, valamint szobaparanaszok is lehetnek.

41. *Mi a kötelessége ha egy unjocot ruháztat? (28.)*

Kitüntetésnek tekintse azt és buzgalommal, türelemmel oktassa az unjocot a szolgálatra.

42. *Hogyan adhat elő kérelmeket, jelentéseket és panaszokat, illetve mi a szolgálóti út?*

Közvetlen előjárójának, a pajtásági paranzsokának szakaszparanzsokának és a napos tizedes reggeli jelentése útján a századparanzsoknál a kihallgatáson sáhatja elő.

43. *Hogyan lesznek értesítve a századtitétek? (30.)*

Külön jelentéssel, vagy a kihallgatási könyv bemutatásán által.

44. *Mire van az alstisz hivatva? (31.)*

Arra, hogy a neki alárendelt legénységet oktassa, vezesse és reá felügyeljen.

45. *Mi képezi lényegében a hatáskörét? (31.)*

Az alárendeltjeire való felügyelet és azoknak szigorúan kötelességük teljesítésére való zorítás, valamint a szolgálat részleteinek kezelése.

46. *Mi az tulajdonsággal birjon az alstisz? (31.)*

A jeles huszár minden tulajdonságával, hogy erkölcsösség, buzgótság és kötelességérzet tekintetében alárendeltjeinek mintaképe legyen.

47. *Mi az követelményeket kell igazkiznia elajánlani?*

Az írás, olvasás és számolásban való jártasságot, a

szolgálati nyelvet és hogy a huszárak oktatásában a saját szolgálati tapasztalatát és ügyességet bővítse.

48. *Milyen befolyás legyen az alárendeltre? (33.)*

Olyan, hogy az alstisz képes legyen becsülését kivívni és a saját tekintélyét megővni.

49. *Hogyan él velük? (33.)*

Példa és oktatás által reájuk előnyös befolyást gyakoroljon, s iparkodjon őket alaposan megismerni.

50. *Mire ügyeljenek? (33.)*

Az alárendeltjei jótulajdonságait megszárdítani, rossz hajlamokat pedig minden rendelkezésre álló eszközzel ellensúlyozni.

51. *Mi a kötelessége, ha hibákat észre? (33.)*

Azokat mindegy kifogásolni, az alárendeltet pedig oktatni arra, miképp kell a hibákat elkerülni.

52. *Hogyan legyen rendeztatásitásokat? (33.)*

Akként, hogy sohasem lenléző módon, sem pedig az előjárók vagy idegenek jelenlétében.

53. *Milyen legyen az alstisz bánásmódja? (33.)*

Gyűlöletet ne mutasson, se bizalmatlanságot ne ébresszen.

54. *Miket kerüljön alárendeltjeivel szemben? (33.)*

A bizalmatlanságot a nélkül, hogy tőlük elzárkóznék, velük játszana, tivornyázza, vagy tőlük kölcsön pénzét venne.

55. *Mi egy fontos kötelessége? (33.)*

Az, hogy az egészség ápolására éberem örködjön és e célból a vizsgálásokat meg kell tartani.

56. *Mikor van joga, illetve kötelessége valakit letartóztatni? (34.)*

Az előjárói távollétében és akkor, ha a katonai fejelem megóvása azt szükségesé teszi.

57. *Mi a kötelessége ittas huszárokkal? (34.)*

Ha az első figyelmzetés intésre csendesen nem viselkednek, azonnal letartóztatni őket.

58. Mi a kötelessége ha valakit letartóztatott? (34.)

Szolgálati úton előljáró parancsnokságának azonnal jelentendő.

59. Minő joggal lehet felruházni a különítmény parancsnokot? (35. 36.)

Takarodón túl való kiharadásra engedélyt adhat, fegyelmi fenytő joga pedig csak mint szállítmány vagy különítmény parancsnoknak, kétnapi laktanyai vagy szigorított fogságra terjed.

60. Mivel legyen az altiszt ellátva? (37.)

Szabályszerű lajstromokkal és altizti tárczával.

61. Ki ápolja az altiszt lovét? (38.)

Havonkénti felváltással egyik alárendelje, de a felmerülő költségeket meg kell téríteni.

62. Mi a tizedes szolgálati állása és hatásköre? (39.)

Bizonyos számu huszároknak egy pajtasságnak a parancsnoka, melynél a rendet, fegyelmet és a szigorú kötelesség teljesítését fenntartani és a szakaszvezetőt szolgálata teljesítésében erőlyesen támogatni tartozik.

63. Mire ügyel fel? (40.)

Az alárendeltjei tisztaságára, a szállások és istállók tisztántartására, a ló ápolására, különösen pedig a beteg lovakra, ruházat és felszerelésre, a fegyverzet, löszér és tábori eszközök jókarba tartására, valamint szabályszerű és csinos öltözködésre.

64. Mikor köteles élet megvizsgálni? (40.)

Gyakrabban, különösen pedig kivonulás előtt, ha szolgálatba lépnek vagy onnan bevonulnak.

65. Mire oktatja őket? (40.)

A szabályok betartására és hogy a szolgálatról téves fogalmakat ne nyerjen.

66. Mi a kötelessége ha sztre veszi, hogy valaki beteg? (40.)

Kérdezze ki, bírja vallomásra és ha szükséges orvos elé állítsa.

67. Minő lajstrommal legyen ellátva? (41.)

Pajtassági lajstrommal.

68. Mily szolgálata alkalmoztatott? (42.)

Napos tizedes, istálló ügyeleti tizedes, őrparancsnok, eligazító altisz, küldöncz altisz vagy szoba parancsnok.

69. Melyek a különleges alkalmazások? (44.)

Táborosság vagy tábori parancsnok, elszállásoló altisz, levél küldöncz állomás parancsnok, különítmény vagy szállítmány parancsnok.

70. Mi a szakaszvezető szolgálati állása? (45.)

A reá bízott szakasz előljárója és a szakaszhoz tartozó pajtassági parancsnokok neki közvetlen alá vannak rendelve.

71. Mit kötelet a hatásköre? (45.)

Hogy nagy befolyást gyakoroljon az alárendeltjeire, továbbá tetterőt és fíradhatlan buzgalmat.

72. Mire oktatja a legénységet? (46.)

Ugy a ló mint testük ápolására, a ruházat, szerelvény, fegyver, löszér és tábori eszközök jókarban tartására, valamint a szállásokon és istállókban a rend és tisztaság fenntartására.

73. Mire tanítja az alárendelt parancsnokokat?

A szoba és pajtassági parancsnoki teendőkre.

74. Miről gondoskodik a legénység oktatásán illetleg? (47.)

Hogy előljárót név és rendfokozat szerint röviden megnevezni tudja.

75. Mikor köteles a legénységet megvizsgálni? (38. Sz. I. 283. 251.)

Gyakrabban, különösen pedig kivonulás előtt, szolgálat megkezdése és bevégezése előtt, valamint kijáráskor.

76. Mire ügyel fel a költkezőnél? (49. Sz. I. 236.)

Az étel kiosztásánál jelen van és a rend fenntartása fölött és az étel részrehajlás nélküli kiosztása fölött őrködnek, a hiányzókat vagy szolgálatban levők ételét el kell neki küldeni vagy bevonuláskig melegen tartani.

77. Milyen lajstrommal legyen ellátva? (50. 51.)

Szakasz és vezénylő lajstrommal.

78. Mire ügyel fel a vezénylőknél? (51.)

Hogy szabályszerű egymás utánban és a kevésbé megbízható emberek felügyelet alá kerüljenek és mindég tudnia kell, hogy hol van minden egyes embere.

79. Mi a kötelessége a lóép elosztásnál? (52.)

Felügyelni arra, hogy minden ló megkapja a maga adagját.

80. Mivel vezet előjegyzést? (53. 54.)

A szakaszánál levő ruha és szerelvény tárgyakról, istálló eszközökről, a dohány és mosatásról, valamint minden fontos holmíró.

81. Mi az századparancsnok szolgálatvezető közege és a szakaszvezető közvetlen előljárója.

82. Hogyan kell a századbeli embereket ismernie? (58.)

Azok jellemtulajdonságait és tehetségeit ismerje, egyesek alkalmazhatóságát helyesen ítélje meg, hogy a szükséges felvilágosításokat megadhassa.

83. Miben áll a hatásköre? (59.)

Ó eszközli a parancsnok közzétételét és azok végrehajtására az alárendeltjeit, valamint a belső rend fenntartását hathatósan elősegíti.

84. Minő lajstromot vezet? (60.)

Vezénylő lajstromot és a vezényléseket szabályszerű sorrendben eszközli.

85. Mi kötelessége a kihallgatásnál? (61.)

Azt a kihallgatási könyv szerint rendezzi és azután az alantos tisztnek jelentést tesz.

86. Mi kötelessége a foglyokkal? (62.)

Azokat a fogságba tevés előtt megvizsgálja, s elvesz tőlük pénzt, értéktárgyat és mindent, a mivel a szokást előidézhetné és azokat megőrzi, a törzszvezetőnek pedig szolgálati jeggyel adja át a foglyot, mely legyen a fogoly neve, rendfokozata, letartóztatási oka, a kiszabott fenytés tartama és neme kivethető legyen.

87. Mi a kötelessége ha egy ember hiányzik? (63.)

Altisz és megbízható huszárokkal kereszteti és rög-tűn jelentést tesz előljáróinak.

88. Mi a kötelessége riadónál? (64.)

Mindent elkövetni, hogy a legénység lehetőleg gyorsan gyülekezzen, és a tiszt útrakat értesíteni.

89. Mit tesz kivonulásokhoz? (65.)

Számvivő altisz által vezetett létszám kimutatást.

90. Mire könyveket vezet? (66. 67.)

Beteg lókönyvet, fegyver anyakönyvet és javítási könyvet, továbbá előjegyzést a lövészről.

91. Mi kötelessége a lövészről? (68. 69.)

Az éles löszér, ha a legénység számára már nem szükséges, beszedi és megőrzi, a ezéllövés gyakorlól tölényekhez szükséges berendezéseket jókarban tartja.

92. Melyek alkalmazásai? (70. 72.)

Ügyeleti őrmester, szakaszparancsnok helyettes, rak-tár kezelő és a belszolgálat vezető, háboruban a legénység felszerelése, és elvonuláskor mindennek átadása a pótszázadnak.

93. Mikor illeti meg a parancs adási jog? (74.)

Ha a század parancsnok és tisztek jelen nincsenek ő vizei a század katonai vezényletét.

94. Mi a kötelessége a gyógykönyvcsok? (103.)

A lovak egészségének ápolására felügyelni és a beteg lovakat fíradhatatlan buzgalommal ápolni.

95. Miért jelezés a gyógykönyvcsok? (104.)

A jó patkolásért, a fiatal és makacs lovak vasalásakor pedig nyugodt és rendszeres eljárát kövessen.

96. Mire oktatja a legénységet? (105.)

Arra, hogy miként kell a patkolásnál eljárni és miként lehet a lovaknál leggyakrabban előforduló — főleg ragályos — betegségeket felismerni és elkerülni.

97. Mi a törzszvezető szolgálati működése? (107.)

A foghelyiségekre felügyel, a rend és tisztaság fenntartásáért felelős.

tartására a laktanyában közreműködik és a markotányosok felügyeletére alkalmaztatik.

98. *Mi a kötelessége ha a foghelyiségre feljegy?* (109. 110.)

A fogyelemi fenytések végrehajtásáért felelős, a foglyokat szolgálati jegy alapján veszi át és azokat megvizsgálja, a tárgyakat stb. elveszi tőlük s azokat az ételmező tisztnek adja át.

99. *Mi a kötelessége a foglyokkal?* (111.)

Azokat gyakran — éjjel és nappal — megvizsgálni, hogy nincs-e nála székési szerzsám, az ablakok, ajtók, kályhák jól el vannak-e zárva, az örök ezüstszereken vannak-e felállítva és teljesítik-e kötelességeiket, a megtevő gúzsok jó állapotban vannak-e, a foglyok mindennap mosakodjanak és egyszer egy héten fehéreműt váltanak, szexes italt élvezniök nem szabad, látogatásokat elfogadni, díszolni, leveleket küldeni vagy leveleket elfogadni nem szabad, ha a fogoly megbetegszik orvosilag megvizsgálattja, a foghelyiség tisztogatásáról és világításáról gondoskodik, a foghelyiség kulcsait maga vagy az őrsparancsnok őrzi és ha szabadon bocsátja a foglyot annak szolgálati jegyén a végrehajtást igazolja és így átadja.

100. *Mind előjegyzést vezet?* (113. 114.)

A foglyok növekedéséről és fogyatékáról előjegyzést vezet, melyben a szolgálati jegyet lemásolja azaz, a fogoly nevét, rendfokozatát, letartóztatási okát, tartamát és a fogság minőségét feljegyzi s mindennap az ételmező tisztnek jelentést tesz.

101. *Mi a kötelessége meneteken és átközben?* (115.)

Foglyokkal a rend és fegyelmre, menétállomásokon biztos elhelyezésről és őrzéséről gondoskodik, harcz kezdetén pedig alosztályaihoz bevonulattja.

102. *Mire ügyel fel a markotányosoknál?* (117.)

Arra, hogy azok a helyes súlyt és mértéket és a megszabott árt betartsák; egészségtelen élelmi czikkeket ne áruljanak és jogosulatlan elárusítottakat ne türjenek.

110. *Mi kötelessége a gyógyszolgálatnak?* (150.)

A nekik átadott egészségügyi anyagra felügyelni, az orvos mellett tartózkodni és annak segítkezni.

111. *Mi kötelessége a hűtő honvédeknek?* (152. 154.)

A neki kiutalt lovakat gondosan ellátni és ápolni, kocsiját és szerzsámát jókarban tartani, a riadónál leggyorsabban felszerelni és befogni.

112. *Mi a kötelessége meneteken?* (156.)

A menetrend és fegyelmet betartani, hosszabb pihenőknel leszállás után azonnal a vállak azon helyeit, a hol a hám fekküdt lapos kézzel dörzsölje és simítsa, a patákat vizsgálja meg és nézzen utána rendben van-e vasalás és a kocsija.

113. *Mi a kötelessége ellenség előtt?* (158.)

Járművét nagy veszély pillanatában sem szabad elhagyni, inkább arra törekedik, hogy rendeltetése helyére jusson.

114. *Mi a lóápoló kötelessége?* (160.)

Hogy lovat úgy ápolja, mint a huzsár a magáét.

115. *Mi a tiszt szolja kötelessége?* (177.)

A tisztjéhez mindig hűséget és ragaszkodást tanusiton; vigyázzon annak lakására és vagyonára; ha a beteg ápolja; érdekeit modítsa elő, ha baj éri önmaga rendelkezzék, lovait úgy ápolja mint a huzsár a magáét.

103. *Mozgolás estén mi a kötelessége?* (108. 118. 120.)

Mint kocsimester működik, az ezrel egyesített vontatón feljegy, ő gondoskodik a legénység ételmezéséről, a lovak etetés és itatásáról, őrködi a lóápolásra, a járművek és szerzsám tisztogatására, valamint a fel- és le- rakodására; a kimerült lovakat előfogattal pótolja s idejekorán kéri a kirendelést.

104. *Mi kötelessége a meneteken?* (121.)

Tudtul adja a legénységnek az indulás óráját és a gyülekező helyet; menet előtt gondoskodik, hogy a lovak és járművek jó állapotban legyenek s hogy minden elvitessék; a kocsi illetéktelenül meg ne terheltesse, a málvonatot ő vezényli és nem tűri, hogy valaki jogtalanul kocsira álljon.

105. *Mi a katonna rendőri feljegyete?*

Hogy a vonatonál senki jogtalanul ne tartózkodjon, polgári egyének igazolvánnyal és szabályszerű fekete-sárga szallalgal a balkaron ellegyenek látva és minden jármű felirattal birjon.

106. *Mi a szédna szijgyártó kötelessége?* (137. 138.)

Mesterségében jártas legyen s teendőit szorgalmasan és pontosan végezze, a nyeres kamrák gyakori megtekintése által a kijavítást vagy megújítást igénylő nyeregréseket maga kiválógtatja és azokat mielőbb rendbe hozza. Annnyira tudjon lovagolni, hogy a szédnot követthesse.

107. *Mi a trombitások kötelessége?* (140. 141. 143.)

Megbízható és találékony legyen, minden jelre figyeljen és azt rögtön jelentsse, riadó jelt kivéve semmiféle jelt sem szabad adniök, vagy átvenniök engedély nélkül.

108. *Mi a kötelessége, ha hadi követet kísér?* (142.)

Ellenséggel a beszélgetést kerülő és felvilágosítást nem ad.

109. *Mi kötelessége az utasoknak?* (146.)

Műszaki munkálatok végrehajtására vannak hivatva.

9. Laktanya szabályok. Helyőrségi szolgálat.

Laktanya és szállás szabályok.

1. *Ki a laktanya parancsnok?* (Sz. I. 117.)

A laktanyában elhelyezett csapatok parancsnokai közül a legfőbb valő.

2. *Mi van minden laktanyában kijelölve?* (Sz. I. 119.)

Minden alosztályának alakuló és minden osztályának gyülekező hely, valamint az szükséges őrségek.

3. *Mi tilos tüzés alkürlése előtt?* (Sz. I. 120.)

Istállóban, takarmány kamrákban és padlásokon a dohányszás és ovatlan lóvalgal valő járkálás tilos. A legénység kályhákban takarodó után a tüzet el kell oltani.

4. *Mi történik tüzés estén?* (121.)

Tüz riadó jelt kell fuvatni, rögtön a tüz elfojtásához látni és a tüzről az előjáró tiszt tfrakat értesíteni.

5. *Mivel legyen minden helyiség ellátva?* (123.)

Czimtáblával (pl. istálló, raktár).

6. *Mily helyeknek kell egész éjjel világítás lenni?* (124.)

Folyosók, lépcsők, árnyékszék, kapubejáratok, udvarterek.

7. *Szabád gyakorlatokat tartani a szobákban vagy folyosókon?* (124.)

Oly gyakorlatot, melyek az épületet megrázkódtatják nem szabad.

8. *Hol szabad tüzet elvetni vagy kővetet aprítani?* (124.)

Udvaron a kijelölt helyen.

9. *Hogy tartandó a nyitott ablakok?* (124.)

Mindég megtámasztva, erős szélben bezárandók.

10. *Mi uralkodik a lakanyagban? (125.)*
Tisztaság.
11. *Hova szabad szemet, ganojt lerakni? (125.)*
Csak e célra kijelölt helyen.
12. *Hogy kell a kutakat és az árnyékszék tartani? (125.)*
Mindég tisztán, különös gondal.
13. *Mi van túlsó a lakanyagban? (125, 126.)*
A kövüldözés, istállóban még szoba fegyverrel sem szabad.
14. *Kinek szabad a lakanyagba belpni? (127.)*
Csak katonai egyenruhát viselő egyéneknek
15. *Kinek szabad áruházi a lakanyagban? (129.)*
Csak a markotányosnak.
16. *Mire van ez kötelező?*
Teljesen jó cikkeket és a pk. által jóváhagyott árukban árusítani és ezen árjegyzék ki legyen függesztve
17. *Hogy van a legység a szobákban elosztva? (134, 133.)*
Minden 20 emberre egy altisz, szakaszkötelék fenn legyen tartva.
18. *Ki a szoba parancsnok? (134)*
A szobában elhelyezve lévő legfőbb való altisz vagy erre alkalmas honvéd.
19. *Miért felel a szoba parancsnok? (134, 139.)*
A fegyelem, rend és tisztaságról és a jegyzékben kitüntetett cikkekről felel.
20. *Mire köteles a szakaszvezető? (134.)*
Szakasz számára kijelölt helyiségben felügyeletet gyakorolni és a beosztottakat köteleességek teljesítéséért utalni.
21. *Mi lesz mindennap kijelölve a szobában és mi a kötelessége? (135)*
A szoba küldöncz a szoba rendet és tisztaságot állítja helyre.
22. *Mi függesztendő ki az ajtó baloldallára? (138.)*
A szobalajstrom, a helyben állomásozó előjáról nevei, mi alá a lakásokat is föl kell jegyezni.

- tárgyak mellé egyfelől a tölténytáskák és a táskájába helyezett forgópisztoly, másfelől a béléssel befelé és galérián kifelé hajtott köpeny, közepén a köpeny szíjjal összecsatolva akasztandó, e fölé az itató veder és a trombita.
34. *Mi jön a kenyérpólcára? (144. B.)*
A használatban nem lévő ruhadarabok, legalól a nadrág, a zubbony, a mente, a zabolosák és takarmány kötéllal körülesavara e fölé előrefordított ellenzővel a csákó, a ruházattól két oldalvást a kenyér, főzőedény és az evőesze, nyílásával lefelé, mellette a tábori balta.
35. *Hová jön a sapka, fejes keztyű, nyakravaló?*
A sapka az ágy fejrészén a téli pokróczon fekszik, ez alatt a fejes keztyű, a nyakravaló a málhatáská fölé.
36. *Hová jönnek a ló tisztítószerek?*
Az abrakos tarisznyába, ez az ágy hátsó részén függ.
37. *Hová jön a törülköző? (145.)*
A köpeny mögé a ruha fogásra.
38. *Hol tartja a többi aprított szersz? (145.)*
Az abrakos tarisznyában és a kettős málhatáskában elcsomogolva.
39. *Hol tartja a tulajdonát képező tárgyakat? (145.)*
Ládában, az ágy fejrésze alatt.
40. *Hol vannak a vizes edények? (146.)*
Befődvé a szobán kívül, fagyás beálltával a szobában.
41. *Hogy kell a szobát tisztán tartani? (147.)*
Mindennap akárhányszor szükséges, de minden este reggel és ebéd után ki kell söpögni. kiszellőzni, port és pókhálót eltávolítani, asztalt, padokat, ágydeszkákat, polezot gyakran kitisztítani, a kópóládákat új homokkal megtölteni.
42. *Hogy kell a padozatot tisztítani? (147.)*
Lehetőleg nedves homokkal, mit azután mindjárt el kell távolítani.

23. *Mi függesztendő még ki?*
Jegyzék a szobában lévő ágynemű és butor cikkekéről.
24. *Mire köteles, ha kár történik? (139.)*
Kipuhatolni a tettest és jelentést tenni.
25. *Hogy lesznek a háló helyek kijelölve? (140.)*
A kevésbé megbízhatók a felügyelésre kirendelt emberek mellé, különben a barátásig és anyanyelv szerint, a trombitás a kijárathoz közel.
26. *Mi függesztendő minden ágy fölé? (142.)*
Egy 11 cm. hosszú, 8 cm. széles táblácska, melyen a huszár neve és rendfokozata legyen felírva.
27. *Mikor változtatandó az ágynemű? (143.)*
A lepedő minden hónapban, a többi a szükséghez képest.
28. *Szabad az ágyban egy alatta holmit tartani? (143.)*
Nem szabad semmi nemit.
29. *Hol van nappal az ágynemű? (143.)*
Szalmazsák nyílása lefelé fordítva, fejrészes az ágyfej felől végén a szalmazsák, erre a nyári takaró a fejrészes nagysága szerint öszerakva ugy a lepedő és téli pokrócz.
30. *Mikor szabad nappal az ágyon fekvéni? (143.)*
Csak erdeltetett gyakorlatok után, de ekkor a lábait le kell vetni.
31. *Hogy kell fegyvert, szerelést és ruházatot tartani? (144.)*
Mindég használható állapotban és mindjárt kéznél legyen.
32. *Hol tartja a fegyvereket?*
Folyosón, fogásokon vagy a szobában a háló helyek mellé, minden szög mellett balra a huszár neve és fegyver száma megjelölendő.
33. *Mi jön a ruhafogásra? (144. B. A.)*
Az ágy közepe fölött a málhatáskák, löcözökkel és nyúggal, a tábori kulacs és az istálló kötőfék, ezen

43. *Mit nem szabad tűrni a szobában? (147.)*
A padlózat fellocsolását, fehérmű mosást és száritást, főzést, egyáltalában mi kiparológást idéz elő.
44. *Mire ügyeljen jól a szoba parancsnok? (147.)*
Kályhák fűtése óvatosan történjen és ha a legénység lefekszik, a kályhák záró készülékei nyitva legyenek.
45. *Hogyan legyen a rend egyenletlenül beállítolási? (149.)*
Körtülményekhez képest hasonlólag a nélkül, hogy a szállásadót korlátozzák.
46. *Mi történik, ha egy tiszt ár a szobába lép? (150.)*
Ki legelőbb észre veszi, Vigyázzt kiált, mire mindenki arccal a belépő felé fordul, a hol van állásba helyezkedik, a szobaparancsnok a nélkül, hogy előbb oldalfejeverést vagy foveget fölvenné, jelentkezik.
47. *Mi uralkodik az istállóban? (154)*
Rend és tisztaság.
48. *Hova kell kihorvoni az almot minden reggel? (154)*
A kijelölt helyre.
49. *Mit kell a levezető csatornáknál tenni? (154.)*
Gyakran vízzel kiöblíteni.
50. *Hogy kell az állásokat tartani? (154.)*
Nagy gondal, mindig szárazon és szükséghez képest megújítani.
51. *Hol legyenek a szükséges istálló szerek? (154)*
Mindég kéznél és használható állapotban.
52. *Mi történik a járdákkal? (154.)*
Minden etetés előtt kitisztítandók és mindig jókarban tartandók.
53. *Mikor kell az állásokat szellőztetni? (154.)*
Akhányzor csak lehetséges, de a lovak légheznek kitéve ne legyenek.
54. *Hol helyezendő a takarmány? (155.)*
Az istállón kívül biztos helyen.
55. *Miért rend van a takarmány kamrában? (155.)*
Széna és szalma rendszeren fölírva, zabot pedig ládában, melyben zabmérték és csapófa be legyen zárva.

56. Milyen a rend a nyerges kamrában? (156.)

Az állványokon minden darabtól balra egy ezédala legyen a honvéd nevével és a ló anyakönyvi számával.

57. Ki felül a rendért? (157.)

A lóapoló legényeség és ezek közül mindennap kijelölt istállóőr.

58. Mi kötelessége az istálló őrnek? (158.)

Lovakra folyton felügyelni, rossz szokásait megakadályozni és vigyázni, hogy egymáson kárt ne tegyenek. Tisztátlan állásokat kitisztítani és a ganajt az istállóból kihordani, a lovak megbetegedését azonnal jelenteni.

59. Hogy végzik a szolgálatukat?

Ejfel felváltva végzik, ha el kell távozni, más ember által helyettesíti magát, öltözködésére nézve illő kényelem meg van engedve.

60. Mi történik, ha egy tiszt úr az istállóba lép? (159.)

Ki legelőbb észreveszi, Vigyázz-t kiált, mire mindenki arccsal a belépő felé fordul és a hol van, állásba helyezkedik, istállóőr és ügyeleti tisztas jelentkezik.

61. Hogy történik a laktanya v. szállás szemlé? (160, 162, 163.)

Az elrendelt öltözetben, kiki az ágya mellett vagy előtt, a szoba parancsnoknak az ajtóhoz közel, szakácsok foglalkozásuk mellett maradnak. Szobaparancsnok Vigyázz-t kiált és jelentkezik.

62. Hol várja a laktanya parancsnok? (161.)

A laktanya bejárata közelében ügyeleti tiszteseik tőle oldalt állnak fel és jelentkezik.

63. Hol várja a század parancsnok? (160.)

A század körlete kezdetén mellette oldalt a beosztott tisztek és tiszthelyetes és az ügyeleti tisztas. A század parancsnok és ügyeletes jelentkezik.

64. Mire jelt ainak az őrség v. készütségek hangzásai? (161.)

A gyak. szab. előírt jelt.

65. Hogy történik az istálló szemlé? (164.)

Minden ember az istálló folyosó felé fordulva lovaitól

balfelől áll és azt a köcsfőknél tartja, ha két lovat ápol, mindegyik kezébe egyet. A parancsnok Vigyázz-t kiált és az istállóőr jelentkezik és szolgálatát végzi.

66. Hogy történik egyenkénti szállításnév? (165.)

Emberék a szemléelőt látkauk előtt várják, megérkezésükor tisztelegnek, jelentkeznek és belépéskor előttük mennek.

67. Mi történik a szemlé alatt? (166.)

A legényeség a szálláson, tisztek a szállás körletében maradnak, míg parancs nem érkezik v. le nem fujnak.

68. Mi történik, ha egy előjáró sérültenél jön a laktanyába? (167.)

Az ügyeletes tisztes jelentkezik és az előírt jelt fuvatja, parancsát kikéri, értesíti a laktanya parancsnokot, többiek munkájukat végzik és csak akkor jelentkeznek, ha körletükbe lép.

Helyőrségi szolgálat.

69. Ki a honvéd állomásparancsnok? (139.)

A honvéd állomáson tettleg alkalmazott legfőbbjevaló katona állományu honvédtiszt.

70. Budapestben még mily parancsnokság van? (154.)

A tér parancsnokság.

71. Háborúban még mily parancsnokságok vannak? (160.)

Hadtáp parancsnokságok, kik a hadra kelt sereghez és attól vissza a közlekedést közvetítik, összekötő utakat biztosítják.

72. Mi a készütségek célja? (180.)

Cenpat egy része készütségekben tartandó, hogy őrség megerősíthető legyenek és járőrök és karhatalmak kirendelhetőek legyenek.

73. Mily erős a rendes készütség? (181, 182.)

Keret századnál a szükséghez képest. Egy század, egy járőr, egy osztálynál egy szakasz, lovasság mindég külön készütséget tart.

74. Mily állapotban legyen? (183.)

Ejfel és nappal teljes felszereléssel kivonulhasson,

azért lehetőleg közel együtt, ejfel nadrágban alszik, máházott nyergék kézen legyenek.

75. Mikor kezdődik ezen szolgálat? (184.)

Őrség elosztáskor és naponként felváltatik.

76. Mi történik, ha egy készütség fegyverbe lép? (184.)

Hason erejű készütség rögtön kijelölendő.

77. Mily jelekre vonul ki? (184.)

Egy egész hívó, egyszerű fuvat és gyors lépés, valamint tüzdíadó és riadó jelre az őrség gyülekezési helyére vonul ki.

78. Mi a szigorú készütség? (186.)

Ekkor a készütségek tisztjei is teljesen felszerelve, lovak nyergelve, megeresztett hevederekkel, lekantározva vannak.

79. Mi az együttartás? (187.)

Csapatok a laktanyában és szálláson belül gyülekezve készen tartatnak, a csapatok $\frac{1}{3}$ -a szigorú készütségben van. Járőrök és kivonuló csapatok teljes felszereléssel és éles löszerrel vannak ellátva.

80. Mire szolgál a riadó? (188.)

Helyőrség csapatjait harcokész helyzetbe hozni. A riadó intézkedés már előre ki van adva.

81. Mit kell minden állomáson kijelölni? (188.)

Riadó helyet.

82. Mily jelre történik a felriasztás? (189.)

Lóra és gyors lépés vagy ágyulövés vagy tűzjelek által, mit minden őrség és készütség trombitása ismételi.

83. Mi a kötelesség riadó esetén? (190.)

Mindenkinek a laktanyába vagy szállásra kell sietni és teljes felszereléssel, éles tölténnyel lóháton kell kivonulni, a tisztekrat értesíteni kell.

84. Mi a kötelesség tűzvészkor? (195.)

Legelőször a lovakat megmenteni, utána a kincstári vagyont, legutoljára saját holmiját.

85. Mi a célja a sorfaloknak? (198.)

Bizonyos térségeket a közlekedésre szabadon tartani.

86. Hol állítatnak fel és mire kell ügyelniük? (198, 199.)

Megfelelő közőkkel, kivont karddal. Kímélettel és tapintattal kell eljárni, tolongást megakadályozni, utasításokat pontosan követni és vigyázni, hogy a lovak balcsetet elő ne idézzenek.

87. Mily tiszteletadást teljesít? (200.)

Templomon kívül csakis az oltári szentségnek és Ő Felségének. Mogság közben nem teljesít tiszteletadást.

88. Mi a karhatalom? (206.)

Közhatóságok támogatására kirendelt járőrök, csapatok.

89. Mi az előjáró lézáadásnév? (215.)

Csapatok készütségekben tartandók, éles löszer lesz kiadva.

90. Mire jelt kell fujni a támadás előtt? (218.)

Arccirányból takarodás jelet a Roham jel előtt.

10. Fegyvertan.

1. *Mind fegyverekkel van a huszár felszerelve?* (F. u.)
Karddal és karabélylyal.
2. *Mind karddal?*
Honvéd lovas legénységi karddal.
3. *Hány alkatrészből áll a kard?*
Penge, fogantyú s hüvely.
4. *Mire szolgál a penge?*
Vágásra és szúrásra.
5. *Miből van a penge anyaga?*
Aczélből.
6. *Milyen a penge?*
Mérsékeltlen van hajlítva, hegyénél két áll, súlyának csökkentésére, mindkét lapja homorulatokkal bír.
7. *Mire szolgál a fogantyú?*
A penge forgatására és a kéz megővására?
8. *A fogantyún micsoda részeket különböztetünk meg?*
A kosárt, markolatfőt, kupakot, markolatkarikát és kupak gombot.
9. *Mire szolgál a hüvely?*
A penge megővására.
10. *A hüvelyen micsoda részeket különböztetünk meg?*
A szájkarikát, két tartó pántot karikával, a csuszató vasat, belől két darab fényő szilánkot.
11. *Hogy kell a kardot jó karban tartani?*
Mint a karabélyt.
12. *Hogy kell a kardot megszigndélni?*
Kozadátlan, halvány fényű, a fekete részeket ne legye-

nek ledörzsölve a kard a hüvelyben ne lötyögjön, ha lefelé fordítjuk, ki ne essen a hüvelyből, penge ne legyen kicsorbitva, hüvely ne legyen elhajlítva, fa szilánk ne hiányozzon, szájkarika és tartó pántok szorosan üljenek, a csuszató vas ne legyen elkoptatva.

13. *Milyen karabélylyal van a huszár felszerelve?* (F. u. 1. §.)
1890. évi mintájú ismétlő karabélylyal.

14. *Hány alkatrészből áll a karabély?*

Ha az újunkat a karabély felső végére tesszük, ez az első alkatrész a cső, ha újunkat lehuzzuk a második alkatrésze jövünk ez az irányzék, ha megint tovább lehuzzuk a harmadik alkatrésze jövünk ez a zárvarrat, ha ezután újunkat lefelé huzzuk jövünk a negyedik alkatrésze ez a szekrény az adogatóval, az ötödik az ágy, a hatodik a foglaltványok, a hetedik a tisztító szerelék.

15. *Miből áll a cső?*

Aczélből mely át van furva és felszínén a cselgömbb tőke és az irányzék pófák vannak.

16. *Ha a csőbe bedusánk, mit látunk?*
Emelkedéseket és mélyedéseket látunk, melyek csavar-szerűen kanyarognak, ezeket ormozatoknak és huragoknak nevezik és sima részt, ezt töltnyű írnek.

17. *Hogy nevezik a cső közepi részét?*

Csőtöngelynek.

18. *Hogy nevezik a huragok kanyarulatát?*

Csavarzatnak míg egyszer teljesen megfordulnak azt csavarzat hosszának.

19. *Mennyi a cső átmérője?*

8 mm. azaz a furatnak az ormozatok közé eső része, ez kalibernak hívják.

20. *Miből áll a cselgömbbőke?*

Fecskefar alaku kivágatból, melybe a cselgömbb van betolva és a belövés után pontozóval oda erősítetik.

21. *Miből áll a cselgömb?*

Egy kis vékony tű, melynek csucsán egy kis vastagabb fej van.

22. *Melyek az irányzék részei?* (F. I. §.)
Két oldalt az irányzék pófák, azok közt az irányzék csapó, mely alatt a két állító emeltyű és az irányzék rugó van.
23. *Mi van az irányzék pófákon?*
Bevágatok s e fölött a megfelelő távolság száma van bevéve. Így kívül a jobb oldalon 5, a bal pófán fent 6, 10, 14, 18, 22, a jobb pófán fent 8, 12, 16, 20, 24 belül és legalul két rovátka a legmélyebb irányzék állásra.
24. *Hogy van az irányzék csapó megerősítve?*
Alul egy csavarral, a két irányzék pófához másik végén fent a közepen egy kis bevágat van, melyet nézőkének nevezünk.
25. *Hogy kell az állító emeltyűvel bányá?*
A jobb kéz hüvelyk és mutató ujjja megfogja a reczét felső végét és azt összeszorítja, ezután a mint akarjuk az irányzék csapot felemeljük s az állító emeltyű élét a pófák bevágásaiba tesszük, utána az összeszorítást megszüntetjük.
26. *Hány szék lépés az alapirányzék állás s hogy kell ekkor az állító emeltyűket állítani?*
500° s ekkor mindkét állító emeltyű rövid éle a toldat alsó felületével az irányzék pófa lépcsőjére támaszkodik.
27. *Hány szék lépés a legmélyebb irányzék állás s hogy kell ekkor az állító emeltyűket állítani?*
300° s ha mindkét állító emeltyűt összenyomjuk s az irányzék csapot a csőre ráfektetjük s azután eleresztjük az állító emeltyűket, hogy a legalul lévő két rovátka támasztjuk.
28. *Hogy kell 600, 1000, 1400, 1800 és 2200° állítani?*
Ha összeszorítjuk az állító emeltyűket s az illető szám alatt a bal oldali állító emeltyű ágát az irányzék pófavágatékába tesszük, utána az összeszorítást megszüntetjük.

29. *Hogy kell 800, 1200, 1600, 2000 és 2400° állítani?* (F. I. §.)
Ugyanquy, csak hogy ekkor a jobb oldalt.
30. *Mi van megengedve megelégedéssel?*
Az állító emeltyűt egyszerűen lenyomni.
31. *Mely részből áll a zádrát?*
A tőkából, az elcsattantó készülékből és a záró dugatyból áll.
32. *Hogy néz ki s mily részből áll a tok?*
A tok át van furva és elől a csőre van rácsavarva s itt kereszt horonyok vannak a záró szemölcsök befogadására, míg az oldalon hossz horonyok vannak a záró dugattyú vezetőrése s hátul a részat levágott tok farkban végződik.
33. *Miert vannak a kereszthoronyok?*
Ez lépezi a záró csapó nyugaszát.
34. *Hol van elhelyezve az elcsattantó készülék?*
A tok hátsó alsó részében az ágyon keresztül.
35. *Mily részből áll az elcsattantó készülék?*
Magából az elcsattantó készülékből, a billentyűből s kivetőből.
36. *Mily részből áll maga az elcsattantó készülék?*
Egy aczéllapból, mely az elcsattantó szeg körül forgathatólag van megerősítve, a lap jobb felső részén van az elcsattantó csap, mely háromszög alaku, a jobb alsó része egy ág, a bal felső részén van az emeltyű biztosító támszege, hal alsó részén az elcsattantó rugó van.
37. *Miből áll a billentyű?*
Egy lefelé nyúló hosszabb ágából, míg lefelé két ágra oszlik, a bal az elcsattantó emeltyű jobb ágába kapaszkodik, míg a jobb, egészen átnyúlik s egy vastag kampós részben végződik, mely végtámszegül szolgál.
38. *Mire szolgál ezen végtámszeg?*
A záró dugatyt nem engedni egészen kihuzni, mert az rajta megakad.
39. *Hogy van a kivető megerősítve és mire szolgál?*
A biztosító támszeg bal alsó részén és a töltnyű-hüvely kivetőére szolgál.

40. Miből áll a záró dugattyú?

Fogantyú részéből, zárólóból s töltény vonóból.

41. Micsoda részből áll a fogantyú?

A jobb oldalán van a fogantyú gomb, bal oldalán a záró csap, alól két vezető léca, hátul a biztosító toldat, mely a kivető felső ága részére ki van vágva.

42. Mire szolgál a záró csap?

Ha a záró csap jobbra fordíttatik, a fegyver el nem sülhet, sem ki nem nyitható, tehát biztosító csap, kinyitása balra fordítással történik.

43. Hogy kell a záró csapnak lenni? (3. §.)

A töltés és lövés kivételével mindig becsukva legyen.

44. Miből áll a záró lővő?

Oldalán két záró szemölcs van a köztük alul a kivető horony számára egy kivágat, elől a peremág, melynek közepén egy lyuk, hol az ütőszeg feje kinéz, át van furva és benne az ütőszeg s az ütő rugó van.

45. Miből áll az ütőszeg?

Elöl a vastagítvány csucso, mely oldalt le van lapitva s hátul csavarmentek vannak.

46. Hogy néz ki az ütőszeg nécsavar?

Hátul egy recézett gombban végződik és alsó részén hátrafelé részatosan levágott szérv látható.

47. Mire szolgál a töltény vonó?

A töltény hűvely kihúzására a csőből.

48. Mire szolgálnak ezek?

A töltényt elűteni, mi által a lövedék kirepül.

49. Hogy kell a záró dugattyút kinyitni?

A huszár kéz állásban áll, a balkéz erősen megfogja a karabélyt, a jobbkéz egész marka feléle fordított küvelyk ujjal a fogantyú gombját megfogja s azt egy erős rántással hátrahúzza, e közben az ütő rugó megfeszül.

50. Hogy kell a záró dugattyút becsukni?

A huszár a karabély csövét kissé részten fölfele tartja

s a fogantyút a jobbkézzel mint a kinyitánál megfogja s egy lökéssel erősen betolja, az ütőszeg nécsavar szárnya az elcsattanó csap elé jut.

51. Hogy lesz a karabély megtöltve?

A záró dugattyút egészen hátra kell húzni, ezután egy 5 töltényű telli tárt lövedékeivel előre fordítva, hogy a tár hátfalán leorr fölfele jussan az adogató emeltyüre teszi most a tár hátsó végét addig nyomja a szekrénybe míg a tár orra a tártartó kamója alá nem ér ekkor az adogató rugó megfeszül.

52. Hogy történik a töltény betöltése?

A mikor a záró dugattyút becsukjuk, a záró fej alsó része a legfelső töltény peremében megakad, a töltény vonó is belekapaszkodik, mi által a további mozgásban a töltényt a tárból előre nyomja a töltény ürbe. A többi töltényt az adogató rugó annyira fölnyomja, hogy a legfelső a fogantyú rész alsó lapjához támaszkodik.

53. Hogy történik a lövés után az újratöltés és hogy hívjuk ezt?

A mikor a záró dugattyút hátra húzzuk, a töltényvonó a töltényhűvely pereménél fogva a töltény ürből kihúzza, a hűvely feneké a kivető toldatába ütközik, mi által a töltényhűvely jobbra előre kilöketik, a tár legfelső tölténye ismét a záró fej elé jut és a becsukáskor a töltény a töltény ürbe nyomul, mi valamennyi öt töltényről fokozatosan egymásután történik, ezt ismételőnek nevezük.

54. Hova kell nézni tehát a huszárnak a záró dugattyú betöltésénél és mire vigyáz?

A szekrénybe, hogy vajjon igazán betöltött-e a tár kiestik-e, ekkor tudja, hogy a kinyitás után új tárt kell a szekrénybe tennie.

55. Hogy történik a lövés kísérés?

Balkéz hűvelykujját a záró dugattyú fölé teszik és azt lassan hátra húzzuk, hogy a töltény ki ne

ugorjék, ezután ezt elrejtjük, a hűvely még ott marad, a tártartót megnyomjuk, mi által a kamó a tár orrát elereszti és az adogató, a tárt fölfele löki, mire ezt elrejtjük. Ha csak egy töltény van, akkor bal kezünk kis ujját a szekrény alsó nyílásába tesszük, a tárt fölemeljük, mire jobb kezünkkel töltényt kivesszük és elrejtjük a tölténytáskában.

56. Hogy történik az egyes töltés?

Csak kivételesen, ekkor a töltényt a töltény ürbe toljuk és utána a zárvárat becsukjuk.

57. Hogy lehet az ütőszeg nécsavart leeresztetni?

Csak töltsen karabélynál szabad, ha a balkéz két ujját az ütő szeg nécsavar recézett gombját megfogja, a jobbkéz mutató ujját a billentyűre lassú nyomást gyakorol s az ütőszeg nécsavart leereszti.

58. Hogy lehet az ütő rugót feszíteni elcsattanásnál? (Gyak. szab.)

Az ütőszeg nécsavar recézett gombját fejénel megfogni és addig hátrahúzni, míg a nécsavar szárnya az elcsattanó csapban nem akad.

59. Hogy történik az elcsattanás, azaz mi által sül el a karabély?

Ha a billentyű alsó ágát másodszor behúgott jobb mutató ujjunkkal fokozatosan megnyomjuk, ekkor az ütő szeg megúti a csappantyút, a lőpor meggyullad.

60. Hogy működik a karabély?

A billentyű hátra húzásakor annak rövidebb ága feléle forog, miközben ez ágak a kamója az elcsattanó emeltyű hátsó végére nyomást gyakorol és az emeltyű hátsó végét annak forgó tengelye körül feléle forgatja ezáltal az elcsattanó csap lecsúsz az ütőszeg nécsavar erre kiszabadul, az ütő rugó kiterjeszkedik, miáltal az ütőszeg előre csap, megúti a csappantyút, ugyanez ekkor az elcsattanó emeltyű biztosító támszege fölfele forog és a fogantyú rész mögé kerül és a hátrállítását megakadályozza.

61. Hogy néz ki a szekrény?

Két oldalt lapos lemezből áll, főt s lent szabad,

csak alul egy része el van zárva, melyet szekrényfenékek neveznek és a sátorvasban végződik.

62. Mi van benne elcsattanó?

A tártartó és az adogató.

63. Miből áll a tártartó?

Egy acél pálczika, mely csavarral a szekrény hátsó falához van erősítve, melynek felső vége kamó s benyul a szekrénybe; alsó vége recézett gomb, mely a sátor vasba nyúl be.

64. Mire szolgál ez?

Ha egy tártöltényt beleteszünk, a kamó a tár szemölcsébe kapaszkodik s azt kiugrani nem engedi.

65. Miből áll az adogató?

Az adogató emeltyű s adogató rugóból.

66. Mire szolgál az adogató?

A rugó az emeltyű, ez a töltényeket fölnyomja, hogy a legfelső töltény mindig elő magasan legyen, hogy a záró dugattyú pereme ezen töltényt maga előtt a csőbe betolja, ezt ismételőnek nevezük.

67. Hány részt különböztetünk meg az őgyon?

Előagy, középagy, tusa nyak s tusa.

68. Hány foglaltvány van?

A karabély karika, felső s alsó szij pengyel s a tusa borító.

69. Mi tartozik a tisztító szerelékhez?

A tisztító zsinór, a vezető hűvely, melynek lyukjába erős madzag húzandó, a tisztító vessző és a csavarhúzó.

70. Mit szabad a huszárnak a karabély tisztításánál szétszedni? (F. u. 2. §.)

Csak a záró dugattyút szabad.

71. Hogy kell a karabélyt a tisztításhoz szétszedni? (2. §.)

A záró dugattyút kinyitjuk, a tusát összeszerített csombjainkhoz támasztjuk, a bal kéz hűvely kúja a billentyűt előre nyomja, a záró dugattyú fogantyúját a jobb kézzel megfogjuk s kihúzzuk.

72. *Hogy kell a záró duggantyút széjlezselni?*

A zárolót a fogantyú részből kisse kihuzza s tüstént elereszti, mire a zárófej a fogantyú részhez teljesen hozzásimul, erre a bal kéz a fogantyú részt megfogja s a jobb kéz az ütözeg nécsavart lecsavarja, végre a jobb kézzel a zárolót a töltény vonóval jobbra forgatva kihuzza, ezután a jobb kézzel a zároló csavart is lecsavarja, mire az ütözeg s ütörögó kivétetik.

73. *Hogy kell a zároló összerakni?*

A csacos végével előre fordított ütözéget hátulról a zárolóba tesszük, az ütörögót rádgjuk s a zároló csavarral az ütörögót összenyomjuk s azt a zárolóba bedugjuk, hogy lapos oldala a kivető horony hosszabbításába jusson.

74. *Hogy kell a zároló a záró duggantyuba bedugni és azt összerakni?*

A fogganytyú gombjával balra s alsó részével fölfelé a bal kézbe jön. A zároló lapos oldala a gomb felé fordítva a duggatyuba bedugatik, míg az forogni nem kezd, erre az ütözéget a lyukjába bedugjuk s az egészét tenyerünkkel le nyomjuk, míg a záró fej a duggantyút nem éri, aztán a duggantyút a gombbal jobbra a bal tenyérbe vesszük és mutató ujjunkkal a zároló csapot vízszintesen tartjuk, ezután az ütözeg nécsavart addig rácsavarjuk, míg megakad, ekkor a záró csapot fölfordítjuk s az ütözeg nécsavart addig míg lehet tovább csavarjuk.

75. *Hogy kell a záró duggantyút betolni a karabélyba?*

A szemölcsös fej kicsit ki lesz huzva, ezután vízszintesen a karabélyba lesz betolva.

76. *Hogy legyenek a karabélyok elhelyezve?*

Ütő rugó leeresztve, záró csapó becsukva, alapirányzék állásban, a szobában vagy a folyosón mindig csőtorkollal fölfelé fogganytyú gombja a faltól el legyen fordítva.

77. *Hogyan kell a karabélyt eladni?*

Legnagyobb gonddal és óvatossággal, falhoz állítani, egymáshoz útni, földre ejteni nem szabad, fő figyelmet a csőre, irányzék és záró duggatyúra fordítja.

78. *Mikor kell a karabélyokat megvizsgálni? (F. u. 4. §.)*

Lövés előtt annak használhatóságáról, tisztítás után és máskor, hogy a huzár fegyverének gondozása tekintetében ellenőriztessék.

79. *Hogy kell a karabély külső állapotát megvizsgálni? (4. §.)*

Minden vasrész rozsdamentes legyen, moecosoktan és lehelletzerű vékony zsírréteggel bevonva, a surló lapok beolajozva, az ágy sima és tiszta legyen, minden csavar tövig becsavarva.

80. *Hogy kell a csövet megvizsgálni?*

A cső vékonyan legyen becsirozva, semmi mocok, rozsdá vagy tisztátalanság se mutatkozzék, a csélgömb erősen álljon. A furatot úgy vizsgáljuk, hogy előbb a záró duggatyút elvitőlítjük és ferdén a világosság felé tartjuk a torkolatot és úgy szemléljük.

81. *Hogy kell az irányzékot megvizsgálni?*

Az irányzék csapó ne lötyögjön, de azért könnyen forgatható legyen, a nézőke tiszta és sértetlen legyen.

82. *Hogy kell a zárdarabot megvizsgálni?*

Kellően be legyen olajozva, a záró csapó csak erős nyomással legyen kinyitható vagy becsukható, az ütözeg a nécsavarral hátsó lapjából kisse kiálljon, azaz jól legyen rácsavarva.

83. *Hogy kell a szelelyt megvizsgálni?*

Hogy az adogató elg erős nyomást gyakorol-a, szelely oldalfóliá nincsen-e benyomva, töltényvonó kamója oda-zéródik-e jól a zárófejhez, a tartartó kamója nem áll-e nagyon ki.

84. *Hogy kell a tisztító szerkezet megvizsgálni?*

Tisztító zsinór ne legyen elszakadva, az ólom elhajlítva vagy eltorzítva, a tisztító zsinór csafrangjait

cszérnával körül kell tekerni és levarni, a csavarhuzó ép legyen.

85. *Miből áll a lövész? (5. §.)*

Éles, czéllövés gyakoroló, és oktató töltényekből.

86. *Hogy néz ki egy töltény?*

A lövéshez szükséges minden rész egy hüvelyben van egyesítve.

87. *Miből áll az éles töltény?*

Sárga réz bádög hüvelyből és ez peremmel van ellátva, a csappantyúból, löpor töltetből és lövedékből.

88. *Miből áll a csappantyú?*

Ebben a gyűlelgy van besajtolva, ez a löpor meggyújtására szolgál.

89. *Hogy néz ki a löpor?*

Szemese alakú chemiai készítmény, melynek elégsége a karabélyban hajtó erőt idéz elő.

90. *Hogy néz ki a lövedék?*

Kemény ólom magból áll, mely aczél burokba van sajtoltva és szélei behajlésa által szorosan tartatik. A lövedék hosszukás, hátulról méresekelen kupda alakú.

91. *Mire szolgál a lövedék mértékelt?*

A lövedék kiálló végét avval bevonjuk és a lövés közben a csófutart becsirozására szolgál.

92. *Hogy történik az elszűrés?*

A csőbe tett töltényt becsukott záró duggatyú mellett az ütő szegret elcsattanjuk, az ütő szeg rácsap a csappantyúra, miáltal ez lángot vet és a löport meggyujtja, a löpor gázok a lövedéket előre taszítják és a huzagokba szorul és kénytelen a csófutartban való előre mozgásánál a csavarzatot követni és hosszantengelye körül is forogni.

93. *Hogy vannak csomagolva?*

5 töltény 1 tárbán, 2 tár egy dobozban és 1890. évi 8 mm. éles töltény felirattal ellátva.

94. *Meennyi a huzár hadi táka lövész?*

50 töltény.

95. *Miben különbözik a karabély czéllövés gyakorló töltény az éles tölténytől?*

Kisebb löpor töltetből és aczélburok nélküli kisebb lágó ólom lövedékből áll, szintén mártalékkal bevonva.

96. *Mit kell tenni a karabélyt, mielőtt ilyen töltényekkel lövünk?*

Aczélbádögökből készült betétet teszünk e czétra a karabélyba.

97. *Hogy vannak csomagolva?*

Hasonlólag papir rakusokban zöld papírral be ragasztva és vörös írással ellátva, 10 darab karabély czéllövés gyakorló töltény.

98. *Miből áll a gyakorló töltény?*

Kisebb löpor töltetből és piros papir anyagból sajtolt dugszóbb van.

99. *Hogy vannak ezek csomagolva?*

30 drb egy papir csomagban és felirattal.
30 drb 1890. évi 8 mm. gyakorló töltény.

100. *Miből áll az oktató töltény?*

Üres hüvelyből, a csappantyú helyett gummi henger és kemény fából esztergált lövedék alakú dugókból áll.

101. *Hogy kell a tölténytartót megtölteni?*

Óvatosan és pedlgen az orrával felfelé és előnyílásával előre tartandó tárt akként kell a bal kézzel megfogni, hogy a hátlap a hüvelyk és mutató ujj hajlatához támaszkodjék. A hüvelytől fogott és fölfelé fordított tölténynek lövedék peremét a tár ajkaiba dugjuk, mire rögtön lefelé fordítjuk és hátra toljuk, míg feneké a tölténytár hátlapjára nem ütközik, ezután lefelé toljuk és így a többi.

102. *Melyek a fegyő pistoly főrészei? (8. §.)*

Cső az irányzékkkal, henger, tok a hengertengellyel, a lobbantya, az ágy, a foglalvány, a szerelék.

103. *Miből áll a cső?*

Acélfából, főleg az acélgyömböktől és az irányzék van, a csőfúratban csavarosan hajlott hégazok vannak.

104. *Miből áll a henger?*

Közép furattal a tengelyre való felhúzásra és 6 töltény-ürrel van ellátva, a perem egy külső részén gyűszű horony van, külső részén hat szemölcs a henger megkötésére van, hátulján 6 fogból álló fogkoszoru, mely a lobbantyuval közre működve a hengert tengely körül forgatja.

105. *Mire szolgál a tok?*

Lobbantyu befogadására megkülönböztetünk 2 oldal-lemezt, melyben a lobbantyu van, lökő lemezt, tokpántot, henger tengelyt.

106. *Mire szolgál a lökő lemez?*

A henger támaszául, a töltény üröket hátul elzárja és hátul a gyűszű lyuk van, oldalt a töltő kivágat, a töltő csapóval.

107. *Mire szolgál a lobbantyu?*

Az elütésre és henger forgatására, főrészei kakas lánczettel, ütő rugó, billentyű, kakas feszítő, hengertöltő, billentyű rugó és a záró rugó.

108. *Hogy működik a lobbantyu?*

Hüvelyk ujjunkkal a kakas farkát hátra húzzuk, akkor első része előre mozdul és a láncziet és az ütő rugó felső ágát lefelé húzza, mi által a rugó megfeszül, ugyanakkor az agancsot a feszítő nyugaszba nyomja és a kakas ily állapotban marad. A hengertöltő felemeltetik és a lökő lemez kivágatán keresztül a fogkoszoruba kapaszkodik és annyira forgatja, míg a billentyű akasz a henger valamelyik szemölcsébe nem ütközik a töltény ütő pontosan a cső meghosszabbításában van, tehát elütésre kész.

109. *Hogy történik a lövés?*

Billentyű alsó részét mutató ujjunkkal hátrafelé

nyomjuk mi által az agancs ort a feszítő nyugaszából kiemeljük, mire az ütő rugó fölfelé lódul, mi által a kakas feje előre forog, a gyűszű megüti a csappantyut és azt fellobbantja.

110. *Hogy történik magától a felhúzás?*

Ha mutató ujjunkat erősen tovább a billentyűre nyomjuk, akkor a kakasfeszítő a kakast annyira hátra nyomja, mozgatja míg a közelebbi töltényür pontosan a cső meghosszabbításába nem esik, a kakasfeszítő a kivágatból kilép és a kakas lecsap.

111. *Hogy történik a biztosító nyugaszba felhúzás?*

A kakast kissé felhúzzuk és megszüntetjük a mozgást, akkor a zárrugó csappaj a kakas ága alá lép, a kakas nem csaphat le.

112. *Melyek a forgópisztoly foglalatosságai?*

Az üritővessző, a csukókészülék, a csőcsavar, a átörvas, az ágyúcsavar és a tartókarika.

113. *Mi a forgópisztoly szerelése?*

Csavarhúzó.

114. *Hogy kell szétbontani a forgópisztolyt? (9. §.)*

A csőcsavart kicsavarni és a csőt balra a tokról lecsavarni, a hengert letolni, a átörvast lecsavarni, addig az ujjak a átörvason fekdűjenek, a fagygy részeit kicsavarni.

115. *Hogy kell összeszerelni a forgópisztolyt?*

Megfordított sorrendben és ezután meg kell győződni a kakas helyes járátáról.

116. *Hogy kell megvizsgálni a forgópisztolyt? (11. §.)*

Hasonlólag mint a karabélyt különösen, hogy a cső a hengertengelyre szorosan simul-e.

117. *Hányféle löszer van? (12. §.)*

Éles, gyakorló és oktató töltény, hasonló mint a karabélyról, csomagolás éles 15 drb, gyakorló 40 drb csomagonként.

118. *Hogyan kell tölteni?*

Töltő csapot kinyitni és a hengert addig forgatni

jobbra míg egy töltényűrt teljesen nem látszik, erre a töltényt betolni, hogy pereme is beayomuljon, mire ismét forgatni a következő tölténydrig és így tovább; azután a töltény csapot bezárni és a hengert tengely körül egyszer körülforgatni.

119. *Hogy kell a löszert kivenni?*

Töltő csapot kinyitni és a hengert addig csavarni míg a töltény feke teljesen látszik, a szárnycsavart megereztetni és az üritő vesszőt addig nyomni míg a töltény az úrból ki nem jön és ekkor kezünkkel kivenni erre a töltény vesszőt visszatolni, a hengert tovább forgatni és ismételni az előbbt.

120. *Mennyi a hadi táskás löszer?*

30 töltény.

11. Lővéstan.

1. *A huzdörök hány löszertélyt képeznek?*

Az elsőben vannak az ujonczok, akik még nem lőttek, a másodikban olyanok, akik már lőttek, a harmadikban a lövészek azaz jó lövők.

2. *Miből áll egy töltény?*

A töltény hüvelyből, melyben lőpor és a lövedék van.

3. *Mi által jut mozgásba a lövedék? (18.)*

A lőpor elégsége következtében a gázok mozgásba hozzák a lövedéket.

4. *A lövedék hogy mozog? (18.)*

A nehézségi erő, a lég ellentállás és a forgás befolyása alatt indulás irányától lefelé és valamivel jobbra tér el.

5. *Mi szükséges ahhoz, hogy a lövedék pályája a célpontot ott találja el, a hová céloztunk?*

Az indulás irányát emelnünk kell.

6. *Mi által emeljük? (20.)*

A csőgyömb és irányzék által.

7. *Mi az irány vonal? (21.)*

Azon egyenes vonal, melyet ezen a két ponton keresztül fektetve gondolunk.

8. *Mit tesz célozni? (21.)*

Az irányvonalat alulról fölfelé a célpontra beigazítani.

9. *Mit jelent egy bizonyos távolságra szélő irányzék állás? (21.)*

Az irányvonal a célpontra metszetik a lövedék által.

10. Milyen részeket ismerünk a lövedék pályánál? (24.)
Emelkedő ág, tető pont vagy magasság, leszálló ág.
11. Ha több lövedék tesznek ki keltezik? (25.)
Különböleg lövedék pályák, melyek szórás kupot képeznek.
12. Melyik a legjobb lövedék pálya (25.)
A középső, a hol ez talál, a a középső találat pont.
13. Mit nevezünk gurulatsnak? (25.)
A cél előtt leessződő lövedék, mely tovább méh és még a célt eltalálja.
14. Mi történik, ha a céltárgy távolsága az irányzék távolságánál kisebb? (28.)
Akkor az még eltalálható, ha a cél a repülő magasságnál nem nagyobb.
15. Mi történik, ha a céltárgy távolsága az irányzék távolságánál nagyobb? (28.)
Akkor ez nem taláható, legfeljebb gurulattal.
16. Mit nevezünk az irányzék állás pártázott térnek? (29.)
Azon tért, melyen belül a bizonyos irányzék állással a cél eltalálható.
17. Melyik a karabélynál az alap irányzék állás? (29.)
Azon térnek megfelelő irányzék állás, melyen belül az ember magassága célt mindig eltalálja, ez a mi karabélyunknál 500°.
18. Mennyi a legmagyebb irányzék állás? (31.)
A fél ember magassága célt is eltalálja az alap-irányzékkel ez 300°.
19. Mikor pontos a karabély? (37.)
A találatok középső lövedékje a célponttal egyezik.
20. Mikor van egy karabély félész? (37.)
Ha a középső lövedékpálya a szándékolt találat pontba hozott.
21. Mikor kezdés a hatás a céltárgynál? (40.)
Cél előtt van megfelelő sok lövedék lecsapódás.
22. Hányféle távolság van? (41.)
Kis 600°-ig, közép 1200°-ig nagy 1200° felül.

32. Mily eredménynyel lehet kis távolságra?
Kisebb fedetlen vagy részben fedett cölökra eleendő találati valószínűség lehet.
Csoport és osztatok ellen jó eredményt várhat.
24. Mily eredménynyel lehet kis távolságra?
Eredmény csak egész osztatok lövésénél várható.
25. Mikor érnék el nagy hatót? (45.)
Osztatüzeknél mikor is a lövedékek egyszerre csapódnak le.
26. Hogy néz ki egy tánczótábla? (102.)
Ember magassága s 3 ember szélességű tábla három részre van osztva, az oldal részek kék, a közép rész fehér, ennek közepén egy fej magassága pont, ez a célpont.
27. Hogy néz ki egy egész vagy fél alak céltábla? (104.)
Ember vagy fél ember magassága és ember szélességű tábla, mely rendszeren két színű, ez lehet álló, mozgó, eltűnő.
28. Hogy néz ki egy osztat céltábla? (105.)
Ember magassága s egy szakasz szélességének megfelelőleg 9 m. széles tábla.
Ember vagy fél ember magassága és ember szélességű céltábla?
Három egymás mögött 24° felállított kettős szélességű osztat céltábla, a hátzaton vízszintes vonalak húzódnak, melyek fölött az átcapódás nem számít.
30. Hogy kell célozni? (40, 49.)
Valamennyi céltárgynál az alsó szélre, tánczótáblán a fekete célpont legmagyebb pontjára.
31. Hogyan kell célozni?
Ha a célgömb csúca a nézőke kivágását teljesen betölti s a célpont alsó széle a célgömb csúcsát éri.
32. Hogy hívjuk ezen célozási módot és mikor céloznak így?
Csapott célgömbbel való célozásnak és így rendszer körülményeikkor céloznak.
33. Hogy kell finoman vett célgömbbel célozni?
Ha a célgömb csúca a nézőke kivágatának alsó

- részt tölti be s a célpont alsó széle ismét a célgömb csúcsát éri.
34. Mikor céloznak így?
Ha a cső erős napvilágításnak van kitéve.
35. Hogy kell teljesen vett célgömbbel célozni?
Ha célgömb csúca a nézőke kivágatát teljesen betölti, hanem azontúl is méh s a célgömb csúcsát ismét a célpont alsó széle éri.
36. Mikor céloznak így?
Ha árnyékban állunk vagy ködös, borult időben.
37. Hogy kell célozni a célgömb elszorításánál?
Célgömböt a nézőke közepétől a karabély egyik oldalra való fordítása által elszorítjuk, mi által a lövedék is oldalba fog eltérni.
38. Mikor céloznak így?
Ha a nap valamelyik oldalról süt, azon oldalra kell elszorítani, a találat szerint meg ellenkező oldalra.
39. Ha egy céltábla oldalra mozog, hogy célozz és lö? (51.)
A céltábla elé a gyorsaság és a távolságnak megfelelő arányban.
40. Hogy célozz és lö egy futó emberre? (51.)
200°-re 1, 400°-re 2 ember szélességgel célozz elébe.
41. Hogy célozz ügyet v. vágatban oldalt mozgó huzárdra? (51.)
3—400°-re $\frac{1}{2}$ —600° 1 lóhosszal célozz elébe.
42. Hogy célozz, ha a céltárgy felje közeledik v. távolodik? (52.)
Csak akkor kell kissé jobbj v. feljebb venni, ha mozgás gyors és 500°-nál van.
43. Mi szükséges okvetlen, hogy a cél eltaláltsásk? (53.)
Az irányzék a távolságnak megfelelőleg állítva legyen.
44. Mi az előgyakorlat a célozási oktatásnál? (59.)
A bal szem könnyű és biztos behunyása.
45. Mivel lesz a célra tartás és célozási gyakorolva? (59.)
Ha a huzárd az oktató szemre előtt tartott céllapra célozz.

46. Szabad-e ekkor a fogásokat jelezni? (68, 70.)
Nem szabad; zárvat ki nem nyitandó.
47. Hogy kell állás célra tartani és célozni? (L. u. 61. és Gy. I. 164.)
Kész állásban, mire a «Cél» vezényszóra a huzárd a karabélyt a jobb kézzel a tusa nyakát átfogja és erősen a vállhoz szorítja, a könyök vállmagasságban fel-emelendő, a bal kéz a karabélyt az ágyvájában tartja, a könyök a testre támasztandó, a fej oldalvást s előre hajlik, a bal szem becsukatik, jobb szem az irányzék nézőkőjén és célgömbön átnez s bal kézzel a karabélyt alulról fölfelé igazítja, azaz célozz.
48. Mily hibék vannak a lábok tartásában?
Helytelen állás, testsúly átvitele az első lábra, azaz egyik lábra, ezáltal az állás bizonytalan.
49. Mily hibék vannak a jobb vállnál? (71.)
Hátrahozásnál a tusa a felső karra, az előre vitelnél a tusa a vállpercere támasztatik, a karabély nem fekszik biztosan, a hátüökés nagyon érezhető lesz.
50. Melyik a tusa helyes tartása? (71.)
A tusa a könyök felemelése által keletkezett váll-homorulatban nyugszik. (Ellenőrizhető, ha csak egy kézzel tartja egyideje a karabélyt.)
51. Mily hibék vannak a jobb kéz ujjainban? (71.)
Tapogatózás a karabélyt fúsnak a vállhoz támasztásnak, már kéz helyzetben kell szorosan fogni a karabélyt.
52. Milyen hibék vannak a bal kéznél?
Balkéz előre és hátra csuszása, a tusa helyes meg-támasztásának keresélese.
53. Milyen hibék vannak a fejnél? (71.)
A fej szerföltött előre hajlása, mikor a lövéskor orra felé ütést kap, a fej hátravetése, irányvonal megtalálását nehezíti, a nyakizom igen megfeszül, hamar kifárad, karabély nincs eléggé a vállhoz illesztve.

54. Mily hibák vannak a testnél? (71)

Merevség, elferdítés, hasbezhuzás, mell kidüllesztés, vállak felhuzása.

55. Mily hibák vannak a karabély tartásánál? (71.)

Elfordítás, nem vízszintes, ekkor a fej mereven tartatik vagy nagyon oldalt az arcz felé, vagy kifelé fordítottatik.

56. Mily hibák vannak a honvédelnél? (72.)

Izgatottság, azaz ha igen soká marad célratartásban, inkább vegye le, a billentyűt nem mutató ujjának két izével, hanem egész tenyerével csattantja el.

57. Mire iparkodik a honvéd? (72.)

A célra tartást szokászerűleg tudja fölvenni, gyorsan cselözni és az elcsattantásban ügyességet érjen el.

58. Hogyan kell térdelnie célra tartani, cselözni? (L. u. 61. és Gy. I. 102. és 176.)

A jobb láb visszahuzatik, a térd leeresztetik és a huzár a jobb láb sarkára rúdul, a karabélyt ép úgy tartja, mint állva, hogy bal könyökét a bal térdre támasztja fel.

59. Hogyan kell fekvő célra tartani és cselözni? (L. u. 61. és Gy. I. 177.)

A huzár előbb jobb térdére és ezután a balkéz előre tartása mellett huzára leereszkedik, a karabélyt egyidejűleg óvatosan a föld felé hajtván, bal alkarrja fekteti, ezután inkább a baloldálára fekszik, a tölténytáskákat a jobb oldalra hozza, cselzésnél a karabélyt előre hozza, a hol lehet megtámasztja és mindkét könyökét a földre támasztja, a jobb kéz a karabélyt a vállhoz szorítja, míg a bal az a szekrényfél fogja.

60. Hogy kell a karabélyt elcsattantani? (Gy. I. 165.)

Fokozatosan, nyugodtan a lélekzetet visszatartva.

61. Mit kell jelenteni az elcsattantás után?

Az elcsattantás pillanatában merre tért, vagyis az irányvonal a lövés pillanatában a cél melyik pontján volt.

62. Mi okozza a karabély elrándulást? (62.)

Az elcsattantás eleinte nehéz, a 'test és kar ingadozik, a célpontot megtartani nehéz, ezért türelmetlen lesz és idő előtt elcsattantja azaz elrántja.

63. Hogy kell az elcsattantást tanítani? (63.)

Mutató ujját az oktató kinyújtott ujjába akasztja és ezen mutató ujját egyenletesen mindinkább erősebben összehuzza, görbiti és ugyanezt saját ujján a honvéddel ismételteti.

64. Hogy kell ezt gyakorolni? (63. 64.)

Mutató uja két első izét sokszor kinyitja és görbiti. Az iránygépbe szorított karabélyon krajczárt tesz a csőre, ez le ne essék.

65. Ha már ebben is ügyes? (65.)

Akkor állva szabad kézzel.

66. Hogyan tartja a karabélyt?

Tusa nyakat lehetőleg messze elől és szorosab megfogja, a lélekzetet visszatartja, mutató ujját gyorsan a billentyűre teszi, támaszt vez és az elcsattantást eszközöli.

67. Mit ért az alatt támasztétel?

A billentyű eleinte gyorsan enged, később erő kell a hátra huzásra, ez a bizonyos ellentállás, eleinte ez a támaszt vétel.

68. Minő töltényeket kell ezen gyakorlatoknál használni? (78.)

Oktató, fadugaszos töltényeket 10 drb.

69. Mire szolgál a célzási gyakorló tölténnyel való lövés? (78.)

A célzási elcsattantás azaz a lövés gyakorlati elajándítására.

70. Milyen elővigyázatokat kell lennie lövőkorlatnál? (80.)

Kellő elővigyázat, mert minden töltény lövedéke elegendő erővel bír, hogy egy embert súlyosan megsebesítsen vagy életét vegye.

71. Ezen töltényekkel milyen célzásokra is? (80.)

Tízszerezen kisebbitett' tanczél, egész és fél alak célzástáblákra.

72. Hány lépésről is? (71.)

20'-ról, a 200' való lövés elkészítésére.

73. Mirel kell az oktatónak meggyőződnie? (81, 82.)

Néhány lövés által, hogy ezen távolságra a középső találat pont a célponttal megegyezik-e, valamint magasabb irányzék álláshoz való lövésnél a tolható céltábla középpontját kell beállítani.

74. Kinek kell vezetni minden lövőkorlatot? (148.)

Mindég tisztnek.

75. Minden lövőkorlat előtt és annak tartama alatt mi tüsszendő is? (133.)

Vörös zászló, messziről látható pontokon.

76. Milyen jel lesz Jusa a lövőkorlat megkezdése előtt?

Háromszor Vigyázz! Tüzelni!

77. Mi történik erre a karabélyokkal? (134.)

Megvizsgáltatnak.

78. Hogy állítottatnak fel a huzárokat? (149.)

Sorrendben, melyben löni kell, vállra akasztott karabélyljal arczal a céltábla felé az irnok mögött, csend uralkodik.

79. Mi a huzárokat kötelessége? (149.)

Addig, míg a jelzők, a vörös zászló kinnt van, míg tüzelni nem fujtak és a löállításra nem kerül, löni nem szabad.

80. Szabadon cselöl és célra tartó gyakorlatokat tartani? (136.)

Nem szabad.

81. Mi az irnok kötelessége? (150.)

Minden löállításra 5 huzárt olvas fel; egy oktató és egy töltényosztó altszert rendel ki. Valamint egy ügyes huzárt a kilőtt hüvelyek felszedésére.

82. Hogy állanak fel ezen huzárokat? (150.)

Egymás után, karabélyt kézbe veszik, tölténytáskájukat kinyitják.

83. Mi a parancsnok kötelessége? (137, 35.)

Lőránys vezető utakat elzárja, oda öröket és őrsé-

geket állít és ha a többi biztonsági rendszabályokat megtette, jelt fuvatja a lövés megkezdésére.

84. Mi a jel a lövés megkezdésére? (119, 121.)

Háromszor Tüzelni, mire a jelzők elbujnak és a parancsnok behuzza a vörös zászlójukat.

85. Mit tesz erre az első huzár? (151.)

Mondja N. N. huzár lövők a tanczéstáblára, (alakra fél alakra) 20' (200'—1000'-ról), állva (térdelve, fekvő) cselölök a feketé pont alá az alsó szőre, mire kéz helyzetet vesz, beigazítja az irányzókat és megtölti a karabélyt és lö.

86. Mi az októató kötelessége? (152.)

A huzárt gondosan figyelni és ha hibát vesz észre Vissza veszély, ezután októató addig míg az gyors lesz a fogásokban, nyugodt az elcsattantásban, izgatottsága nincs.

87. Mit tesz a huzár a lövés után?

Leereszt karabélyt kinyitja és becukja a zsvárzatot a záró csapót becukja és felhívja nélkül jelenti, hogy a lövés merre ment, illetve az irányvonal hová volt iránytva az elcsattantás pillanatában.

88. Hogyan mondja ezt a huzár és miért? (156.)

A lövés jó, magasan, mélyen, jobbra, balra ment vagy nem tudom merre ment, mert ezek után javítja második lövésnél a cselgömb vételt.

89. Mit tesz erre az októató? (155.)

A lövés megmutatására a jelt megadja.

90. Minő jel lesz Jusa? (119—121.)

Egy egyszerű fuvat, mire a jelzők a vörös zászlót kitűzik és jelzik a lövést.

91. Mikor és hogy jélez? (114, 115, 108.)

Ha a lövedék által felismerhetőleg érintettet a céltábla és pediglen tanczéstáblán a kézelőket a vörös, az alakot a feketé, az oldal részeket a fehér; alak céltáblán a feketé oldalát fordítja a lövő felé és teszi oda a hol talált, ha nem talált leint.

92. Mi a lövő huszár kötelessége? (157.)

Jelenti N. N. huszár, talált kerüléket, alakot, céltáblát, talált, vagy nem talált mire karabélyát vállra akasztja és beosztásába lép.

93. Mi az őrnök kötelessége? (157, 163, 164.)

Ellenőrzi a bemenést helyes vagy nem helyes szóval és bejegyzi a 1^o, 1, 0^o, 1, 0 jelekkel a lölapba.

94. Mi a jelző kötelessége? (108, 113, 121.)

Szabatosan jelezni, a parancsnok ezt ellenőrzi, a találatot beragasztják mire elbujnak a vörös zászlót behúzzák.

95. Minő jelre jeleznek míg egyszer? (119.)

Két egyszerű fuvatra.

96. Mi a töltényező huszár kötelessége? (149.)

Óvatosan felszedi a hüvelyt, megvizsgálja és a hibákat bejelenti az őrnöknek, ki azt a Megjegyzés rovatra bejegyzi.

97. Ha a honvéd már ügyes a lövésben, hogy löz? (158.)

Több lövést tehet egymásután, de minden lövés után a záró csapat be kell csuknia és a löredményt jelentenie.

98. Mikor lö mozgó vagy állandó alak céltáblára? (127, 117, 113, 160.)

A mikor az megjelenik céloz, a löjelzés ugyanugy történik, csak a jelzőnek meg lesz mondva, mily jármódban mozog vele és az időtartam meddig tartja fenn, külföldben eldugja, a felügyelő álltatt ellenőri.

99. Mi a parancsnok kötelessége? (133.)

A huszár rosszul lö, azon karabélyt egy lövész által kipróbáltatja.

100. Hogyan szabad a lölapokban a téves bejegyzéseket igazítani? (165.)

Megjegyzés rovatonban és ezt aláírásával igazolja.

101. Mit tesz a huszár a lövegkorlat után? (159.)

Karabélyt kiüríti, ütrügöt fesszeleníti, záró csapat becsukja, irányzókat megintatja, karabélyt vállra akasztja, lö állását elhagyja, és a sorrendbe feláll.

102. Minő jel adatik a lövés félbeszakításánál? (119.)

Tízet szüntes, mire a vörös zászló kitzetetik és ki lehet jönni a rejtek helyről.

103. Hogy vezetendő a harcserző lövés? (109, 110, 111, 182, 185.)

A valószínűleg megfelelőleg, gyalog tűzharc módjára sülyeszthető, eltűnő céltáblákkal; a nagy távolságra való lövésnél, oszlop céltáblákra lö, a gyakorlat befejezése után a céltábláknál megbeszélés tartandó.

104. Kik által vezetendő jel a töltény? (187.)

A lövésben részt nem vevő legénységgel.

105. Mi a jelző kötelessége? (130, 131, 132.)

A találati eredményt a zászló sülyesztése által adják tudtal, jobbra 10-et, balra 1 találatot jelent, jelentékeny magassági eltérést, a tulment, a zászló függőleges, igen rövid, a lövő felé sülyesztés által, oldal eltérés azon oldal felé való részant tartás által jelzi.

106. Mi kötelessége a parancsnoknak? (139.)

A lötérhöz közel fekvő helységek lakosait politikai hatóságok utján idejekorán értesíteni a gyakorlat helye, kezdete és tartására.

107. Hogy viendő el a töltény? (145, 146.)

Csapat menetelőzetben kivonul, tölténytáskákban teljes tölténytárrak.

108. Mi történik a lövés befejezése után? (134.)

A karabélyok és tölténytáskák megvizsgálándók.

109. Minő jel lesz fuva? (119.)

Háromszor Tízet szüntes és Lefujni.

101. Miben részesülnek, a kik jól lövés? (212, 114.)

Céltáblázi jutalomdíjban és ez a lölapokba is be lesz jegyezve.

111. Hogyan lesz a találat % kiszámítva? (176.)

Egy irányzó állásról a lövésék és találatok összes száma aránya 100. Pl. 100: x = 40: 18 = $\frac{18}{100} = 45\%$ harcerszerző lövésnél egy nagy távolságra, elő vagy főgyakorlatnál a lövésék és találatok összes száma aránya 100-hoz

Átmenet egy más lövészalába, a főgyakorlatba tett lövésék és találatok összes száma aránya 100-hoz 100: x = 25: 12, azaz 48%, 2-ik osztályba kell 50%.

112. Milyen az állás kézbérett forgópisztolygal? (Gy. I. 71.)

A jobb kar meghajlított felőkre a test mellett marad, míg az alkar kissé kifelé a mellől el lesz tartva, a kéz meg a fogantyut csőtorkolattal fölfelé tartja.

113. Hogyan kell a forgó pisztolygal cselezni? (L. n. 218.)

Ugy mint a karabélylval, de bármely céltáblánál a célpont a magasság és szélesség metsző pontja.

114. Hogyan cseloz mozgó céltáblayra? (219.)

Megfelelőleg elibe kell cselozni, ha meg a lövő mozog, akkor a forgó pisztolyt el kell sütni, mielőtt az irányvonal a céltáblayra esnék.

115. Mily távolságra van berendezve a forgó pisztoly? (220.)

50' távolságra, ha ember magasságú céltáblára lövünk, ennek közepét találjuk, ha közelebb állunk feljebb, ha messzebb állunk lejjebb találjuk.

116. Hogy tölti a forgópisztolyt? (221.)

Tölténytáskát kinyitja, félbalra fordul és jobb lábát körülbelül egy láb hosszúságra oldalt helyezi, a forgópisztolyt az ágytól megfogja és előre és lefelé hajlított csőtorkolattal a bal kézbe teszi, a tölténycsopó kinyitják, a henger balra fordítatik, míg egy ür teljesen látható, ezután kivessz egy töltényt és az ürbe tolja így egymásután.

117. Hogy üríti ki a forgópisztolyt? (222.)

Ugy fogja, mint a töltéskor, de kissé fölemelt csőtorkolattal a töltő csapat ki lesz nyitva és a henger úgy forditva, hogy egy tölténylenék teljesen látható legyen; erre a csukókészülék csavarát megemreszti és az ürítő vesszűt annyira lefelé tolja, míg a töltényt az üről kiszorítja, a jobb kéz elrejtí a töltényt, így egymásután a végén a csukókészülék csavarát meg kell húzni.

118. Hogyan tölti löhdőn? (223.)

Szarakat a balkezeben hagyja és egy tölt mint gyalog.

119. Hogy lö gyalog? (221.)

Ugy áll mint a töltőnél, bal kezét hátra teszi, jobb kéz a kakast felhuzza, mire a forgópisztolyt mérsékeltén kinyújtott karral a szem és céltáblay közötti vonalban akknt hozza, hogy az utóbbi alulról legyen cselbavehető, kézmozdulatot a kézesnklok teszük és a kart ne befolyásolják.

120. Hogy lö löhdőn? (225.)

Kardot elrejtí és a hordzsinörhöz erősített forgópisztolyt a táskából kivessz.

121. Hogy lesz a cselra tartás oktatva? (226, 227.)

Lépbában a csel felé lovagol, hogy jobb válla a csel irányában legyen, csel előtt 15' megáll, felső testét fordítja, a forgópisztolyt cselra tartja, ezután elrejtí és helyre lovagol.

122. Minő haldé kerültessenek? (228.)

Tést előre, hátra hajtsa, a forgópisztoly feazes, gőrcső tartásán, hátlökés igen erősen érezhető, jobb kar igen erős kinyújtsa, kar reszket, kézesnklok nem hajlékony, hogy kar tudásag behajtsa, a forgópisztoly lövéskor majdnem a fejéig visszamén.

123. Hogy kell a forgópisztolyt elcsatantani?

Billentít elcsatantásánál a mutató ujját a billentyűre gyakorolt folytonos nyomással által történik.

124. Hogy kell lassan a lövésnek tenni? (229.)

Az első lövés után a mutató ujját a sátorvason belül kinyújtja, hogy a billentyű előre mozoghasson, ezután a forgópisztolyt kissé hátra emeli és a kakast a jobb kéz hüvelykujjával felhuzza így egymásután.

125. Hogy lö gyors tüsdn? (230.)

Kakast nem a jobb kéz hüvelykujja, hanem a mutató ujjnak a billentyűre gyakorolt folytonos nyomással által buzza fel.

126. Milyen a mozgatás és a lövés után? (231.)

Csak a lövést követően kell ki a forgópisztoly a tokból és ott töltendő meg.

127. Hogy viseli magát, ha lövés közben kell lövni?

A kakast előbb felhúzza, aztán lö, lövés után a kakast a biztonsági nyugaszba felhúzza és elrejt.

128. Hogy viseli magát, ha lövés közben kell lövni?

A kakas a lövés mozgásainak megfelelőleg lépésben 5°, vágatában 20° távolban felhúzzák mire a lövés következik.

129. Mit tesz, ha a ló nyugtalan vagy a kakast a biztonsági nyugaszba kell leeresztetni? (234. 235.)

Csővel felfelé tartja a forgópisztolyt, másik kezével a lovat összeszedi és megnyugtatja, ha pedig a kakast le kell ereszteni meg kell állni.

130. Hova lesznek a lövedékek bejegyve? (236.)

A lólap hátsó oldalára.

12. Gyalog tűzharc.

1. Hányféle lehet gyalog tűzharcos lóról szállani? (Gy. I. 585.)

Kétféle, vagy valamennyi vagy minden 1. 2. 3. huszár.

2. Mi a lőtartók kötelessége?

Lovakra felügyelni vagy lóháton maradni és a tagpár lovat fogni.

3. Mi a vezényező?

Tűzharcos lóról vagy 1. 2. 3. számúak tűzharcos lóról, mire a lőtartók kivételével a szakasz legénysége gyalog, zárt rendben, kézbe vett karabélyal, úgy mint lóháton a parancsnok után 2° feláll.

4. Mi történik a tűzharcos lóról vezénylésre? (586.)

Az első sor 10° előre lép, mindenki csomót köt a csikózáblaszáron és mindenki lóról szól a párosok a lovakat sorba vezetik, minden sor kijelölt lőtartója gyalog előre áll és a lovak e körül körbe fejekek egymásfelé állanak, a parancsnok lovai szárnyhoz jönnek és a lovak egymáshoz csatoltatnak.

5. Hogy csatoltatnak a lovak egymáshoz?

A kötőfék rugó kicsatoltatik és a baloldalon levő ló orrszáján körül húzódik és a saját lökötőfék fokarikájába becsatoltatik.

6. Mi történik rugós lovakkal? (586.)

Azok külön tartatnak lovassik által, nem lesznek a sorba bekapcsolva.

7. Mi történik a kardokkal? (589.)

Ha idő van parancssóra lecsatoltatnak és a bal oldali málszaj alá kosárral előre erősen bedugtatnak.

8. Hogy lehet a kardot még a nyeregbe kötni?

A sztygerszám ellen csatléka alá dugja, aztán a kardszíját a jobb oldal ellensatlékon is áthúzza és az utolsó lyukba becsatolja.

9. Mit tesznek az alisztek? (589.)

A lőtartóktól elveszik a fegyvert a tőlényt.

10. Mi a vezényező a második módozatú tűzharcos és hogy löv-téni? (591.)

1. 2. 3. számúak tűzharcos lóról, mire az 1. 2. 3. számúak leszállnak, a csikózábla száron csomót köt és mindenki lovat mint előbb a bal szomszédlovához köti, a hármas számú levezi a csikó szárt és átadja a négyesnek.

11. Ki a lovon maradtak parancsnoka? (92.)

A 2. sor balszárnyán levő alisz, a lovak fődözetbe vihetők.

12. Mire kell ügyelni a lőtartók beosztásánál? (590.)

A négyes számúakra kevésbé ügyes lövők kerüljenek és a tagozatok lehetőleg teljes számú legyen.

13. Hogy viseli tűzharcosnál a karabélyt? (182-91.)

Zárt rendben és lépésben rendez tartásban, futó lépésben torkolattal rézsút előre, irányzék felett fogja álló helyben, mindig kész helyzetben.

14. Mit kell a tűzharcosnál fenntartani? (181.)

Rendet és összetartást.

15. Mit kell a tűzharcosnál felhasználni?

A terep előnyeit úgy az állás és lövésnél mint a mozdulatnál.

16. Milyen egy jó fődözet? (180.)

A jó kilövést elősegíti és a huszár testét fődözi.

17. Hogy használja fel a vékony fa fődözetet? (184.)

Bal alsó karjával rá támaszkodik és a karabélyt a jobb oldalról hozzá támasztja, a fejét csak annyira dugja ki a meynyire a cselzésnél szükséges.

18. Hogy használja fel a vastag fa fődözetet?

Bal oldalát és karabélyát a fához támasztja és oly testhelyzetet vesz fel, hogy könnyen löhessen.

19. Hogy használja fel a bokrokat, előőskéket, magas vetéseket?

A fődözésre és kilövésre a legcélszerűbb testhelyzetet vesz fel, hogy könnyen löhessen.

20. Mit tesz hol nincs fődözet?

Letérdelés vagy lefekvés által keres fődözetet és kisebbíti a céltárgyat.

21. Hogy történik az előre nyomulás?

Fődözetből-fődözetig futó lépésben.

22. Hogy történik a megszállás? (185.)

Lehetőleg oly közel az ellenséghez, hogy azt hatáson tüzelni lehessen.

23. Mi a kötelessége az ellenfélnek?

Azt folyton szemmel kísérni, ha megfordul lövéssel üldözni, mert ilyenkor nyújt legnagyobb céltárgyat és legtöbbet veszti.

24. Mi kötelessége a huszárnak? (190. 191. 192.)

A lövést csak parancsra szabad kezdeni és csak akkor szabad löni ha céltárgyat lát, ezt neki meg kell mondani, jó és helyesen kell lövni, a Tüzet szüntess parancssóra be kell szüntetni vagy ha nincs céltárgy.

25. Miért nem szabad a huszárnak hátrálni? (899.)

Mert akkor nyújt legnagyobb céltárgyat és az ellen-ség tüze legnagyobb hatású.

26. Miért kell takarózkodni a tőlényekkel? (193.)

Mert a pótás nem eszközölhető.

27. Miről kell a parancsotnak gondoskodni? (589.)

A tőlények elhozataláról, melyek a máhatáskában vannak.

28. Mit lehet egyes tőlényekkel tenni?

Ha idő van összeszedni, tátrakba rakni és kiosztani.

29. Hogy lép fel egy szabas tűzharcos?

Zárt rendben vagy rajvonalban.

30. Hogy viseli magát a zárt szakasz? (210.)

A fődözeteket felhasználja és futólépésben közeledik a másik fődözetekhez, ott ismét terdel vagy fekszik.

31. Milyen tüzelési nevek vannak? (213.)

Össztűz, kivételesen gyorstűz.

32. Hogy történik az összetűz? (214.)

A parancsnok vezényszavára egyszerre valamennyi ember lő, a kinek új főrál kell tölteni és nem készül el az nem lő.

33. Hogy történik a gyorstűz? (215.)

Mindenki magának lő tekintet nélkül szomszédjára míg a tűz be nem szüntetik vagy a kilövésre rendelt töltenyeket kilötte.

34. Hogy lő a szakasz? (217.)

Mindkét sor állva, akkor 1^a nyitódva, az első sor térdelve vagy fekvé, a második sor mindenkor fölzárkózik.

35. Mi az állásznak kötelessége? (220.)

Ha karabélyuk van velük, lönek, különben az arcvonal mögött ellenőrzik az irányzék állás beigazítását és czélzást.

36. Milyen a raj alakzat? (224.)

A mennyi huszár, átlag annyi 1—2^a egymástól, a járőrök együtt, minden járőr közt nagyobb távolság.

37. Mi a kötelessége a huszárnak, ha valamely tüzelő állásban fedezkedni talál?

Köteles azt felhasználni, magát ugy elrejteni, hogy azért löni tudjon, de a rendet föl ne bontsa.

38. Hogy történik a raj alakzat feloldása? (225.)

Álló helyben és mozgás közben bármely irányban, a parancsnok megjelöli az irányt v. a megzárlandó tárgyat, kijelöli az irány járőrt.

39. Mi a vezényszó? (225.)

Raj — előnyomulás a töltés megszállására — középső járőr irány — Lépest (Futó lépest) — Indulj.

40. Mi a kötelessége a járőrparancsnokoknak? (226.)

Raj vezényszóra a járőr elé menni és azt kivetetni a távolságra, irányjárőrhöz igazodni és zárkózni és a szakaszparancsnokra figyelni.

41. Mi kötelességük járőröknek? (227.)

Minden huszárnak a járőrparancsnokra, a jellegyelő a szakaszparancsnokra és az irányjárőrhöz igazodni és öszartartást fenntartani.

42. Mit kell rögtön az oldalon lévő járőröknek kiküldeni?

2 huszárt 100^a előre és oldalt, ezek nem lönek, hanem vigyáznak.

43. Hogy tesz a járőrökre osztott szakasz vezetője?

Ugyanazon fűtő s kardjellel, mint a lovas járőr, azonkívül az irányjárőrhöz kell igazodni.

44. Mire kell a huszárnak figyelni? (227.)

Járőrparancsnokára, ennek példáját, valamint minden fűtőjét, hívását, jelét kövesse, ez a járőr egyesülésének pontja.

45. Hogy történik a mozgás? (228.)

Fűtőjellekre és intésekre rendszeren előre; lépésben s futólépésben, fődözettel fődözget, oldalt csak kivételesen valamely fődözet mögött.

46. Ha széjjel intetik, mit csinál a huszár?

A járőr pk. ismétli a jelet s kibuzdózik, hogy a távolsága megmaradjon, míg a huszárok egymástól 1—2^a távközre mennek egymástól, a járőr pkra figyelnek, a jellegyelő a szakaszparancsnokra.

47. Mit tesz, ha oldalra menet intetik?

Ugy mint álló helyben, az illető oldalra fordul, a távolságot az előttestől megtartja s azt takarva halad tovább, a járőr pk. az élre megy.

48. Mit tesz, ha állj intetik?

Megáll, de arcot rögtön az ellenség felé fordít.

49. Hogy történik az előre menet?

A parancsnok a tüzet beszünteti, kijelöli az új vonalat, vezető az irányjárőrt és előre vezényel, mire minden járőr parancsnok járőre elé mén és vezető, rögtön minden ember követi.

50. Két rendel ki maga mellé a szakaszparancsnok?

Egy huszárt küldönczül.

51. Milyen tüzelési nevek vannak a rajban? (231.)

Járőr összetűz s járőrparancsnok vezényszavára, egyes tűz és gyors tűz.

52. Hogy történik a tüzelés?

A szakaszparancsnok kijelöli a czéltárgyat, irányzék állást, a tüzelési besmet és a töltenyek számát, a tüzet, szüntest v. a további tüzelést.

53. Mit követel a tüzőgyelem? (238.)

Parancsnok helyes kivételét, azok ellenőrzését, tölteny-pazarlás megakadályozását.

54. Hogyan kell tehát a tüzelési nevekkel eldántani? (238.)

A czéltárgy szerint, ha csekély, egyes tüzet, ha kedvező czéltárgy van, járőr összetűzeket rendel, ha nincs czéltárgy, a tüzet beszünteti.

55. Hogy történik az egyes tűz? (232.)

Minden huszár jól czéloz és lö bizonyos időközben, rendszerint a jobb szárnytól bal felé egymás után.

56. Mikor szabadj a tüzelést elkezdeni? (235.)

Ha a járőrparancsnok a vezényszavakat ismételték és a szakaszparancsnok Tovább tüzelni vezényszavára adja a Kész vezényszót.

57. Ha a szak. pk. azt vezényli: a szakasz 3 töltennyel, egyes tűz,

Tüzelni, czél az ellenség 500^a, Feküdj? (232.)

Ekkor megvárják, míg ugyanazt a járőr pkok nem ismétlik s annak Kész! vezényszavára minden járőr jobb szárnyán lévő huszár kezdi a lövést, ezután a szomszédja balra lefelé, ha az utolsó s lött, akkor ismét első s így tovább, míg mindegyik a 3 tölteny ki nem lötte, utána megtölt s vár.

58. Ha a szak. pk. vezényli: a szakasz két töltennyel, járőr összetűz,

Tüzelni, czél az ellenség 600^a, Térde? (234.)

Ekkor megvárják, míg a járőr pkok ismétlik a vezényszavakat, a tüzelési fogásokat vezényszavára végzik.

59. Hogy ismétlik a járőr pkok ezen vezényszót? (231.)

N. ik járőr! járőr összetűz. Tüzelni! Czél az ellenség egyenesen 600^a Térde! Kész! (készer vezényel Czél! Tűz! s utána vár a szakaszparancsnok vezényszavára.)

60. Ha a szakaszparancsnok tüzet vezényel, mi történik? (234.)

A járőr parancsnokok valamint minden huszár a jobb szárnytól bal felé ismétli, mire a karabélyt ha nem lenne benne tölteny meg kell tölteni utána a záró csapat besemeti.

61. Ha a szak. pk. vezényli N. ik szakasz a karabélyban lévő töltenyekkel gyors tűz! Tüzelni. Czél az ellenség 300^a tovább tüzelni kézzel (231.)

Erre rögtön az irányzék csapat becsapja a czéltörz gyorsan egymásután a karabélyban lévő töltenyeket kilövi. A járőr parancsnokok csak ismétlik s figyelnek.

62. Mi történik ha az ellenség sorba behatoltak? (230.)

Gyülekező vezényeltek mire 2 sorba felállnak és az ellenség tüzeléssel illdötetik.

63. Ha a szak. pk. vezényli Tüzet szüntess! Tölteny rejtő? (234.)

Ezt a járőr parancsnokok és minden huszár ismétli s fekvé maradv a töltenyeket a karabélyból kiveszi s a táskába teszi, a záró csapat beárja s azután vár.

64. Mit tesz ha löra vezényel?

A járőr parancsnokok ismétlik s a huszárok felkelnek s futás közben a karabélyukat a vállra akasztják, ha lovukhoz közelében, lassan feljárnak mennek, a lovukat ki kapcsolják és löra ülnék és a parancsnok után 2 sorban feláll kinek vezetők lova van az s sor mögött marad.

65. Mi a lövartól kötelessége? (233.)

Első módozatnál a lövartó a szárnyakat kikapcsolja és sort alakít, hogy mindenki lovához férjen a második módozatnál a lovak elébe vezetettek.

66. Ugyan akkor mi történik?

A lövartó maradt csapat az ellenséget rohammal megtámadja, hogy a huszárok löra ülhesseken.

67. Mi történik ha lóra ült?

Rohamra vezettetik.

68. Mi történik a kardokkal? (59d.)

Ha a lecsatolás lett elrendelve, a bal oldali málhátáska kötszijába bedugja ha lóra ül, a kardok a nyergem maradnak és ha kell onnét rántatnak ki, a felcsatolás csak parancsszóra történik.

69. Nagyobb lovas osztagnál valamennyi száll le tűzharcához?

Nem minden századnál legalább $\frac{1}{4}$ -ede lóháton marad minden nagyobb csapat $\frac{1}{4}$ tartalék gyanánt.

13. Illetékek.

1. Mikor és mennyi szoldot kap a huszár? (Illeték sz. 26. §.)
Bevonulási napjától napi 12 fillért.
2. Mennyit a járórezetű, tizedes, szakaszvezető, őrmester, ezred trombitás, győgykóvócs? 20, 30, 40, 70, 90 fillért naponta.
3. Mikor nem kapja a szoldot?
Kórházban, fogságban.
4. Mikor történik a szoldfizetés?
Minden 5-ik nap.
5. Zsoldon kívül mit kap még a huszár?
Étkeztet, délben, reggel és este, kenyeret és dohányt olcsóbb pénzen.
6. Mennyi a váltásdíj ezért?
Reggel 2-5 fillér, este 2 fillér, déliért körülbelül 25 fillér.
7. Minő étkeztet kap?
Reggel, este levest; délben húst és tésztát.
8. Minő étkeztet kap elszállásolásnál?
Előbbre húst és még egy tál ételt.
9. Mennyi a kenyér illeték? (28. §.)
1 napra 1 adag, azaz 840 gr. kenyér; 500 gr. kétszeresült, de pénzben is kaphatja.
10. Mi van minden kenyérén?
A nap, melyen süttetett és átvételkor csak egy nappal előbbi szabad átvenni.
11. Mi a dohány kedvezmény? (30. §.)
Havonként fejünkint 8 (nyolcz) 107 gr. súlyú dohányt kaphat 8 fillérért.

8*

12. Mit kap minden ujoncz bevonuláskor? (31. §.)

7 korona kézi pénz, melyért az aprólékos kézi szert kell beszerezni és a szolgálat tartamáig jó karban kell tartani.

13. Mennyi a szolgálati pótdíj? (34. §.)

Napi 4 fillér a tiszti szolgálaton napi 10 fillér.

14. Mennyi a kenyér pótlék? (33. §.)

Orvosi bizonyítvány alapján napi $\frac{1}{2}$ vagy $\frac{1}{4}$ czipó.

15. Mire van illetéke egyenkénti beszállásolásnál? (29. §.)

Lovának, istálló szalma és világítás, magának szoba vagy kamrában ágy.

16. Mennyi a víztizedes érem pótdíja? (40. §.)

Arany napi 20, ezüst 10 fillér a huszárnak; tizedesnek $\frac{40}{120}$ szkv.-nek $\frac{60}{120}$ őrm.-nek $\frac{80}{120}$ fő. fillér.

17. Mennyi a ló idomítási pótdíj? (41. §.)

Ezredenként idomító szakaszok szerint 16 korona.

18. Mennyi az életemelési pótdíj? (42. §.)

50 korona minden egyes ember után.

19. Mennyi a távollét pótdíj? (43. §.)

Huszárnak 20 fillér, altiszt őrzetetőnek 1 napi zsold.

20. Mennyi az elfutott ló vagy marha befogásáért? (35. §.)

Lóért 4 kor. 20 fillér, marha 10 kor. darabonként.

21. Mennyi a menet vagy gyakorlati pótdíj? (48. §. 72. §.)

Huszár és altiszt napi 10 fillér, pihenőnél egy nappal tovább nem jár.

22. Mikor van menelredre joga a tartalékban? (51. §.)

100. km. nagyobb távolságnál.

23. Mennyi a munka pótdíj? (56. §.)

Napi 10 fillér. (Karhatalom stb.)

24. Mennyi a fogásdíj illeték? (60. §.)

Napi 5 fillér, többi a közelethez adandó.

25. Mennyi a lóadp? (74. §.)

4200 gr. (965 Centiliter) zab 3400 gr. széna, 1700 gr. szalma, azaz 3-szori etetésre mindenkor 2 sajka zab, $\frac{1}{3}$ adag széna csomó és rendes alom.

26. Mennyi a táppótlék?

Napi 840 gr. zab pótlóvagnak és távollaglás alatt napi 1600 gr. zab.

27. Mire van igénye kórházban?

Semmi igényre, mert kórházi élelmezésbe lép, felvett szoldját vissza kell fizetnie.

28. Mennyi a hadi pótdíj?

Minden huszár és altiszt után napi 20 fillér.

29. Minő pótdíj jár mirigy vagy törésges ló őpolójának?

Az étkezési pénz még külön mint napi pótdíj jár.

30. Tovább szolgáló altisztek miben részesülnek?

Szolgálati pótdíjban havi 9, 14 és 17 forint.

31. Mi kötelessége átvételknél?

Minősége felett megvizsgálni, ha baj van, az állomás parancsnosághoz vagy polgári hatóságához fordulni.

32. Milyen legyen a zab?

Teljes szemű és száraz, dohos, nedves és pormentes, vegyített zab nem jó, Hektoliterenként legalább 41 kilg.-ot, nyomjon.

33. Milyen legyen a széna?

Jó, egészséges szagu, poros, nedves, dohos és sással kevert széna rossz. Sulya 3400 gr. Kötés 190 gr. fejenként

34. Milyen legyen a kenyér?

Tiszta rozs lisztből, kisütve jól kistulve és legalább 24 órával előbb legyen szatve, sulya 875 gr.

35. Milyen legyen a hus? (G. 34.)

Tömör, kemény, ruganyos, élénk piros színű és termézetes has szagu, a zsírja kemény és fehér legyen, 190 gr. fejenként.

36. Miről lehet a rossz hús füstimerri?

Halavány, puha, zseirja sárgás színű, ha a hus kékes színű és hamvas az romlott, sötét vörös hus; meg nem élve vágott marha husa.

37. Mit kell az átvételnél adni és követelni?

Nyugtát adni és ellennyugtát kérni, a különbség

az, hogy az első ő írja alá, átvettem; a másikat az illető átadtam.

38. *Mennyi a hadtáp az embernél?*

800 gr. hus és többi élelmi cikk és 840 gr. kenyér naponta.

39. *Mennyi a hadtáp a lónál?*

1 napra 5 kiló zab, 3 kiló szénna.

Utánszállítási adag 5 kiló zab, 3 kiló szénna, tartalék adag $2\frac{1}{2}$ kiló zab naponta.

14. Hadsereg szervezete.

1. *Mit rendel a védőtörvény? (1. §)*

Hazáért harcolni, hadi szolgálatot teljesíteni.

2. *Ki köteles ezt teljesíteni?*

Minden védőképes állampolgár?

3. *Mennyi Ausztria-Magyarország lakossága?*

43 millió fő.

4. *Mennyi Magyarország lakossága?*

17-6 millió fő.

5. *Miből áll a haderő?*

Hadsereg, hadtengerészet, honvédség és népfelkelésből.

6. *Hogy történtek a haderő kiegészítései?*

Területi rendszer alapján.

7. *Ki léphet be a magyar királyi honvédségbe?*

Magyar állampolgár, szükséges szellemi és testi képesség mellett legalább 153 cm. magas és a hadköteles kort elérte.

8. *Miből áll a hadsereg törvény?*

Hazáját az ellenség ellen megvédelmezni és az ország belsőjében a rendet fenntartani.

9. *Miből áll a honvédségi törvény?*

A honvédség háborúban a közös hadsereg támogatására és belvédelemre szolgál.

10. *Mi a honvéd rendeltetés?*

Hazáját az ellenség ellen megvédelmezni, a rendet és biztonságot az ország belsőjében fenntartani.

11. *Miből áll a népfelkeltési törvény?*

Minden védőképes polgár 19 évtől 42-ik évéig népfelkeltésre köteles.

12. *Mennyi az évi ujoncz jutalék?*

Közös hadsereg 103000 fő, melyből Magyarország 42711 főt állít.

13. *Kik osztatnak be a póttartalékba?*

Papjelöltek, tanúrok, örökölt mezei gazdaságok birtokosai, családfőntartók.

14. *Hogy történtek a védőkötelezettség megállapításai? (2. §.)*

A lakosság férfitagjai meg lesznek vizsgálva az évi sorozó vagy vegyes felülvizsgáló bizottság előtt.

15. *Mikor kezdődik a védőkötelezettség? (2. §.)*

Azon naptári év január 1-ével, melyben az illető férfi a 21-ik évet betölti és tart azon év december 31-ig, melyben 23 éves lesz.

16. *Mi történtek a ki meg nem jelenik a sorozó bizottság előtt?*

Állítási kötelezettsége élete 36-ik évéig meghosszabbíthatik.

17. *Meddig tart a védőkötelezettség?*

24 évig.

18. *Hány részre osztik a védőkötelezettséget?*

Szolgálati és népfelkeltési kötelezettségre.

19. *Mikor kezdődik és meddig tart a szolgálati kötelezettség?*

Az ujonczszállítási év október 1-jével és tart 12 évig.

20. *Hol teljesíti a szolgálati kötelezettséget?*

Közös hadsereg, honvédség vagy hadtengerészetnél.

21. *Meddig köteles valaki szolgálni a közös hadseregben?*

3 évig tetteleg, 7 évig a tartalékban, vagy 10 évig a póttartalékban, ebből 6 hétig tetteleg.

22. *Meddig köteles valaki szolgálni a hadtengerészetnél?*

4 évig tetteleg, 5 évig a tartalékban és 3 évig a tengerűdben.

23. *Meddig köteles valaki szolgálni a honvédségben?*

2 évig tetteleg, 10 évig a tartalékban és a közös hadseregbelieknek 2 évig a tartalékban.

24. *Meddig kötelesek szolgálni a szűkevények vagy önkönkötők?*

A rendes tetteleges szolgálaton kívül még 1 vagy 2 évig tovább tetteleg szolgálni.

25. *Hány részre osztik egy hadsereget?*

Fő fegyvernem, segéd fegyvernem és intézetekre.

26. *Mennyi a hadi állomány?*

Vonal	Elnevezés	Állomány	Fő	Fő	Fő
I.	Köz. hadser.	sorhad tartalék	297835 572253		
II.	Honvédség	tényleges tartalék	44909 308275	340000	
		póttartalék		141000	
		Összesen	1195000	481000	
III.	Népfelkeltés	felszerelve			1200000 4800000
I.	Tengerészek	tényleges	7270		
II.		tartalék	7569		
		tengervéd	3854		
		Összesen	14839		
		Összesen	7690839		

27. *Mennyi a ló állomány?*

2-5 millió, ebből Magyarországé 1-9 millió.

28. *Mennyi az évi szükséglet és hogy történik a kiegészítés?*

800000 darab, ára egynek 350 frt és pótlóvazó bizottságok által vásároltataknak.

29. *Mennyi a mozgósítási szükséglet?*

2-500000 darab és már békében az összes lovak össze vannak írva és osztályozva, alkalmas, nem alkalmas.

30. *Hány fő fegyvernem van?*

Gyalogság, Lovasság, Tüzérség.

31. Hány segélyegységem van?

Utász, távírda és vasút, vonat és egészségügyi.

32. Hány részre oszlanak az intézetek?

Minden szükséglet pótlására úgy élelem, lőszer, egészségügy, utász és lóipótló intézetek.

33. Milyen kalotna van még?

Csendőrség, ulvári őrség, korona őrség.

34. Mennyi idő alatt történik a mozgósítás?

48 órával a mozgósítási hírdetmény után. A csapatok a hadi készültséget 10 nap alatt érik el.

35. Mennyi a győlosgy?

Vonal	Elnevezés	Tagozás	Hadonál vélhetően lévő személyek
I. Közös Hadsereg	102 gyalogezred	ezred 3-4 zászlóalj à 4 század	240
	4 tiroli vadászere	ezred 4 zászlóalj à 4 század	240
	20 önálló vadászalj.	zászlóalj à 4 század	240
II. m. k. honv.	4 boszn.-herceg. ezred	ezred 4 zászlóalj à 4 század	240
	28 honvédegyalozred	ezred 3-4 zászlóalj à 4 század	240
cs. k. honv.	23 landwehr gy. ezred	ezred 3-4 zászlóalj à 4 század	240
	3 tiroli lövészere	ezred 3-4 zászlóalj à 3 század	240
III. m. k. népf.	28 népf. I. vonalozred	ezred 3-4 zászlóalj à 4 század	240
	95 népf. II. vonalozred	zászlóalj à 4 század	240
	125 népf. kivonuló zlj.	zászlóalj à 4 század	
cs. k. népf.	48 népfők. területi zlj.	zászlóalj à 4 század	

38. Mennyi a segélyegységem?

Elnevezés	Tagozás	
15 utász zászlóalj	1 zászlóalj à 7 század, utász- szertár, szőcs ezretelep, ostromló telep	1 kőnyű hadi 3 szabr. hid kész.
1 vasúti és táv. ezred	ezred 5 zászlóalj à 3 sz.	

39. Mennyi az élelemről való előgondoskodás?

	hol	kinél	ki részére	Után sz.	Tart.	
Mozgó	csapat	lőbátton	ember	1 n. málha táska	3 n. málha táska	
			0			
		kocsin	emb.	1 n. hus vágva	3 n. bűsö kápa	
			0			
		had. é. o.	16	1 n. zab	0	
			ember	4 n. 616 m.		
		had. é. o.	ember	4 n.	3 n.	
			kocsin	16	4 n.	3 n.
		Állandó	raktár sütőde	emb.	4 n.	3 n.
				16	4 n.	3 n.
emb.	4 n. 616 m.					
		Össz.	emb. 9 n.	9 n.		
			16 9 n.	9 n.		
			össz. 18 n.			

Állandó Tart. 16. szabr. és sütőde. Tart. vágó szertár telep. Fuztós-
szec vasutak. Tartalék élelem oszt. Házilag szelőkész.

63. Mennyi a lovaság?

Vonal	Elnevezés	Tagozás	Hadonál vélhetően lévő személyek
I. Közös Hadsereg	16 huszárezred	ezred 2 oszt. 6 század	150
	15 dragonyos ezred	ezred 2 oszt. 6 század	150
II. m. kir. cs. kir.	11 dzsidás ezred	ezred 2 oszt. 6 század	150
	10 honv. huszárezred	ezred 2 oszt. 6 század	150
cs. kir.	6 landwehr dzsidás- ezred	ezred 2 oszt. 6 század	150
	1 tiroli lövészostály	— 1 oszt. 2 század	150
III. m. kir.	1 lovas dalm. lövész- ezred	— — 1 század	150
	10 népf. huszározástály	— 1 oszt. 3 század	150

37. Mennyi a tüzérség?

Elnevezés	Tagozás	Állomány
42 hadoszt. tüz. ezr.	ezred à 4 őteg	1 őteg 8 hatf. lőv. 9 cm. 8 hatf. lősz. kocsi 124 lőv.
14 hadoszt. tüz. ezr.	ezred à 4 őteg	1 őteg 8 hatf. lőv. 9 cm. 8 hatf. lősz. kocsi 124 lőv.
8 lovasgő őtegezt.	ostály à 2 őteg	1 őteg 6 hatf. lőv. 9 cm. 6 hatf. lősz. kocsi 118 lőv.
hagyj őtegeztály	ostály à 3 őteg	1 őteg 4 lősz. 8 málha állat 14 lősz. kocsi 7 málha állat 112 lőv.
6 vartár ezred	ezred à 32 zászló- alj	1 zászlóalj à 4 száz. 1 Mg- hajós int. 1 villamos oszt.- tag, század 224 puská 6 tiszt 224 puská.
3 vartüz. zászlóalj	zászlóalj à 4 sz.	

40. Mennyi a lőszerről való előgondoskodás?

K i n é l	Gyalogság		Lovasság		Tüzérség
	baka	altiszt	huszár	altiszt	
Ember	100	40	50	30	— — —
Lőszerkocsi	47	—	—	—	124 118 112
Hadosztály	57	9	16	—	110 110 106
Hadtiszt	18	—	18	8	110 110 —
Hadsereg	26	—	26	—	— 35 —
Állandó raktár	25	—	25	—	— 130 —
Összesen	283	—	213	128	509 503 483

41. Mivel áll az egészségügyi előgondoskodás?

M i c s o d a	Gyalogság	Lovasság	Tüzérség
Sebkötőes csomag	minden baka	minden lovas	minden tüzér
Sebesült vívő	min. zlj. 3 baka	minden oszt.	mind. oszt. ezr.
	ezred 1 altiszt	1 győlosgyal.	egy győlosgyal.
Orvos	minden zlj. ezr.	mind. oszt. ezr.	mind. oszt. ezr.
Segélyhely	2	1	
Kötőes hely	1	—	
Mozgó épülete	1	—	

Német lovagrend kocsijai.

Tibori mozgó kórház.

Tartalék kórház.

Betegszállító állomások

Egészségügyi vasutak.

Beteg-nyugvó állomások.

Helyőrségi kórházak.

Házi kezelés.

42. Hányféle közös hadseregheli gyalog csapatnem, illetve katona van és milyen az egyenruhájuk?
Gyalogos, vadász, utász, vasuti és távírdó, egészségügyi és vonat katona.
43. Hányféle közös hadseregheli lovas csapatnem, illetve katona van és milyen az egyenruhájuk?
Huszár, dragonyos, deszidás.
44. Hányféle közös hadseregheli tüzér csapatnem, illetve katona van és milyen az egyenruhájuk?
Hajtó, lovagló és vartüzér.
45. Hányféle magyar királyi honvéd van?
Huszár és gyalogos.
46. Hány honvéd huszárezred van?
10 honvédbuszár ezred.
47. Mit állít fel minden honvéd huszárezred?

Eredetűrs	Törzs	Eredés, segédtiszt, élelmezési tiszt, orvos, állatorvos, csapatnévívő, 2 őrmester, 1 tőrészvető, 1 segédmunkás, 1 ezredtrombitás, 1 puskaműves, 2 mézsfőző, 1 markotányos, 8 hajtkatona, 1 lőpó, tiszti szolgák. Csapat szent: 2 eleség, 1 szerszám, 1 mátha, 1 markot, 1 mellékkocsi.
	Utászszak	1 tiszt, 24 utász lovasra, 1 tiszti szolga, 2 hajtkatona, 1 máthás ló.
	Táviró j.	2 altiszt és 2 huszár. Törzs. lov. szak., 1 tiszt, 1 számv. 50 lov.
Csapat	osztálytörzs, 1 tőrész, 1 orvos, 1 tromb., tiszti szolgák, 1 lőpó, 1 gyógyoszlo.	

csapat — (6 század) 1 szdos, 4 tiszt, 1 tiszth, 1 számvívő, 1 tromb., 1 gyógyk., 1 szíjgyártó, 144 lovas, 13 gy. h., 2 munkás ló, 2 lovas, tiszti szolgák.
Csapat szent: 5 hajtkatona, 3 eleség, 1 szerszám, 1 mátha, 1 mellékkocsi.
Összesen 5 tiszt, 171 leg., 170 ló, 5 jármű, útközeti létes. 150 lovas.

Pótszázad 1 szdos, 6 tiszt, 1 orv., 1 csapatnévívő, 1 állatorvos, 2 szíjgyártó, 2 számvívő altiszt, 2 trombitás, 1 segédmunkás, 292 lovas, (32 alt.) 26 nem lovasit.

Tartalék század mint 1 tábori század.

Törzs lovas szak. mint az ezred törzsefő.

48. Mennyi egy honvéd huszárezred hadi dílménya?
1000 lovas azaz 53 tiszt, 1580 legénység, 1580 ló, 45 kocsi.
49. Hogy vannak a huszárok beosztva?
Járőrökbe, szakaszokba.
50. Mit képez négy szakasz?
Egy huszár századot.
51. Miből áll egy huszár század hadi dílménya?
5 tiszt, 150 lovas azaz

l o v a s i t v a		g y a l o g	
1 százados	1 tiszth.	130 huszár	13 gyalog huszár
2 főhadnagy	1 őrm.		5 tiszti szolga
2 hadnagy	4 szakaszv.		1 szíjgyártó
	8 tisztes		
	1 századtrb.		
	1 számvívő		
	1 gyógyköv.		
Összesen 5 tiszt.	17 altiszt.	130 huszár.	19 gyalog ember.

52. Miből áll egy huszár század béce dílménya?
4 tiszt, 11 altiszt, 54 huszár, 54 ló és pedig 1 százados, 2 főhadnagy, 1 hadnagy, 1 tiszthelyettes, 1 szolgálat vezető őrmester, 1 szakaszvető, 2 tizedes, 2 őrvetető, 1 század trombitás, 1 számvívő, 1 gyógykovács, 1 szíjgyártó, 34 ujonc, 16 huszár, 4 tiszti szolga.
53. Hogy van minden huszár felszerelve?
Ló, kard, karabély, élelem, töltény és sebkötöző csomaggal.
54. Mennyi élelemmel van minden huszár ellátva?
1 napi után szállítási és 3 napi tartalék élelemmel és 3 napi tartalékkzabbal.
55. Mennyi tölténnyel van minden huszár ellátva?
50 töltény a huszárnál, 30 az altiztnél.
56. Hány kocsija van egy huszár századnak?
3 fedeles (élelmező) 1 szer., 1 málhakocsija.
57. Mit képez 2 vagy 3 huszár század?
Egy huszár osztályt.
58. Mit képez 2 huszár osztály?
Egy huszár ezredet.
59. Mit képez 2 huszár ezred?
Egy lovas dandárt.
60. Mit képez 2 lovas dandárt?
Egy lovas hadosztályt.
61. Mi van még a lovas hadosztályhoz beosztva?
2 gyalog század, egy lovagló úteg, hadosztály-egészségügyi intézet, lőszer-telep, élelmező oszlop.
62. Békében hogy vannak a honvéd huszárezredék beosztva?
A honvéd lovassági felügyelő alatt 4 honvéd lovas dandárba.
63. Mely ezredet vannak az egyes dandárakban?
Az 1-ső áll 3-ik és 4-ik huszár ezred,
a 2-ik áll 1-ső és 6-ik » »
a 3-ik áll 7. 8. 10. » »
a 4-ik áll 2. 5. 9. » »

64. Mit állít fel háborúban?
Egy önálló honvéd lovas hadosztályt és 8 osztályt a honvéd gyalog hadosztályokhoz.
65. Miből áll egy gyalog század?
5 tiszt 240 gyalogos puskával négy szakaszba beosztva.
66. Mit képez négy gyalog század?
Egy gyalog zászlóalj.
67. Mit képez 3 vagy 4 gyalogzászlóalj?
Egy gyalog ezredet.
68. Mit képez 2 gyalogezred?
Egy gyalog dandárt.
69. Mit képez 2 gyalog dandár?
Egy gyalog hadosztályt.
70. Mi van még a gyalog hadosztályhoz beosztva?
Egy honvéd osztály, egy hadosztály tüzér ezred, hadosztály egészségügyi intézet, lőszer telep, élelmező oszlop.
71. Hogy van a honvédség békében beosztva?
Kerületekbe.
72. Hány kerület van és miből áll?
7 kerület és mindegyik áll 4 gyalog ezredből és 2—3 lovas ezredből.
73. Ki áll van a honvédség békében beosztva?
A honvéd főparancsnokság alá.
74. Miből áll minden hadosztály?
Törzsből, csapatból és intézetből.
75. Mire képes minden hadosztály és mit képez?
Egy útközvetet önállólag keresztülvinni és ezért hadszati egységet képez.
76. Mi van még minden hadosztályhoz beosztva?
Tábori csendőrség, a biztonság fölött őrködnek 4 lovas, 2 gyalogos.
77. Minő joggal bírnak?
Azon főbiztosságra, hogy « A törvény nevében » minden-

kinek engedelmeskedni kell. Azon kívül nem szabad őket háborgatni v. akadályozni szolgálataikban.

78. Minő ismeretű jelt viselnek?

Vörös szíjből készült vállövet viselnek a jobb válltól a bal felé.

79. Mit képeznek több hadosztályok?

Hadtestet.

80. Hány hadtest van?

15, ebből Magyarországon 7.

81. Mit képeznek több hadtestek?

Hadsereget.

82. Ki alá vannak rendelve a hadseregek?

A hadsereg főparancsnok alá.

15. Tereptan és térképvasolás.

1. Mit nevezünk terepnek?

Terepnek a föld felületét nevezzük mindazzal, a mit magunk körül látunk, úgy a hegyeket, vizeket, növényzeteket és épületeket is.

2. Mondjon egy pár terep részét?

Hegy, völgy, árok és víz.

3. Mondjon egy pár terep tárgyát?

Fa, kert, ház, kereszt stb., azaz mindaz, mit emberi munka állított össze.

4. Miért érdeklik a katonák a talajt és a növényzetet?

Mert a csapatok mozgását nehezíti vagy könnyíti, pl. sziklás, legelő, szántó, szőlő, erdő stb.

5. Miért érdeklik a katonák az építményeket és utakat?

Mert harcban támpontot és kényelmes elhelyezést nyújtanak és a menetirányt befolyásolják.

6. Milyen a nyúlt terep?

A terepen mindenfelé lehet járni és lőni.

7. Milyen az átszegélt terep?

A terepen mindenfelé lehet látni és lőni, de a mozgást árkok, szakadások és mélyedések nehezítik.

8. Milyen a földött terep?

A terepen épületek, vetések, fák, erdők vannak, s ezek a kilátást és lövést gátolják, de azért mozogni lehet.

9. Hányféle talajminőséget ismerünk?

Többféle, u. m. sziklás, köves, homokos, földes, szántó, mész, agyagos, puha, nedves, mocsaras, lápos és ingoványos minőséget.

9*

10. Hogy nevezetnek a terepet jelő növényzetek?

Pusztaság, legelő, szántóföld, rét, szőlő, komló, riza, egyes fák, fasor, facsoportok, bozót, cserje, berek, haraszt, tisztások és erdő.

11. Hogy nevezetnek az emelkedések?

Hegy, hegyhát, hegyvidék, fensík, kup, csucs, domb és magaslat.

12. Hogy nevezetnek a mélyedések?

Nyereg, teknő, vízmosás, szurdok, halmaz, völgy, síkság, alföld stb.

13. Hogy nevezetnek a vizek?

Forrás, patak, folyó, hó, tenger stb.

14. Mit nevezünk vasutnak?

Oly építményt, hol a kocsik csak lefektetett síneken járnak.

15. Mit nevezünk országutaknak?

Oly utakat, melyek kő és kavics alappal készíttetnek, s minden időben kifogástalanul lehet használni.

16. Mit nevezünk járutaknak?

Oly utakat, melyek kevésbé gondosan vannak készítve, vagy sehogy, s csak a talajon és csak kedvező időjárásakor lehet azokon járni és kifogástalanul használni.

17. Mit nevezünk talipa utaknak?

Hegyes vidékeken levő járutakat és oly keskenyek, hogy azok rendszeren csak taligák által használhatók.

18. Mit nevezünk gyalogutaknak?

A hegyek tetején és földeken keresztül átvezető utakat, melyek csak nehezen járhatók lovak által és csakis gyalog vezetvé.

19. Hányféle átkelő van?

Gázlók, révek, kompok, repülő hidak, bürök, fa, kő és vashidak.

20. Hogy nevezetnek az épületek?

Csárda, vadászlak, malom, gyár, kastély, major, tanya, falu, község, mezőváros és város.

21. Hogy nevezetnek a térföldszét előíró tájlejtő tárgyakat?

Kereszt, képoszlop, képeltfa, kápolna, emlékoszlop, mezei kut, havasi gunyoló, határjel, feltűnő fák, templomromok és temetők.

22. Mit nevezünk térképnek?

Térképnek oly rajzot nevezünk, mely valamely vidék terepét azon előforduló tárgyakkal együtt tünteti elő.

23. Hogy vannak azok rajzolata?

A természethez arányított mértékben, elfogadott jelek által; az arány a térkép alsó részén egy vonalon jelzve van.

24. Mily arányu a részletes katonai térkép?

1 : 75000-hez, azaz a térképen 1 cm. egyenlő, a természetben 750 m., azaz 1000'.

25. Mily arányu az általános katonai térkép?

1 : 200000-hez, azaz a térképen 1 cm. egyenlő a természetben 2000 m., azaz 2 km., körülbelül 3000'.

26. Mily törtélt kell szorozni és osztani, ha méltérből lépés akarunk?

$\frac{4}{3}$ azaz 1 m. = $\frac{4}{3}$ x.

27. Mily törtélt kell szorozni és osztani, ha lépésből mért akarunk?

$\frac{3}{4}$ azaz 1 x = $\frac{3}{4}$ m.

28. Merre vannak a világtéjének a térfélek?

A térképen levő írást olvassa a felső széle észak, alsó része dél, jobb széle kelet és a bal széle nyugotnak van.

29. Mit kell ismernünk, hogy a térképet megértünk?

Az egyezményes jelzéseket. (Kijátsza a katonai földrajzi intézet. Az új kiadás minden évben beszerzendő és le-rajzolandó.)

30. Miként rajzoltnak a hegyek?

Csikkokkal és rőtgonnalakkal.

31. Mit jelentenek a csökök?

A vízfolyás irányát, minél sürűbbek, annál meredekebb, minél ritkább, annál laposabb a hegy.

32. Mit lehet megtudni, ha egy utat egy ily csik meta?

Hogy azon ut vízszintesen fel, vagy lemen-e a hegyen.

33. Mít jelentenek a rétegvonalok?

Ugyan egy rétegvonalon levő pontok egyenlő magasságban fekszenek.

34. Hogy vannak egyes magasságok jelei?

-> vagy Δ és melléje a szám.

35. Honnan számít ezen magasság?

A tenger szintjétől az O.

36. Mily jelek emelkednek járhatók?

15° tűzérő, 20° lovaság, 25 gyalogság; azonfelül csak nagyon nehezen, vagy csak mászni lehet.

37. Mikor lehet néznie dűgészni?

Gyalogság 1 m., lovaság 1,3, tűzérő 0-60 cm. mély vízben.

38. Hogy lehet a vízességet meghatározni?

Kijelölünk egy lemezt távolságot 50 métert két rúddal a part mentén és most fönt belöbünk egy fadarabot és megmérjük az órák, mennyi időbe került, míg a másik rúddhoz ér, e szerint lassu 1 m., gyors 2 m., sebes 3 m. egy perczen.

39. Hogyan kell a terepen a térképet beigazítani, vagy tájékoztatni?

Legelőbb meghatározzuk azon helyet a hol állunk, ezután keresünk a természetben két egymástól távolabb fekvő tereptárgyat, pl. tornyot, hegycsúcsot, stb. melyek a térképbe is be vannak rajzolva, ezután a térképet úgy forgatjuk, hogy a természetben feltalált két pont a a térképen levő két ponttal egybe essék.

Most már a térkép széle után tudjuk, hogy merre van észak, stb.

40. Hogyan kell a térképet olvasni?

Parancsot kap A-ból a legrovidebb uton B-be menni. A térképet északnak beállítjuk és megkeressük az A-pontot és utána a B-pontot, ezután megmérjük az irányt A-B és az ehhez legközelebb eső vonalon megindulunk és olvassa az egyezményes jelzéseket — mintha tényleg a terepen mennék — először az utát ezután pedig hogy

mily magasságban megy és hány száz lépésre van változás jelleve, az utirányban, északra, délre, keletre, vagy nyugatra, a terepet oldalt meg a határos lőtáv 2-3000'-ig megőrüljük így egészen B-ig, ezután kiszámítjuk, hogy mily nagy a távolság.

41. Mít nevez a helység bejártnak és mit kijáratnak?

Az ellenség felőli oldal a helység bejárata a saját felőli oldal pedig kijáratnak nevezetik.

42. Hogy számítja ki a távolságot?

Részletea térképnél a háányszor 1 hüvelyk újját felmérheti annyiszor $\frac{1}{2}$ mértföld, Általános térképnél pedig annyiszor 1 mértföld.

43. Egy mértföld hány kilométer?

Egy mértföld = $7\frac{1}{2}$ kmtr, azaz 7500 m. 10-000°.

44. Hogyan szerkeszt utleírásokat?

Hasonlóképp a mint térképet kell olvasni.

45. Hogy írja le az utakat?

Hogy az mely utminőségbe tartozik, egy vagy két kocsi szélesség, milyen a járhatóság a három fegyvermen szerint.

46. Hogy írja le az árképeket?

Vannak-e hidak, csolnakok, viszont víz szélessége mélysége, partja, medre lez megbíráva.

47. Hogy írja le a helységeket?

Hogy milyen nagy, vannak-e bent majorok vagy nagy épületek és hány templom, mennyi katonát és lovat lehet elhelyezni, a lakosok vagyonosságát és foglalkozását.

48. Hogy írja le a mellékutakat?

Mely irányban tér el és minő, van-e párhuzamos mellette ut és egyáltalában mennyi.

49. Hogy írja le a terepet?

Vannak-e nyílt, elszigetelt, fődött, kiltátsi vagy jó tájékozási pontok és buvóhelyek.

50. Mít ír a legelőgére?

Hogy milyen hosszú az ut, mennyi idő alatt ér oda és hol milyen járművekben mén.

51. Hogyan szerkeszt az utról egy vázlatot?

Különbösen a fővonalakat és irányokat, tájékozási pontokat rajzolja le, tehát az utleírás legfontosabb dolgait.

52. Miért kell neki tudni ilyen szerkesztési vagy térkép után, mint terepen lovaglás után?

Mert az altiszt háboruban sohasem kap térképet, hanem legelőbb csak vázlatot.

53. Hogy néz ki egy utleírásról a jelents?

Az iv első oldalra jön jelentés alakban a parancs vagy feladat; a második oldalra a rajz, a harmadik oldalra az irás és a negyedik oldalra a külzet.

54. Mít kell az altisztnek létszámi tudni 200-000 általános térképről?

Nagyítást, melyre egy utirány lezajolt és a szerint kell tudnia magát a terepen tájékozozódnia és oda el is találni.

55. Hogyan készíti el ezt?

Az általános térképen kis koczkákat huz, melynek egyik-egyik oldala 1 cm. azután elővesz kocza papírost hol szintén 1 kocza oldala 1 cm. és négy koczkát összevesz egy nagy koczkának, ebbe rajzolja mindazt mi a térképen egy kis koczkában volt: tehát 4-szeresen nagyít és kap egy 75000 vázlatot, melyen 1 cm. 1000°.

56. Hogy eszközli a táborhelyek szemrevételezést?

Megbírálja a talaj minőségét és kizözlőségét, a nap és szél helyzetét, a terep fekvését kiterjedését. Egy lovas század 100° széles és mély területet foglal el. Víz és fa hol található.

57. Hogyan szerkeszt egy terep vázlatot, pl. egy táborhelyről?





A térképről nagyítás után, pl. A terepen: a papíros közepére azon pontot rajzoljuk, melyen állunk, ezután beállítjuk magunkat északra és ezt a papíron nyíllal megjelöljük, ezután a papíron a pontokon át kiltást nyújtó helyek felé fektetjük czeruzáinkat, hogy az irány arra egyező legyen és most erre a távolságot rá-mérjük ott lesz azon pont s így a többi, ezután meg-

huzzuk az utat, jelezük azon helyet és a legelőgín az arnyk egy vonalon kitüntetjük, hogy 100° terepen hány cm. a vázlaton.

58. Mít neveznek Olvátónak?

Áttétazo papírosra rajzolt csapat felállítását, hol csak a csapat jelzése van és egyr támpont a térképről, hogy azt más valaki is ráilleszthesse a térképre.

59. Hogyan kell a csapatokat berajzolni?

Szintén egyezményes jelzések szerint. Pl.  gyalogság,  lovaság,  tűzérő,  vonat.

60. Mitép számítja ki, hogy bizonyos távolságot mennyi idő alatt tesz meg?

Akkép, hogy 1 km lépésben 10°, lépés és ügetés 7° 1', ügetés 4-5° és vágatás 3°.

Csapatnál ezért a számítás hosszabb menetnél 8', tehát 1 mértföldet váltakozva ügetés és lépésben 45', 3 mértföldet rendes lépés és ügetés kedvező viszonyban 3°, közepes viszonyban 7° - 5°, kedvezetlen viszony 10° - 6° járőr azonban gyorsabban mehet, tehát 1 km. 6° azért 1 mértföld 8 km. 45' 1°-ban ne tovább mint 20° ügessen, 1 mértföld $\frac{1}{2}$ ° vagy 45'.

16. Hadi czikkek.

1. Melyek a honvéd törvényei?

A szolgálati szabályzatok és hadicikkek.

2. Hogy szól az első hadicikk a fegyelmről?

A ki főbelsőjét fegyveres kézzel megtámadja vagy háboru idején valamely fontos szolgálati parancsot nem teljesít, agyonlövésssel büntetettik.

3. Hogy szól a második hadicikk a lézárásról?

A ki pártintést indít és bajtársait följobbalói ellen lájítja, agyonlövésssel büntetettik.

4. Hogy szól az ellenségesüléről?

A ki az öröknek, őrfjárnak és a szolgálatban levő biztossági közegeknek ellenszegül, azok közül valakit megsebesít, agyonlövésssel büntetettik; egyébiránt az örök, őrfjárnak és a biztossági közegek föl vannak jogosítva oly embert, a ki nekik ellenszegül, vagy előlük elszalad és azt ő meg nem foghatja, levágni vagy lelőni.

5. Hogy szól a szökésről?

A ki elszökik és a katonaság által befogatik, ha azt, a ki őt befogja, súlyosan megsebesíti vagy megöli, ugyszintén az is, ki már többször elszökött, agyonlövésssel büntetettik.

6. Hogy szól a szökésre való rábeszélésről?

A ki két vagy több embert a szökésre rábeszél, ép úgy büntetettik, mint a szökevény, még akkor is, ha azok, kiket rábeszél, nem szöktek volna is el. hanem csak vele egyértettek.

7. Hogy szól az őrszolgálatról?

A ki mint őr őrhelyét elhagyja, vagy a fölvezető nélkül magát felváltja, őrhelyén elalszik, megrészeszik, szóval kötelességét nem teljesíti rendesen, a legszigorubban, háboru idején pedig halállal büntetettik.

A legszigorubb büntetés vár arra is, a ki valamely rabot, kinek őrizetére ki van rendelve, gondatlanságból vagy szándékosan elszökni enged; ugyszinté az őrfjárt, mely valamely büntetett vagy rendetlenséget, melynek megakadályozása kötelességében állana, eltűr, vagy épen abban részt vesz.

8. Hogy szól az ellenség általi megaviseletről?

A ki az ellenség elől gyáván elszalad, előljáróját vagy zászlaját gyáván elhagyja, agyonlövésssel büntetettik.

Egyébiránt sürgős esetekben minden följobbalónak kötelessége az ily gyávát tulajdon kezével levágni, vagy parancsolni, hogy szonnal levágassák.

9. Hogy szól a büntetésekről?

A ki a reászabott büntetés végrehajtásakor följobbalója személyének megtámadása által ellenszegül, vagy ki, midőn a sereg az ellenség ellen indul, rabolni hátramarad, agyonlövésssel büntetettik.

A ki valamely elfogott ellenséget meglop, a megsebesültet kirabolja vagy annyira lerészeszik, hogy kötelességét nem teljesítheti, a legszigorubbban büntetettik.

10. Hogy szól a kárvételről?

A ki a tábori jelt vagy hangot olyanok mondja meg, a kinek azt tudni nem szabad, a ki ruháját vagy más rébzított holmiját elveszti vagy eladja, a ki lovat szándékosan megrontja, kézakarva hamis jelentést tesz, sürgős parancsot későn ad át, vagy löpornál dohányzik, legszigorubbban, háborus időben pedig halállal büntetettik.

11. Hogy szól a megsonkításról?

Ki magát szándékosan úgy megsonkítja, hogy további szolgálatot nem tehet, legszigorubbban büntetettik.

12. Hogy szól ő feladatáról?

Ki Ő Feladga a király iránti tiszteletet nyilvánosan vagy mások előtt illetlen kifejezések által megsérti, legszigorubbban büntetettik.

13. Hogy szól az álásról?

A ki valakit szándékosan megöl, felakasztatik.

14. Hogy szól a gyújtogatásról?

A ki szándékosan gyújtogat, felakasztatik.

15. Hogy szól a lopásról?

Minden lopás szigoruan büntetettik, legszigorubbban pedig, ha valaki bajtársát, följobbalóját vagy házigazdáját lopja meg, vagy ha a lopásnál fegyver is van nála.

16. Hogy szól a rablásról?

Azon honvéd, a ki rabol, azaz idegen jószágot erőszakkal vagy fenyegetéssel elsjájít, vagy a rablásnál valakit megsebesít, felakasztatik, akár végrehajtotta a rablást, akár nem.

16. Hogy szól a büntetésekről?

Azon honvéd, ki valamely büntény felől tud és azt föl nem jelenti és meg nem akadályozza, a ki a bűnöst ismeri és föl nem jelenti, legszigorubbban egész 10 évig terjedő börtönnel büntetettik.